

euertendissimo i^rpho p^rci ac
d^ro d^ro I^r dei g^ra cantu
ariensi archiepiscopo toci^r an-
gle primati & aplice sedis le-
gato ac ei^r venia certis p^rsens cō-
stitutionū op^r inspecturis Ri-
chard^r Hynson circa vte putn
cialis 2stitutionū verā atq^r or-
natā i^rpressurā debitū obsequū
loco salutis. Bonatū menciū
hortamentis i^rstigatrix adstu-
dendū utilitatē i^r dictis 2stitutioni
obib^r resūtatis et volumiū mag-
nitudie et p^rodorositate i^r enche-
redion seu librū manuule colle-
gire acceui a titulo seu rubrica

Actu^r d^ro.

167.

Ignorancia sacerdotu et in-
fra ne quis pe; ignoranciam
se excusat quin sciat articulos fidei
quos omnes ecclesie ministri scire
tenantur eos summaria ut sequit
perstringimus breuitate. **S**ciendum
est scriptum esse articulos perti-
nentes ad ministerium trinitatis quo-
rum quatuor; pertinent ad diuini-
tatis intrinseca tres vero pertinent
ad effectus. **P**rimus est unitas di-
uine essentie in triu personarum indiui-
sibilis trinitate iuxta illud. **C**redo i
vnū deum. **S**ecundus est credere
patrem in genitū cē deū. **T**ertius
est credere filiu vnigenitū esse deū.
Quartus est credere spiritū sanctū
nec genitū nec ingenitū esse deū sed
a patre et filio procedente. **Q**uintus
est creatio celi et terre: hoc est ois vi

107
Desūma T. et fide catho.

sibilis et inuisibilis creature a tota
indisibilis trinitate. **S**extus est
sanctificatio ecclesie per spiritu sacer-
tum et gracie sacramenta et cetera
omnia in quibus cōmunicat eccles-
sia cristiana in quo intelligitur qd
ecclesia in suis sacramentis et legi/
bus per spiritu sanctum oī homini
quantūcumq; peccato; sufficit ad
salutem & q; extra ecclesiam non ē
salus. **S**eptimus est consumacio
ecclesie per gloriam eternam in carne
& anima veraciter resuscitande & p
oppositū intelligitur dāpnatio eter-
na reprobozū. **I**tem alti septem
articuli pertinent ad christi humani-
tatem. **P**rimus est incarnatio seu
vera carnis assumptio ex sola per
spiritum sanctum virgine glorio-
sa. **S**ecundus est veri incarnati-

dei natiuitas ex virgine incorrupta
Tercius est vera xp̄i passio & mors
in cruce sub tiranno pilato. Quar
tus est descensus christi dei ad infe
ros in anima quiescente corpore in
sepulcro ad spoliacionē tartari.

Quintus est vera christi resurrectio
Sextus est vera christi ad celos ascē
sio. Septimus est ipsius venturi
ad iudicium certissima expectatio.

Altissimus et infra attendat
sacerdotes q̄ cum cōmuniō
nem sacramenti porrigitur sumpli
cibus paschali tempore vel alio so
licite eos instruant sub panis specie
eis simul dari corpus & sanguinem
domini immo christum integrum vi
uum et verum qui totus est sub spe
cie sacramenti doceant etiam eos
dem q̄ id quod eisdem temporibus

De summa T. et fide cathe.

in calice propinatur non est sacramentum sed vinum purum hauriendum traditum ut facilius sacramentum gluciant quod ceperunt. Solis enim celebrantibus sanguinem sub specie vini consecrati sumere in huiusmodi minoibus ecclesiae est concessum instruant etiam eosdem sumptum ore sacramentum non nimis dentibus comedunere sed tritum modice sorbere perfecte ne particulam aliquam euemiat in dencium in tersticis vel alibi remanere.

Johannes Pecham.

Quia inconuenie vicium et infra constitutionem domini octoboni contra concubinarios editam precipimus iniurabiliter obseruari omnibusque et singulis coepiscopis suffraga

neis nostris in virtute obediencie et
sub pena suspensionis ab officio et
beneficio quam in ipsis fecimus si
sponte circa hec fuerint negligentes
firmiter iniungendo mandamus
quatinus constitutionem predictam
faciant in quatuor anni principalis-
bus capitulis ruralibus per se: vel
per eorum officiales vel saltem per
decanos rurales vel gerentes eorum
vices distincte et aperte coram toto
capitulo exclusis laicis recitari quam
recitacionem pro monitione habere
volumus ut libere contra omnes
viciosos huiusmodi procedi valeat
ne causari possint cum ad executio-
nem priuationis in eos late senten-
cialiter in constitutione predicta pro-
cessum fuerit se monitos non fuisse
sequi autem predicte constitutionis

De consuetudinibus.

recitationem in maliciose impedierit
excommunicacioni subiaceant ip-
so facto. Si quis vero neglexerit
caum recitare vel decamus: vel ge-
rens vicem cius omni sexta feria i
pane aqua ieiunare teneatur nisi i
firmitas unpedierit donec in sequē
ti capitulo ipsam recitauerit seu fe-
cerit recitari.

Johannes Stratfordth.

Exterior habitus et infra auc-
toritate concilii p̄cipimus:
ut locorum ordinatu quib; de sub-
ditorum excessibus spectat iuquire
re in locis sue iuris dictōni subiectis
per se vel per alios annuatum inq-
rant super obseruacione constituci-
onis per nos edite de habitu clerica

li. Et contra reos in hac parte con/
stitucionem ipsam per penas in ea/
dem limitates diligentia cautela fa/
ciant obseruari ac.

Ideum.

Viuis autem consilii constitu/
tiones et prouisa remedia pre/
cipimus in nostra prouincia Can/
tuariensi futuris temporibus in/
violabiliter obseruari mandantes
nostris coepiscopis et suffraganeis
vniuersis ut ipsas constitutiones p/
se: vel per alios ut ius exigit publ/
cent et faciant publicari ac inpubl/
ciam vocem deduci ad utilitatem co/
munem laudem et gloriam nomi/
nis ihesu christi.

Symon Langham

Statutum et infra quia ve/
ro huius occasione statutum in

De consuetudinibus

ter rectores ecclesiarum et parochi
anos suos lites quas extinguere cu-
pimus frequenter oxiuntur illud
diximus sinodali interpretatione
declarandum ut videlicet si dece-
dens tria vel plura cuiuscumque ge-
neris in bonis suis habuerit anima-
lia optimo cui de iure fuerit debitum
reservato ecclesie sine a qua sacra-
menta recipit dum viueret sine do-
lo fraude seu contradictione quali-
bet pro recompensacione subtracti-
onis decumarum personalium nec/
non et oblationum secundum me-
lius animal reservet post obitum
suum pro salute anime sue ecclesie
sue huiusmodi liberandum Quod
si domino tantum in bonis decedentis
extiterint animalia de mansuetu-
dine ecclesie exactio quelebet

nomine mortuarii remittatur qd:
qz si mulier supsite viro obierit ad
solutionem mortuarii minime co-
herceatur. Sed si post obitum ma-
riti in domo cum familie regimine
vidua per annum superiux crit iux-
ta formam superius scripta ad mor-
tuarium obligetur. Hac autem in-
terpretacione consuetudini lauda-
bili super mortuariis in nostra pro-
vincia aliter obseruare nolumus
preiudicium generari qn in si dece-
dens numerum huiusmodi anima-
lium habuerit vir ve aut viror priz-
us aut post decesserit super pretatu-
one mortuarii consuetudo ecclesi-
astica obseruetur. Ad solutionem
autem debiti de iure vel consuetu-
diue mortuarii remiētes volum^o p
loco p ordinarios celsura ecclesiastis

De consuetudine.
ca coartari.

Edmundus.

Nihilus rectorum decimas ecclesie
sue non dum perceptas ven-
dere presumat ante annunciacōem
beate marie viginis a quo die fruc-
tus de consuetudine cedere debent
ad ipsum rectorum si ante eius-
modi fructuum perceptionem decesser-
int debita vel legata persoluēda.

Edmundus.

Nos qui non de legitimo ma-
trimonio nati sunt & ab eis di-
spensatione sufficienti ordinati fue-
rint. Eos enim qui non suis episco-
pis preter licenciam suorum episco-
porum: seu prelatorum ad sacros
ordines promoti fuerint ab execu-
tione ordinis sic suscepiti suspendi-
mus donec dispensationis graciā

fuerint consecuti. Item decrenum⁹
quod hui qui in conscientia peccati
mortalis p̄mis perpetrat vel propi-
ter questum temporale tantum sa-
cram̄ ordinem suscep̄rint officium
suum non exequantur nisi prius a
peccato huinsmodi per sacramen-
tum penitencie fuerint expiati.

Idem.

In primis & infra omnes qui
irregularitatem i ordine sus-
cep̄to vel ante vel post ordines sus-
cep̄tos constat contrariisse nisi cum
eis dispensatum fuerit expresse per
eos qui cum eis dispensare poterit
ab officiū executione denunciamus
esse suspensos donec cum eis super
hoc legittime fuerit dispensatum.

De temporibz ordinandoꝝ.

Irregulares vero qno ad premissa
intelligimus homicidas aduocatos
in causa sanguinis simoniacos
interuentores simoniacarum pac-
tionum et quia labe illa infecti scie-
enter ordines suscepérunt ab here-
ticis scismaticis vel nominatim ex
comunicatis scienter ordinatos.

Item bigamos corruptarum mari-
tos deo sacrataꝝum virginum bio-
latoꝝ excommunicatos & furtiuc
ordines suscipientes sortilogos/ et
ecclesiarum incendiarios et si qni a
lii eiusmodi exstant ac.

Quia quidem et infra episco-
pus nostre iurisdictioni sub-
iectus qni scienter clericum vel pa-
rochianum alterius episcopi ordi-

Conauerit sine ipsius episcopi

icēcia speciali ab illius ordinis col-
atione ad quem talem suscepit:
vel ordinauerit usq; ad condignā
satisfactionem se nouerit et suspen-
sionem omnino sc.

walterus.

Qum quanta et infra / pro-
hibemus ne quis abbas: vel
prior monachos vel canonicos suos
ab alio episcopo quocum diocesano fa-
ciat ordinari nisi cum litteris dimis-
soriis ipsius episcopi vel in eius ab/
sencia vicarii sui generalis.

Qum quanta et infra / nullus
ad ordines accedat: vel ad-
mittantur nisi canonice fuerit exa-
minatus. minores clerici ad iste-
re gradus non admittantur nisi
ydoneos habeant presentatores et
per testimonium eorum admittan-

De sacra unctione.

tur. Nullus etiam simoniacus homicida excommunicatus usurarius vel alias habens canonicum impedimentum ad quoscumq; ordines presumat accedere: vel ad eosdem presentetur aut quomodolibet admittatur.

Danni crismales non nisi in unctionem ornamentorum ecclesie conuertantur similiter alia ornamenta ecclesie que pontificalem accipiunt benedictionem nullo modo in prophanos usus deputentur. Et archidiaconus in sua visitatione an hoc obseruetur diligenter inquit.

walterus

Sacerdotes et infra adulterus confirmandus per sacerdotem loci ut prius confiteatur adino:

nendus est & sic postea confirmetur
et ad confirmationem veniat teius-
nus ob reuerenciam sacrameti fre-
quentem etiam moueant patren-
tes per sacerdotes ut patunlos bap-
tisatos ad confirmationem ducat
non diu expectent aduentum epis-
copi sed pro confirmatione pueros
ad eum ducant ubi eum prope ad-
esse audierint post baptisnum qui ca-
tins poterant secundumq; facias sine
ligaturas deferant competentes p
uuli quoq; confirmati cencia dic p⁹
confirmationem de portentur ad ec-
clesiam et frontes eorum per man⁹
sacerdotum in baptisterio propter
reuerenciam crismatis abluantur
et ibidem ligature eorum tunc insi-
mul concrementur. Item ad con-
firmacionem null⁹ puer teneatur

De sacra unctione. od. 2

a patre vel matre victrico: vel no-
uera. Et volumus q̄ her p̄hibitio
sepe p̄ sacerdote in ecclesias publice
tur et sciant parentes ac alii qui pu-
eros tenent ad cōfirmandū q̄ spūa
le vinculū in hoc sacramento ita cō-
trahitur ut in baptismo.

Qum magna reuerentia defe-
ratur oleum infirmorum ad in-
firmos et ipsos iniungant sacerdo-
tes cū magna deuotione & oratione
celebritate que ad hoc sūt ordinatae
moneant populum sepe sacerdotes
cū magna deuocōe eos saltem qui
sūt etatis xiiii annoꝝ & supra ad ex-
treme unctionis sacramentū recipi-
endū. Et quod post sacramentum
susceptū licite possit reuerti ad op̄
coniugale. Effectus enī istius sacra-
menti patet ex verbis apostoli Ia-

b

cobi dicentis. Infirmaꝝ qꝫ ex vo-
bis iducat presbiteros ecclesie vt o-
rent sup illū vnḡetes eū oleo sc̄o in
noie dñi et or̄o fidei saluabit infir-
mū et alleuiabit eū dñis et si in pec-
catis sit dimittentur ei.

Ulm sacri crisina cōflectio
de anno in annū p locorū e-
piscopos sit agenda iuxta sacrorū
canoniſ ſactiones et id ipſū crisina
p eodē cōflectū annuatiū fidelibꝫ
ſit tradendū et vetus seu quod ſup
est de veteri crisinate ſit in ſacris ec-
clesiis concremādum prebiteri quo
qꝫ qui preſunt ecclesiis: aut per ſe:
aut p diaconos aut ſubdiaconos a
locorū episcopis annis ſigulis ante
pasche ſolēpnitatē vel quā citiꝫ fieri
poterit ſacrificina a ſingulis eccl-
eſis petere teneantur adeo vt qſqꝫ

De sacra unctione.

de alio crismate quam de isto novo
qd ppxia episcopi largitione seu co-
cessione accepit baptizare vel bapti-
satū in vertice vngere nisi poccupa-
te morte temptauerit ipse in se dāpnā/
tionis manifestatur pculisse sentē/
ciā Quidē tamen ignorācia cras-
sa ducti que dolo dicitur esse vitia
vñ spiritu cōtumaci sacrī s̄ hac par-
te canonib⁹ relictātes quod a cri-
mine idolatria seu peccato ariolan-
di nō multū abhorret vetus crism⁹
alicubi p bienniū alicubi p trienniū
et eo ampli⁹ reseruātes eodē s̄ bap-
tismate et altis sacrificiis dāpnabi-
lit̄ abutuntur nouum ab episcopis
locozum de anno in annum: nec
petentes. Quod ne fiat de ce-
tero districte pccipimus sub pena
suspencionis quam ferimus in con-

tumaces contrariū faciētes Quod
id ipsū de sacro cathacuminoꝝ oleo
sane accipiendū credimus intellex-
tū aꝝ.

Onfirmacōis et ifra ſe negli-
gētes cōfirmacōis ſuſcipere
ſacramētū ſtatutimus qđ nullus ad ſa-
cramētū corporis & ſanguinis dñi
admittatur ex tia articulū inoꝝis
niſi fuerit cōfirmatus vel niſi a re-
ceptione rationabiliter fuerit impe-
ditus. walterus.

Sacerdotes et inſra Caueant
diligenter parentes ne pa-
tulos ſuos pferant iterato confir-
mandoſci et ipsi paruuli per ipsū
ſacramētū iteratū enſtiautur iſci-
gulares ſi maſculi fuerint & ipsi pa-
rentes ex tali negligencia grauiſſe
cūdū canones ſubiaceant viſionī.

De sacris iteradis vñficiis.

Sacramētū extreme vñctōis
āno elapso p̄t licite iterari vt
videlicet quolibet āno semel cōfera
tur i graui iſfirmitate de qua met̄
mortis imminet egroto ac.

Quod i cōſtitucione et iſtra ſi
ſorte cōtingat pueros p̄opt
mortis articulū a laicis baptisari ca
ueant sacerdotes ne bapſmū legit
time factū audeant iterare.

Ignorāncia sacerdotū et iſta
Septē ſūt grē sacramenta:
quoz dispensatores ſūt p̄elati ec
clesie quoꝝ quinqꝝ ab hoibꝫ debent
recipi xpianis vt pote baptism⁹ cō
firinacio penitencia eukarifia ſuo
tēpoꝫ et extrema vñctio que tantū
iſlis dāti debent qui grauiſfirmit
tacis iudicis vñdēt̄ mortis appro
pinquare periculo quibꝫ ſi fieri po-

test detur cu[m] sint cōpotes inētis a rō
nis a si cōtingat eos frenesi vel alia
quacūq[ue] alienacōne inētis labo[r]a-
te si ante alienacōm erant de salu-
te sua solliciti cōsulimus nūtromi-
nus hoc sacra inētū cōs fiducialiter
ministrari credimus enī et experi-
mentis didicimus quātūcūq[ue] fre-
netico si tamen sit p[ro]destimacōis fiz-
mūs ipsius susceptionē vel ad habē-
dū dilucidū interuallū: vel saltem
ad spuiale cōmodū v[er]pote ad aug-
mentū q[ui]t p[ro] futurā. Sunt et alia
duo sacramēta. s. o[rd]o a matrimo-
niū quo[m] p[ro]mū p[er]fectis cōuenit De-
cūdū vero novi testamēti tēpore so-
li cōuenit p[er]fectis a tamen ipsū
ex vi sacramenti credimus largiri
q[ui]am si sincero aīo contrahatur.

Johannus pecham.

De filiis presbiterorum.

Quia a iure si inhibitus ne absq; dicitur
spes ac de apostolica pfectant
filiis rectorum aut presbiterorum in ecclesiis in
quibus presbiterorum immediate seu proximo
ministrarunt et constat ipsa beneficia va-
care si contrarium de fco fuerit attempted
tum pceptum ut plati de ecclesiis sic va-
cantibus diligent inquirant et iuris ex-
igentia de eis non differant ordinare
caecius pcamentes de cetero ne ta-
les ad huiusmodi beneficia vello titulo ad
mittantur ne contra iusticiam hereditati
crucifixi per surreptionem locus successu-

Quia in quanta et in quoniam patet ac.
fra in hibernia wallia scocia et
alibi sic iuris ordinarioz suorum con-
mendaticus vel dimissarius non admittat
et a quocumque ifra puericiam ne eam ad
ordines suscepit excepto nisi magna
necessitas inducat et tunc quodcumque eis

auctoritate sufficienti fuerit dispensatum sup executione ordinis memorati vel al. suis ordinariisordo sic susceptus ratificetur prouiso nihilominus quod nullo modo admittatur nisi prius constituerit de eorum legittima ordinatione vite mundicia pariter litteratura.

Item precepimus ne sacerdotes ignorati de quorum ordinacione non constat ad diuinorum celibrationem deseruendo ecclesie admittantur nisi delicticia epi dicte. cum pleras testimoniales vel testimonia bonorum virorum eius de eorum vere constituerit ordinatione et sufficienter fuerit facta fides.

Peruerendissime synodo et infra: nullus capellanus admittatur ad celebrandum in aliqua dioecesi nostre cantuarium priuacie in qua opt

De clericis peregr.

undus sine ordinatus non fuerit nisi deferat secum litteras commendationis dioecesis sui. Et nichilominus alioꝝ episcopoꝝ sine in quoꝝ dioecesis iterum p magni tempus conuersatus est in quibꝝ expresse certe volumus et mandauimus demotibus & conuersacōe eiusdem et an sit diffamatus de et super alioꝝibus nonius opinionibꝝ i fide catholica: aut bonis moribꝝ male sapientibꝝ: vel sit de eis de oīno immunitis altoquin tā ipse celeb̄ans ꝑ ipsū sic celeb̄are p̄mittens acriter punitatur.

Contra archidiabōni secundum ap̄lm non qui sua sunt querant sed que thesu cristi in sua visitacione prouideant ꝑ canon misse emendetur et ꝑ sacerdotes rite nocturni p̄ferre verba canonis & bap-

tiſmatis et q̄ in hac pte ſanū habet
ant intellectū doceant: et laicos in
qua foſuna baptizare debent i caſ-
u necessitatis ut ſaltē hoc ſciant fa-
cere in aliquo ydeonate puidcant
quoq; diligēter archidi q̄ iuxta foſu-
mam generalis cōciliū. Eukarifia
eſtia et oſcū ſanū ſaluo ſub clau-
ib; recōdantur fideli custodia de-
putata hēant et archidiaconi i ſcrip-
tis redacta oīa oīnamenta et uten-
ſilia ecclesiariū bēſtes quoq; lib̄os
que ſingulis annis ſuo faciat con-
ſpectu pſentari ut videant q̄ fuerūt
adiecta p diligētiā pſonaꝝ vel que
tempore itermedio p ipaꝝ maliciam:
uel ipericiā deperierūt. Itēm pui-
deat de poſſeſſionib; ut ita ſingu-
lis annis pſciant ne ecclēſia ſuo iu-
re defraudatur.

De officio Archi.

Pecham.

Eisdem atiam temporibus & infra. De publicatione articulo rum fienda quibus sententiam excommunicacionis incurritur ipso facto achidi diligenter inquirant. Et quociens presbiteros inuenit instructionem mozalem: videlicet xiiii articulo rum fiduci dece manda/ torum decalogi duorum preceptorum euangelii septem operum misericordie et septem peccatorum criminalium cum sua progenie: septem virtutum principaliu: ac septem gracie sacramento rum seu excommunicacionum senten/ cias suis temporibus misericordie predicasse seu publicasse tociens eos arguat & pena caudica castigando supplere compellant quod temere admiserunt.

walterus.

Int ecclesiaꝝ rectores et in
fra puidcāt archidiaconi vt
lithiamina & alia ornamenti alta-
tis sicut decet sunt honesta & quodli-
bꝝos hēat ecclesia ydoneos ad psal-
lendū pariter et legendū et ad mi-
nus duplicitia sacerdotalia vestimē-
ta et vt honoꝝ debitus diuinis offici-
is in oībꝝ impēdatur p̄cipimus etiā
vt qui altari ministrat suppēllicio
induatur.

Idem.

Archidiaconi et infra iūgim⁹
archidiaconis et eorū officiali-
bus vt in visitacōibꝝ eccliaꝝ facien-
dis diligētē adhibeāt glideracōnē
ad fabricā ecclie et maxime cancel-
li si forte indigeant reparatione et
si quos iucuerint defect⁹ huiusmo-

Honestas, vt vniqꝝ yfervit.

De officio Archi.

Hansius, ut usq; fuerit.
dic certū sub pena p̄figant terminū
insta quē emendentur vel supleant
tur p̄ se et suos inquirant si in paro
chia in qua officiū visitacionis impē
dunt in rebus vel personis aliqd fue
rit corrigendū et excess⁹ si quos ibi
dem inuenient: vel tūc: vel i. primo
capitulo corrigantur.

Tnoxancia sacerdotū & istra/
p̄ceptimus vt quilibet sacer
dos plebi p̄sidens quater in anno
hoc est semel in quolibet quarta an
ni die vna solēpni vel plurib; per se
vel p̄ aliū exponat populo vulgaris
ter absq; cuiuslibet subtilitatis tex
tura fantastica xiiii fidei articulos
decē mandata decalogi duo p̄cepta
euangelii vñ gemine caritatis. sep
tem opa inie vñ pecā mortalia sua
cū p̄genie: septē virtutes principa

les: ac vñ ḡe sacramēta Et ne q̄s a
p̄dcis p̄ ignořaciā se excuset exposit
xiiii fidei articulis sub titulo cōgru
enti cetera sub quadā ut sequitur p̄
stringimus summaria breuitate decē
enīm andatorū p̄cepta veteris testa
mēti tria ordinātur ad deū que dic
ātur mandata p̄imē tabule vñ ve
ro ad p̄imū q̄ dicūtur secūde tabu
le mādata. In p̄imis p̄hibet oīs
p̄dolatria cū dicīt nō habebis deos
alienos corā me in quo t̄mplete p̄
hibet̄ sortilegia et oēs incātacōnes
cū supsticōib; c̄aracterū & huiusmo
di signētoꝝ. In sc̄udo mandato
cū dicīt nō assumes nomē dci i bas
nū. p̄hibetur p̄incipaliter heres̄is
vniuersa: & sc̄udaric oīs blasphem
mia et irreuerens dei nominatio et
p̄cipue i p̄iurio. In tertio mādato
memēto ut sabbatū sc̄ifices p̄cipū

De officio Archi.

cultus regiōis christiane ad quē idē
ferenter clerci et laici obligantur.
Ubi sciendū est obligatio ad ferian
dū in sabbato legali scđm formam
veteris testamenti expirauit omni
no cū ceteris in lege ceremoniis et
issuicit in nouo testamento modus
vacādi diuino cultui dieb; dominī/
cis et ceteris diebus soleinnibus ad
hoc auctoritate ecclesie deputatis q
bus diebus modus vacandi non ē
sumēd⁹ a supplicē iudicata sed a ca
nonicis institutis. Primum secūde ta
bule mādatū ē patrē & matrē expli
cite tēpō;alit et spūalit hono;are ē
plicite aut et secūdarie oīs homo p
sui gradus merito ex eodē manda
to intelligitur hono;adus. In hoc
mandato autē intelligitur nō solū
pater et mater carnaliter verum et
spiritualiter: vt pater sit p̄elatus

ecclesie mediatus vel imediat⁹ ma-
ter autē eccl^{ia} cui⁹ sūt filii catholici
vniuersi. Secūdum est: nō occides
in quo explicite inhibetur illicita p-
sone alicuius interpretio cōcensu dī-
bo ope vel fauore. Implicite vero
ois iusta alicui⁹ psonae lesio inhibet
spūaliter vero occidunt qui detrac-
hūt vel q̄ innocentēs opprimunt.
Tercium mādatum est: nō mecha-
beris in quo explicite inhibetur deu-
tro. xxiiii. ubi dicitur non erit metu-
trix de filiabus. Israel: nec scortat⁹
de filiis israel. Inhibetur etiā
in eodem mandato ois coniunctio
viri et mulieris q̄ bona matrimonio-
ni non excusant ois etiam volūta-
ria pollucio quoq̄modo studio-
se vel volunstarie procurata.
Quartū mandatum est non furtū

De officio Archi.

facies in quo explicite prohibetur:
clandestina contractio rei alieni in-
uito domino implicite vero omnis
liuriosa seu per usuram seu per violentiam
seu per metum rei usurpacō alienae.

Quintū mandatū est. nō loqueris
contra fratrem tuū: sine proximū fal-
sū testimoniu in quo explicite prohibi-
etur falsa testificatio ad nocendū
suplicite autem falsa testificatio ad i-
dignū contra merita promouendū
in hoc etiam mandato omne inen-
daciū sed principiū p̄cipue cōdēp-
natur. Sertū mandatum est: nō
cōcupisces domū proximi tui suple-
cū eius iniuria in quo mandato im-
plicite prohibetur cupiditas. Pos-
sessionis immobilis catholice p̄cipue
cū iustiū. Septimū manda-
tum est: non desiderabis fratem

proximi tui neq; seruū neq; ancillā
nō/ bonē/ nō asinū/ nec oīa que illū
sūt i qb; oīs cupiditas possessionis
aliene quantū ad res mobiles con-
dēpnatur. His autē decē mandatis
supaddit euangeliū duo: vīz dilec-
tōnē dei et p̄imi. deū diligit qui p̄
dicta mādata examoīe et non ex tī-
moīe pene custodit p̄imū autē dī
qīz diligere sicut se ip̄z; dī hec gīūctio
sīc nō dicit equalitatē: s; cōfōrmita-
tē vīz diligas p̄imū tūū sicut te ip̄z;
hoc ē ad bonū et nō ad malū/ q̄ sicut
te ip̄z; hoc ē sp̄ualitē et nō carnalitē
dicit viciū. Itē quantū te ip̄z; hoc ē
i p̄osspitātē/ et aduersitatē/ sanitātē
et iſirmitatē. Itē quantū te ip̄z;
respectū tēpozalitī p̄ tanto et plus di-
ligas oēz hoīcm q̄ singulos q̄ oēm
affluēciā tēpozalē. Itē sicut te ip̄z;

De officio Archi.

pro tanto et plus diligas proximis tuis
afras siue aie salutem etiamque propria tu-
am vitam temporalem sicut etia aie tue
vitam deum propondere vite carnis tue.

Itē qualiter teipz ut vīz oī hōt i necessi-
tate subuenias sic tibi velles i ne-
cessitate cōsūnilit subuentri hec enī
dia intelligūt cū dē diliges proximum
tūi x. Septē aūt mīle sūt opa q̄ ex
mathēi euāgelio patefūt q̄ sūt pas-
cere famelicū potare sūcientē hospi-
tē rīcipere vestire nudū: vilitare in/
firmitū cōsolari carceri mancipatū.
Septimū ex tobia colligit q̄ ē sepe/
lire corpora mortuorū. vii dō pētā
mortalia sūt supbia iuidia iha odiū
accidia/ auaricia/ gula/ luxuria/ & ē
supbia amor excellēcie p̄p̄ie de q̄ o-
riūt iactācia ostētacō ypocrisis scis-
mata et similia. Inuidia dō est odiū
um felicitatis alienē de qua oīl-

untur detractio murmuratio dissē-
cio peruersa iudicia et similia. Ira
est appetitus vindicē et nocumētī az-
lieni q̄ cū pseueret i corde fit odīū de
qua oriunt̄ psecutōes verborum et
scōz plage homicidia et similia. Ac-
cidia ē tediuz; boni spualis ex quo
hō nec in deo nec in diuinis laudib;
delicātur ex qua seq̄t̄ur ignavia pu-
sillaminitas desperatio et similia.
Avaritia est inoderatus amor mo-
bilis vel immobilis affluētie vel illici-
te detinēdo ex qua oriuntur fraus
furtas sacrilegū symonia et oē tur-
pe lucrū. Gula ē inoderatus amor
deltacionis sc̄dm gustū in cibo et po-
tu in q̄ quicquid p̄cātur vīz i tēpore
quando cōmeditur nimis mane vī
nimis tārde ac. Item in qualitate
q̄t̄ q̄rūt̄ur cibaria nimis delicata.

De officio Archi

Itē in quātitate qñ nūmis cōmedit
aut bibit quod ē vilissimū genus
gule: ē cīn nūmū in cibo & potu qñ
corpus agrauat vel qñ ipedit sēlū
iteriorē aut extēriōrē seu qñ ledit coz
pōris sanitatē itē i auiditate seu ro
ractate & vltio icuriosa alunētozū
pparacōe p gule deliciis excitādis q
quiqz cōtinēt in hoc vslu. pxc ppcere
laute nūmis ardēt studiose luxuriā
nō opz notificare cuius ifanua aerē
infisū vntuersū. vnu vntutes p̄cipa
les sūt fides spes caritas q ad dēū o:
dināk et iō theologice appellantur:
p̄udēcia tēpēzācia iusticia et fortitu
do p̄ quas ad seipz et p̄ximū hō o:
diātūr & ē actus p̄udēcie bonū elige
re act⁹ iudicie rōe facere act⁹ tēpan
cie nō iplexi deliciis. actus fo: iudi
nis non dūmitere bonū agendum

þ a augustis et molestis qdusctuq;. Et dñs her tñi virtutes cardinales hoc e pñncipales: q; in istis tñi plus ralcs alio sñt subiecte de qbz supra- dictu est in suo loco.

Edmundus.

Item cõmoniant sacerdotes multeres pregnantes de parochia sua vt cù tempus partus inflare intelleperit sibi pñideant q; a quā pñoptā et paratā habeant pro partu si inveniat necessitas baptizādo & quod ppter iminens piculum cōfiteā sacerdoti ne subito preocupate nō possint cù voluerint copiā hñvere sacerdotu. Otonieñ pñmo

Stephanus in Otoni. costitio.

Dicitis consilii dissitione districte ducentus intungendu vt rectores &

De officio archip̄s.

vicarii plebes sibi commissas pabu-
lo verbi dei secundum quod fuerit
eis inspiratum informare parent
ne canes muti merito iudicentur; cū
latratu salubri a caulis dñicis lupo
tū spiritualiū mořus nō expellunt
illud etiam euangelii memoria re-
tinētes quod i nouissimo examine
visitatores infirmorū p̄remio renu-
merabūtur eterno quoctens fuerit
accersiti celeriter accedant et hidari
ter ad egrotos.

Idem.

Qum hostis et ifra. Statutū
minus vt nullus episcopoz p/
uincie nostre quemquā ad vicari-
am admitat nisi velit in ecclesia in
qua ei vicaria conceditur psonalit
ministrare ac talis existat q̄ ifra
Contra temz

pus valeat in presbiteriū ordinari.
Quod si admissus fuerit aliquis/
et noluerit in presbiteriū ordinari
vicariū beneficio spolietur.

Quod autē et infra. Statuim⁹
ut vicario perpetuo ad min⁹
redditus quinquaginta caru⁹ assigne/
tur qui sc̄ p̄ quinquaginta caru⁹ solet da/
ti ad item vel possit nisi forte i illis
partib⁹ nullus sit in quib⁹ p̄ceptu tenu/
itati ecclesiast̄ minori suspenditio vi/
carii sint contēti. p̄rouideat quoq⁹
diocesanus episcopus pensata eccl̄e
sue facultate utrū vicarius onera ec/
clesiastica subire debeat an p̄sona:
aut adea simul debeat cōferte utrū
q⁹ p̄missio tamen archidiaconus loci
sime ab illis aut altero eorū debeat
p̄occupari una tamen p̄occupacione
sit contentus.

De officio bictarii.

Stephanus Duxi.

Sicutum auctoritate p̄sen-
tis cōsiliū vt p̄clati singuli e-
tenostinarios honestos habeāt. Et
vt ipsi plati iuxta apostolū sit hospi-
tales et vt horis cōpetētib; & paup-
es audiēdos et iusticiā exhibendam
suam in publico exhiberi p̄fici-
am p̄curēt et in p̄sonis propriis cō-
fessionib; audiēdis interdum inter-
sunt et penitentis inungendis.

Bonifacius.

Item statutum quod epis-
copi in suis synodis et aliis
conuocationibus et singuli archidi-
aconi in suis capitulis et capellani
ecclesiarium parochialium in suis ec-
clesiis ter in anno denuncient omni-
bus qui clericali preuilegio gau-
dere voluerint quod habitum cleri

caleni uer non coronam tonsuram
patenter in locis debitiss differant
cōpetentē et maxime corā suis ordi-
nariis a i ecclēsīs et i congregatio-
nibus clēpicozim.

Robertum.

Rebiteri et infra. Capellaz
nis ad celeb̄andū i quacūq
ecclesia nostre p̄uincie receptis de-
bet in iūgi in virtute obediencie ut
sūi p̄sentes in dieb̄ dñicis et festis
uis ac altis q̄si et ubi in matutine mis-
se et alie hōre cū nota dicuntur ca-
nentes et legentes psalmodizantes
sup quib̄ ab eis in populoz redēp-
tione ueramentū recipi volumus et
p̄stati. Item p̄sbuteros huiusmo-
di ueramēto volumus astrigi et re-
tōib̄: vicariis et p̄cedentibus et
clēstarū seu capellarū in qb̄ cele-

De trenga et pace.

b̄auetunt non detrahent sed quod
eis humiliter parerbunt et debitam
reuerenciā faciant & impēdant.

Magna nobis et misa. Districti-
tores & vicarii ac alii ecclesiarū cura-
ti pacē in quantū in eis est cū oībus
habentes parochianos suos moue-
ant ut i vnitate fidei et pacis vincu-
lo vnu corpus sint in cristo. inimici-
cias si exorte fuerint in parochiis di-
ligenter sedātes amicicias copulan-
tes discordantes ad cōcordias reu-
cantes quantū in eis est nō pmitte-
tes q̄ sol occidat super iracundiam
parochianorum suorum.

Oſſi.

Ceterum districtius duxim⁹
inhibendum ne archidiaco-
ni: vel eorum officiales

aut alii iudices, p bono pacis si qn
discordantes se libi suicē volūt con-
cordare aliqd exigit sed licetia pe-
tita licet partib; a līte per cōpositi-
onē discedere qfīcūqz voluerit si ta-
mēlis cōpositōnē admittat nec ppter
hoc penā aliquā eis infligat nūl eis
de iniusticia actoris vel rei qfītēt.

Quā p aduocatos multociens
matrimonia pturbātūt ita-
tuūt ut sentēcia lata p̄o matris
monio aduocatus q̄ cōtra illā fete-
rit hoc ipso p annū aduocatione p̄i-
uatus exīstat nūl iudex cū i spā sen-
tēcia ppter iustū errore vel p̄babī
lē ignorāciā exp̄esse hēat exculatū.

Johsnes pecham.

De postulando.

Dclores ad audiendū & infra.
Nullus decetero permittatur
ad vocacōis officiū publice exercere
nisi prius ad minus p trienniū au-
dierit ius canonici et civile cum de-
bita diligēcia huius autem rei si-
dei ubi nec de condigno apparet
testimoniō: nec per facti evidē-
ciam proprio faciat iuramento.

Johannes pecham.

Exhortanda et infra. Statui
mus ut nullus decanus: seu
archidiaconus vel eius officialis vel
officialis episcopi sigillum suum a-
licui procuratōrio apponat nisi hoc
ab eo petatur publice in iudicio vel
extra iudicium ubi is qui procura-
torēm constituit et quem constat es-
se verum dominum p̄sens perso-

naliter hoc requirat ut fraus quelli
bet excludatur. Quicquid vero de-
canus archidiaconus vel eius offi-
cialis seu etiam officialis episcopi ex-
certa malitia contrarii fecerit per tri-
ennium ipso facto ab officio et benefi-
cio sit suspensus. Quicquid etiam ad
uocatus factum vel falso procuratorum
fieri procuraverit suspensus sit per tri-
ennium ab officio aduocandi et inha-
bilis sit ad beneficium ecclesiasticum
obtinendum. Quod si sit vero etiam aut
bigamus excommunicationi subia-
ctat ipso facto. Et quod per talis factum vel
falso procuratorem actu fuerit vel per
curatorem in modis oibus per infecto repu-
tetur procurator autem ipse totius fal-
sitatis intentator ab officio legitimi-
mo perpetuo repellatur. Et huius
nichilominus si super hoc concordia

De procuratoribus

leant parti lesi ad interesse et restituenda dampna omnia teneantur

De Judicis.

Explicit apparatus primi libri. Incepit liber secundus de Judicis.

Tacausis et infra. Statuimus ut decant rurales nullam causam matrimoniale de cetero audire presumant: sed eacum examinatione nisi discretis viris committatur quibus assidentibus sicomode fieri poterit postmodum pronuncietur sententia.

Quidam ruralium et infra. Statuimus ut nulli tradatur certificatorum: vel alias con-

cedatur sub sigillo alienius decani
rurales designatus nisi prius in aliis
quo die solemni intra missam so-
lemnitia in ecclesia ubi citatus for-
uet latrem vel amplius conuersatur
publice recitetur hoc adiuncto mos
decani in ut citatus sufficiet ha-
beat inductas ut die et loco sibi pres-
tis competenter valeat comparere.
Quod si aliquo casu tunc tempore accidet
quod dilatatio locus non patet citatio
ne facta publice eam testibus detinatur
certificatorum in ecclesia vel in uno loco
eo publice eam testibus fide dignis
itaque dies citacionis et locus in ipso cer-
tificatorio exprimatur. Et sic nullo
modo certificatorum ante citacionem fac-
tam. Et hoc iurat decani rurales si
deliter se facturos in episcopali simo-
do omni anno.

Symon mepham.

Item oēs illi et infra. Ut in
imunitatis ecclesiastice viola-
tores qui videlicet de domib; man-
ritis/ grangiis/ aut aliis locis ad ar-
chiepiscopos episcopos: vel alias p-
sonas ecclesiasticas partimentibus
quitquā p̄ter voluntatem aut p-
missionē dñorū: vel eorū q̄ s̄it huius
modi et p̄ custodes deputati abstra-
here cōsumere cōtractare v̄ p̄sūp-
serint abstrahi cōsumi vel cōtracta-
ri fecerint scū huiusmodi abstractō
neū consūptionem: vel cōtractio-
neū suo nomine: vel a familiarib;
suis factā etiam habuerint occasio-
nem difficultatis citacionis eorū dē
non suitent sicut pluries fieri con-
suevit ne contra eos ea occasione p-
cedi valeat vt deberet de statrum

nostrorum et totius consili consen-
su et assisu determinimus quemcunq;
violato;em huiusmodi si persona/
liter inueniri et tute adice valeat.
personaliter fore vocandum. Si
vero non inueniri vel non tute adi-
ci valeat tunc in domicilio si qd ha-
beat citari tute quo possit. Si vero
in domicilio quod habet citare tute
nequeat tunc in ecclesia parochiali
ipsius domicili: vel si nullu; habe-
at vel non confit cum habere do-
miciolum: tunc in ecclesia cathedra-
li loci quo immunitas ecclesie dicit
esse lesa et nichilominus in ecclesia
parochiali eiusdem loci si tute fieri
possit citacionem determinimus fore
faciendam huiusmodi q; citacione
in domicilio: vel in ecclesia publice
ut pmittitur factam volumus non

De Iudiciis

solum in casibus supradictis sed etiam in omnibus casib; constitutonis dicti octobeni quondam apostolice sedis legati in anglia que incipit ab tute; iam sic artari citatum ac si esset per citacionem personaliter apprehensus eiusdem quod citacionis virtute contra eum posse procedi ad omnem effectum ad quem posset citatus personaliter extitisset. Prefatos etiam et quoscumque alios ecclesiastice libertatis seu immunitatis violatores deterrimus in loco delicti etiam sibidem non inueniantur tam ex officio iudicis quam ad partis instantiam conveniri. Ultrius autem huiusmodi violatores ecclesiastice libertatis seu immunitatis inueniri seu tute adiuvare at domiciliis vel habeant vel non volum. Idubio statim certificatorio illi cui mandat citaz

cio ut facienda et in premisis casis;
bus et ab his iuriā iusticiā debitā faci-
tūt? aſſequātur diſtricte hoc appropi-
bante cōſilio p̄uinciali precipimus
ut dēs iudices ordinarii nō iCarwa-
tien. p̄uincie ſemiuicemſine aliqua
diſſicultate inueni in citacōribus et
execuſōib; faciendis ac quibuscūq;
i mandatis licitis exequendis.

Strabſord.

Ecūſis et iuſtra. Item quia
epiſcopi et archidiaconi & eo-
rum oſiciales coꝝ cōmīſarii: cita-
cōes p̄imacias pro coꝝrectib; de-
linquentiū fieri p̄ rectores/ būcarie-
os: ſeu parochiales ſacerdotes de-
mādant iþis frequēter ipo nitur qđ
ſup hūis quib; fit citacio confeſſio-
nes citatoꝝ occultas in foro anime
tis factas peruerſe reuelant.

De officio Archi

Quapropter in ipsos scandalizantur turpiter et illis ex tunc parochi-
ani peccata tenuunt confici.

Statiuitus q̄ huiusmodi citacio-
nes primarie dictorum ordinarioꝝ
fiende auctoritate per rectores: aut
altos predictos decetero non man-
dantur sed fiant per officiales apps
tatoꝝ aut ministris alios eorum
dem. **S**i vero huiusmodi citacio-
nes primarie rectoribus dicariis:
aut presbiteris demandentur ipsi
super his patere minime teneantur:
sed citaciones ipse primarie fac-
te per eos ac exinde consecuti censu-
re vel processus sint ipso iure irriti
et inanes.

Bonifacius.

Antingit aliquando quod
clericis siue de letu personarii

Op̄q̄ in facto nō fuerit deprehensi nec
comitti tamquam facinorosi: vel Offi-
cepti de crimine seu dilecto vel siue
a personali captiuitate per potestiam
laicale et in carcere detinuntur nec
ceduntur ordinariis eos requiriens-
tib; secundū canoncs libere subicādi
Et si clerici quib; criminis iponunt
corā iudicibus secularib; votati nō
cooperuerit foras banisitut a regno
Domini vendo in hoc libertas ecclesiast-
ica cōfūditut cū clericis alacito in-
ditatur. Statuimus quod si clerici
et si capti noti fuerint et hoc est ca-
pientes ipsos et etiā detinētes et cū/
tra requisitionē ordinarioꝝ in redi-
dere recusantes per locoꝝ ordinari-
os publice excommunicati nuncientur.
Loca etiā in quib; detinēti fuerint et
acta capientium et detinentiū sup-

De foro cōpetenti

ponātur ecclesiastico interdicto donec
ordinariis eoz reddātur sup hīmō
excessu satisfecerint competenter.
Alii autem qui eis taliter falsa cri-
mina imp̄ osuérūt seu maliciose cō/
fūxerint conuenta vñ fraudes ppter
que capti fuerūt et iniuste detencie ex/
cōicati simuliter nuntientur cū sunt
excoicati auctoritate consilii.
Orū ipso facto clerici vero vagi / et
ignoti capti ex causis aliquibz & de/
tenti si ip̄ possessione clericatus inuē/
ti fuerint per locoꝫ ordinarios re/
quiritātur a domino rege vel ab eo q̄
habet potestatē reddendi eosdē: ut
ip̄os restituat p ecclesiā libere iude/
cādos Et si denegētur pcedatur cō/
tra resistentes & detētores p penas
superius recitatas. Quod
si clerici redditū p̄ transgressionē

aliis personali amerciati fierint at in
dice secularii prelati huiusmodi ad a
merciam et exsoluenda predictos
cleros non compellant cum a nobis su
is iudicibus fuerint condemnati.

Et si propter hoc paclatos distingui
ant attachiari contingat se distingui
contra huiusmodi attachiatus: ut
districtus per remedia antedicta.

Ide fuit quocumque fuerit emer
ciati viri ecclesiastici per iudicem secula
rem per hinc que ad forum ecclesiasticum
mere pertinere noscuntur.

Idem.

Otra impetrare agatis et ista.
De negocio tangentem non comp
ensiem episcopum et eius clerum non
puniendo eos si placitum tenuerit de
hinc que sunt mere spiritu alias viri
de correctionibus quas prelati faci

De foro cōpetenti

unt p̄iō in mortali peccato: ut puta p̄
fornicatione adulterio et huiusmo^dis p̄iō quibus aliquando infligitur
pena corporalis aliquando pecuni-
aria maxime si coniunctus fuerit li-
ber homo. Item si p̄iōlatus pu-
niat p̄iō ecclesia non sitā cimiterio
non clauso ecclesia discooperta: vel
non dece nter ornata in quibus casti-
bus non potest infligi alia pena q̄
pecuniaria. Item si recto; petat a
parochiantis suis oblationes vel de-
cimas debitas vel consuetas: vel si
recto; cōtra alii rectore agat de de-
cimis maioribus: vel minoribus.
dummodo nō petatur quarta bo-
no p̄ alicuius ecclesie. Item si rec-
to; petat mortuarium in partibus
ubi mortuarum dari consuevit.
Item si p̄iōlatus alicuius ecclesie vel

aduocatus petat a rectore pensionem
sibi debitam nam omnes butulimo-
di pensiones petende sunt in foro ec-
clesiastico. De violenta etiam mai-
nuu infectione in clericu et in eam
diffamatioonis placitu tenebitur in
curia christianitatis dummodo ad
correctionem peccati agatur et non pea-
tetur peccatum.

Stratford.

Dicendum inualescens in alicia
et infra. Cum nec pruincie non
nulli altis malignari conantes b*ea*
utaregiade corpore seu atris gressu*oc*
vel alia contra illos quibus nocte
desiderant ad extraneos comittas-
tus in quibus sui n*u*quam fuerunt ada-
uersari nec contrarunt vel delique-
rum s*ob*dem bona ne administrantur
tint inibi cuiuscumque fraudulenter

De Iudiciis.

et in maliciose impetrare presumunt
et ad hoc contra eos ignorantes clam
proseguuntur in illis quod ut legan-
tur vel foris balmuntur de regno un-
de cuius processus et sententia contra
ignorantes et taliter indefensos ha-
biti a iure merito reprobentur nec
sit malitiae hominum indulgendum
Statuumus ut quicquid clericis vel
laicis in nostra provincia talia surrep-
ticis fraudulentibus vel maliciose dece-
tero ut premititur spetranentes et p-
sequentes facientes et procurantes:
seu ad ea impendentes scienter con-
silium aurulicu vel sautori aut ea ra-
ta habentes suo nomine facta ma-
ioris excommunicationis sciam incurrit
ipso facto. *Idem.*

Ecclisis et infra. *Consi-*
derates ergo quod quidam

episcoporum archidiaconorum et aliorum ordinariorum officiales sua consistencia: sessiones et capitula de tribus in tres: vel de quatuor in quatuor septimanas annis singulis celebrantes per varia loca sua iuris dictionum et de canatu nre prouincie illuc frequenter quo virtute alia bona lia cum difficultate optinere valeant declinantes rectores et vicarios ecclesiarum in locis quibus huiusmodi sua celebrant consistencia sessiones: seu capitula vel viciniis similibus superioribus oneant excessu ac scandala et caluniae in materia suscitant eo gravius quod si rectores et vicarios ecclesiarum huiusmodi splendide non procureretur ad votum ipsos labores vexantes quesitis coloribus et causis confictis infestant grauiter et mo-

De foro cōpetenti

lestant. Propter que & alias intus-
tas causas presentis statuimus de-
claratōne concili quod huiusmodi
cōsistōria singula sessiones & capi-
tula in locis turis dictō; et decanatuū
predicotorum magis singulis vñ sal-
tem in quibns vīctualia cōmunitē;
valeant inueniri venalia de cetero
celebrentur. Quodq; officiales et
ceteri ordinariorū ministri suorū
sumptibus dominozum tam in hu-
iusmodi celebrazione consistoriū
sessionum et capitulozum quam in
altis actibus quos pro suis exercēt
domini faciunt que incumbunt.
Citaciones autem ad cōsistōria ses-
siones et capitula huiusmodi in alt-
is locis qnā expressis superius cele-
branda et processus quos in eis cōti-
gerit imposterū fierit. Ipso iure

decernim⁹ fore nullos ac officiales
predictos pro suorum dñor⁹ expedit
en dis negotiis sūptus a dictis sub-
ditis exigentes seu ipsos occasione
non p̄estacionis sumptū huiusmo-
di ifestantes eo ipso ab officio et in-
gressu ecclesie suspensos volumus
remanere.

Mephram.

Amarū saluti p̄ospicere cu-
pientes inicū ordinim⁹ de fō-
tibus saluatoris. Statuimus ita-
q; & ordinamus vt dies illa sancta
parasceu⁹ qua saluator⁹ n̄t dñs iez
sus cr̄stus p̄o salute hom̄i p̄ecōsā
aīam suā post multa flagella posu-
it in cruce secundū ritum ecclesie in
lectione cum licentio in oratione cū
ieūmio in cōpunctione cū lacrimis

De offeriis.

festine celebretur. Inuctoritate etiam
presentis consilii districtus inhibe-
mus ne decetere quispiam seruibus
ipsa die intendat operib; vñ quevis
alii exerceat que a pietatis cultu fu-
erint aliena. Per hoc tamen legem
pauperibus nō spomimus nec diui-
tib; phibemus quin ad agricultu-
ram pauperū promouēdā suffragi/
a consueta caritatis intuitu subimi-
nistrēt.

Idem.

And hec quia inter oēs sanctos
memoria beatissie virginis
marie matris domini eo frequēci
agitur atq; festimus quo maiorem
gratiam apud deū qui eius cōcepti
onem p̄destinatam ad bunigeni-
ti sui temporalē originē et oīm. In

tem veraciter ordinavit creditur is-
uenisse ut q̄ hoc salutis nostre quās
uis remota primo dīa in quibz des-
uotis occurrit mentibus spirituali-
bus in materia gaudiorū deuocionū
obibus augcat et salutem.

Venerabilis ancianū p̄cessores nos-
tri d̄post alia quedā antiquiora so-
lemnitia conceptionis solenne sup-
addere dignū duxit vestigia inhe-
rentes. Statuimus et firmiter p̄i-
cipiendo mandamus quatinus fel-
tum conceptionis p̄dicte in cūctis ec-
clesiis nostre cantuariensis p̄uincie
fabiuc et solēpnū de cetero celebret.

Idem.

Exscripturis et infra. De fra-
trū nostrorum consilio dies
festos presentibus inserere duxi-
imus quibus bābniuersis scruilibz

De Feriis

operibus etiam rei publice utilibus
per nostrā cātuariensez pūnciam
fuit rationabiliter abstinentiū. In
primitū sacrū dīē dñicū ab hora diei
sabbati vesp̄tina inchoandū nō an
te ipsam pūniendo ne iudaice pro/
fessionis participes videamur Qd
etiam i festis q̄ suas habent vigili/
as obseruetur. Item festū natiuit
tatis dñi sc̄p̄z stephani/ Johannes
euangeliste Innocentum. Thome
martiris. Circūcisionis dñi. Epi/
phanie dñi. Purificacōis beate ma
rie virginis sancte mathie apostoli
Inniciatōis beate marie. Pasche
cum tribus dieb̄z sequentib̄z sancti
marci euangeliste. Apostoloz phili/
ippi et Jacobi. Inuētionis sancte
crucis. Ascensionis dñi. Pentheco/
stes cū tribus diebus sequentibus.

Johānis baptiste. Apostolorū petri et pauli. Translationis sancti thome martiris. sācte marie magdalene. sancti Iacobi apostoli sancti Laurentii. Assumptionis beate marie Sancti bartholomei Natūritatis sancte marie. Exaltacionis sancte crucis. Sancti mathei apostoli et euāgeliste. sancti michaelis. Sancti luce euangeliste. Apostolorū Simonis et Jude. Dīm scđꝝ sancti andree apostoli. sc̄i nicholat. Cōceptōis bēte marie. sancti thome apostoli. solēpnitas dedicacōe ecclesiātū parochialium: & scđꝝ in quotū honore ecclesie parochiales dedicantur. Alia festa q̄ in singulis dioēsīs p̄ locoꝝ ordinarios exercita sc̄ia peculiariter inducuntur & s̄tra. Reliquis enī scđꝝ festivitatibꝫ sp̄us

De feriali.

ne poterint opera fieri consueta.

Illustre et fabillis et ista. Nos qui
dei laudem in scis suis in quibus
glossus existit in nostra puericia cupimus
ampliari regiis et regni incolarum
ad hoc hortabimur excitati confratrum
quod nostro et cleri puericie non dicitis
consilii quinimum et nostri provincialis
consilii roboz ac decreto suffulti an-
tiquorum patrum pia erga sanctos dei de-
uocatis affectu prosequentes festum beatissimi
georgii martiris sub officio duplicitate
et ad modum maiorum duplicitis festi
tamen per clericumque per populum dicte puericie
vniuersitas ecclesiastis eiusdem de expresso
consensu nostrorum fratrum cleri affiditi vo-
lunt statuumque et capitumque annis signa
lis puerici futuris temporibus solemniter
celebrari et in ipso festo ab omnibus
scrutili opere per omnes ciuitates et
locas ipsius provincialis sicut et pro-

ut in festo natalis dñi p̄cipimus fe-
riari quo magis in t̄p̄o festo plebs fi-
delis ad ecclesiās cōueniant deum
laudent et t̄pius et oīm beatorū pa-
tronū deuocius iplorent et p̄ re-
ge ac regni salute inſtent frequēti⁹
et erorēt. Ad hec dicti p̄uincialis cō-
ciliī auctoritate decessimus et etiā
statuimus p̄ p̄fites q̄ festa scōrū da-
uid et cedde c̄poz et weneſtride b̄gi-
nis decetero p̄ totā p̄uinciā nostrā
antedictā suis t̄p̄oibz: b̄z sc̄i da-
uid p̄uō sancti cedde secūdo mensis
marchi diebus weneſrede aut̄ tertio
die nouēb̄zis cum regimine choz et
nouē lectōibz p̄petuis futuris tem-
p̄oibz etiam celeb̄entur.

Anglicane p̄uincie et inſta.
De fratrū nostro, unū et cleri
in p̄senti concilio p̄sencium volū:

De feris.

tatib; et assensu et nihilominus ad
christianissimi principis et regis nři
instanciā spālē sāctissimi cōfessoris
et pōtificis Johānis bauerlaco me-
mořā ubiq; p nostrā pūniciā votis
uis et deuotis affectib; durimis et
altandā. Statuimus igitur et de
pōdix fratrā nřoꝝ consilio et as-
sensu p ppetuis futuris tēporib; oꝝ
dinamus q̄ festū depositōnis dicti
sci quod septimo die maii vñ i cras-
tino sācti Johānis aři porta latinā
dinoscitne cōtingere ad modū festi
vnius cōfessoris et pōtificis pascha-
lis tēporis cū regimine choi secundū
vñi sap̄ ecclē p pūniciā nřam ante
dictā futuris tēporib; ppetuo cele-
bretur Ceterū q; in festo trāslacōis
eiusdē q; xxv die mēsis octobris etiā
annuatim contiugit de sanctis cris-

ptino et crispiiano scđm vslū satū ecclesie consueuit quasi om̄is ecclesias p̄dicte p̄uincie celeb̄ari et seruiciū fieri. Ab antiquo ne vnius festi introductio diminutio alterius existat sed magis sub vna celeb̄itatis leticia dicti martires vna cū p̄fato confessore alunfico pariter honoretur de fratrū n̄coꝝ et cleri p̄dicto rū cōsensu vnanimi statuimus decernimus et ordinamus q̄ decetero singulis annis dictus dies xxv mēsis octobris ubiqꝝ p̄ p̄uinciā p̄dictā cū nouē lectionibus celeb̄is hēatur quāꝝ tres prime erūt de p̄prietate scđoꝝ crispi & crispiāi tres medie de translatōne sancti Johānis. euāgeliū pluriuꝝ martirū cū seruicō scđm vslū satū in talibus fieri consueto.

De sequestrationibus.

Requens puerorum et infra.
Præsentis statuimus delibera-
tione consilii quod in provincia nostra
violatores sequestrorum per episcopos
aut vicarios suos generales ipsorum
ve officiales ex causis iustis et veris
in bonis ecclesiasticis aut aliis in ca-
sibus a iure permisis interpositos-
rum post et contra publicationem
debitè factam in locis quibus bona
sic sequestrata consistunt maioris
excommunicationis sentenciam ip-
so facto incurant. Si tamen a se-
questro fuerit appellatum et appel-
lacio legittime prosecuta ea pendere
te possessores bonorum sequestato-
rum et alii libere et impune utant-
eisdem.

Oroſi primo.

Ne lepra et infra. In hibem⁹
ne quis ecclesie sue renunciās
a ſibi ſubstituto recipiat vicariam
enidem cū vehementer poſſit prolu-
mi quod talia fuerunt per illicitā pactionēm
Quod ſi ſecus ab aliquo proſumptum
ſuerit ille vicaria et aliis prolonatu-
prominentur.

Oroſi primo

Orcidenti ſtatuto diſtinimus:
ut episcopus ab eo qui profitas-
tus ſibi fuerit recipiat uicarietu quod
ppropter preſentationē illā neque prominit
neque dederit preſentati nec aliquam
ppropter hoc inuerit pactionē maximis ſi
preſentatus ipſe ſuper hoc ſuspect⁹
ſoꝝ veriſimiliter videatur.

De iure iurando.

Bonifacius.

Elenit et infra. Statuimus
ut laici ubi de subditorum pecca-
tis excessibus corrigendis per prela-
tos et iudices ecclesiasticos inquira-
tur ad prestandum de veritate dicenda
iuramentum per comunicacionis sen-
tencias si opus fuerit compellatur.
Impedientes vero ne huiusmodi
iuramentum prestatetur per interdicti
et excommunicatiois sentencias arrebat.

**Constitutio Roberti
wynchelse.**

Presbiteri stipendiarii et infra.

**Presbiteri predicti die domi-
nica vel festiva post admissionem
suam iurabunt coram rectoribus:
vicarius: vel eorum vicem gerenti-
bus intra missarum solemnia.**

CEt aliquando coram locorum ordinariis apertis coram ipsis sacrosantis et inspectis qd ecclesias parochialibz in quibus diuina celebrant eam qz rectozibz vicarius ac ipsoz loca tenentibz vel eis coru intercessit nullu omnino inferent dāpnū: seu p̄ejudicium circa oblações p̄uēs sitos tricēnalia seu iura quecumqz quocūqz nomine censeantur. Immo quatenus in eis est eos dē seruabūt indēpnes in p̄missis & singulis p̄missoz. Jurant etiā spālitter diciti sacerdotes qz odia scandala rīcas et cōtēnōes inter rectozē et parochi arios nullo mō suscitabūt: aut aliquo mō souebūt s̄qz tenus in eis est concordia nutrient et seruabūt int̄ coldem. Volumus insuper ac fir-

De fure furando.

miter iungendo mādamus quatinus p̄sbiteri supradicti diuina non p̄sumant in ecclesias seu capellis huiusmodi celeb̄are priusquam p̄stiterint sub forma p̄dcā iuramenti si tñ rectores vel vicarii aut ceteri supradicti voluerint sic iurari decernentes q̄ si quis p̄sbiteri h̄indi cōtra p̄hibicōe hāc in loco sic eis interdicto celeb̄are p̄suerit eo ipso irregularitate incurvant p̄ter alias penas q̄s canones sacrarum cōstitutionū violatoribus ordinant infligendas.

Quod si p̄dicti capellani sic ut p̄mittitur iurati corā iudice cōpetēti sup violacōe iuramenti h̄m̄oi p̄ probatōes legittimas fuerint cōuicti aut super hoc diffamati se purgare nequierint omnino amoueantur et tamquam periuris interdicātur

eis diuinorum celebratōi p̄uincia n̄a
donec cū eis sup hoc canonice fuerit
dispensatum et infra. Dicte vero
rectores vel vicarii seu eorum loca te-
nentes debent benigne recipere eoz
rū turamenta p̄dicta et de p̄missis
ac altis in hac statutis habebūt eoz
piam conscriptam in ecclesis suis.

Johannes Stratford.

De appellationibus.

Hęqñens puerorum et istra.
Si ab interpositione seque-
stri fuerit appellatum et appellacio
legittime p̄secura ea pendente pos-
sessorum bonorum sequestratorum & alii
libere et impune utantur eisdem.

Constitutio Symonis
Mepham.

De appellacionibus

In consilio oxonieū quoddā dicitur emanasse statutum: quo inter cetera prohibetur quod a nullo grauamine iudicali ante definitiūam sentenciam fruole appelletur. Quod omnes adiūcari et procuratores illius cōsistorii ad observationem. Huius statuti astrin gi debeant vinculo iuramenti et alii in ipso statuto cōtentis si contra illud venerint affligendi. Nos hū iusmodi statutum quod et si colere verbōrum superficialiter pallietur ad auferendū tamē oppressis appellatiōnis remediū extitit realiter iro ductū. Et quodquid ex eo vel ob id fū erit subsecutū penitus reprobam⁹. Et oēs illos q̄ ad huiusmodi obser uacionem statuti p̄estiterint iuramentum absoluimus ab eodem.

Incipit Liber tertius.

Oroſi p̄tino.

Clericalis ordinis honoris debitus obseruet presentis consilii auctoritate decernimus: ut tam archidiaconi quam decani et omnes alii in personatibus et dignitatibus constituti. Item omnes decani tuncales et presbiteri decenter incedanti habitu clericali et cappis clausis vestiatur. Ideo quoque obseruent officiales ipsorum archidiaconorum cum fuerint ieiunio. Et nec ipsis nec aliis clericis comam nutriant sed honeste tonsi et coronati conuenienter intendant nisi forte iusta causa timoris exigerit habitum transformari.

De vi. et hunc. clc.

Acrapula quoq; ebrietate & altis q;
honestatem eorum deformant om-
nes omnino clerici abstineant: tet-
vigilanter. Et ad hec omnia su-
brosius obseruanda secundum so-
mam generalis consilii a suis supe-
rioribus districtus compellantur.

Johannes Pecham.

Quamvis religiosis et infra-
statuto adherentes domi-
ni octoboni quondam in anglia a-
postolice sedis legati. Ordinamus
et districte precipimus: ut quilibet
clericus constitutus i sacris ordinib;
veste exterioꝝ gerat dissimile mil-
tari: vel laicali ut pote anterius et

posteriori nō birratā vel salte ex for-
ma sua militari vñ laicam congrua-
honestate dissimilem. Et qui secus
facere p̄sūpserit quamdiu forme ob-
trarie habitū tulerit ab ingressu eis
clesie susspendatur. Et quia predic̄
legatus contra clericos portantes
insulas aut tenas corā prelatis aut
corām populo publice deferētes ha-
tuit. Ut si moniti minime se emen-
dauerint ipso facio ab officio suspi-
cionem incurant in qua si per tres
menses p̄stiterint ex tūc a beneficiis
sint suspesi a qua suspēcōne absol-
uti nequeant nisi data sexta parte c-
clesiasticorū bonorū suorū p̄ manus
eporū pauperibūs eroganda nichil
ominus penis altis puniendi ad ar-
bitrium prelatorū. Nos huiusmo-
di statutum aduententes modice et

De vi. et hanc. clie.

ficacie actenus extitisse pro eo q̄ mi-
nores plati h̄modi clericos molli-
os monere non audeant propter
quod si penas a deo legato statuas-
bidenter pusillaminitatis sue meri-
to sc̄idisse et raro clarici huius epis-
coporum aspectib; se p̄sentant.

Statuimus ut si monicē cessante
cū clericos iuris ignorancia nō ex-
cusat p̄dicti clericis sue p̄teruie meri-
to quocienscūq; publice corā popuz
lo vel platis huiusmodi ifulas po-
tauerint nūsi forsan i tenere penas
onines incedant sup̄adictas. Man-
damus insup̄ ut im posterū de talib;
bus p̄ decanatus singulos fiat inq/
silio specialis et cum sc̄ūq; sint gra-
dus vel excellēcie contra ipsos in-
forma canonica procedatur.

Stradford.

Exterior habitus et ista. Hoc sacro approbante consilio sua tunica et precipimus quod quicunque obtineant beneficia ecclesiastica nec provincie in ordinibus sacris potissimum constituti vestes et tonsuram clericales defterant suo statui competentes. Si qui autem clerici nec provincie publice incedentes in ea vele superiores et brevi: aut stricta notabiliter. aut cum longis et latis excessiue manicis cubitis circuquoque non tegentibus sed pendulis crinibus intolis barbis pluris aut anulis suis utantur dignis publice. Illi quam quibus ratione dignitatis et honoris hoc coguntur seu in premissis: vel aliquibus premissorum superius expressatis excederint nisi infra sex menses a te-

poze commissi excess⁹ huiusmodi mo-
niti se correverint & effectualiter hu-
iusmodi dimittant excessus ecclesi-
astica habentes beneficia post pre-
dictor⁹ lapsū terminor⁹ sex mensū
ipso facto ab officio suspensionem i-
currant. In qua si per tres menses
sequentes sickerint a suis ex tūc be-
neficiis ex tunc nulla requisita mos-
nitōne alia sint ipso iure suspensi.
¶ Nec ex tunc p̄ suos diocesanos qui
bus eor⁹ absolutionē p̄sentis aucto-
ritate cōsiliū reseruamus p̄ius ab
huiusmodi sententiis absoluantur
¶ quintam partē p̄ouentū vnius
anni suorum beneficiorum ecclesi-
asticorum persoluant per diocesas
nos episcopos in quorum diocesis
bus huiusmodi beneficia optinent

Cpauperibus

Liber. 3007 Tertius.

in locis beneficiorum suorum degeneribus infra tres menses postmodum si delectet eroganda. Et si suspensio nibus huiusmodi durantibus diuinis seu administrationibus dictorum beneficiorum se ingesserint vel miscuerint sicut prius ex tunc dictis beneficiis sit eo ipso priuati Non beneficiati vero clerici publice et communiter per clericis se gerentes si in predictis excesserint vel eorum aliquibus nisi moniti infra sex mensum spacium se correcerint eum effectu eo ipso sint inhabiles per quatuor menses ad beneficium ecclesiasticum obtinendum. Et preter hec in universitatibus dicte provincie studio litterarum vacantes et per clericis se gerentes si se a promissis effectualiter non abstineant ad quoscumque gradus ecclesiasticos et honores in ipsis universitatibus

De vi. & hone. cle.

versitatibus ipso facto reddantur
inhabiles donet suis moribus atq;
gesiu maturitatem exhibeant ho-
nestis scolaribus competentem sali-
uis pents alius editis contra huius-
modi delinquent **P**resenti ta-
men constitutione nolumus prohibe-
re quin clerici a pertis & patetib; sup-
tunicis vel alias mensalibus nun-
cupatis cum manicis competenti-
bus locis et tempozibus oportunis
ac etiam itenerantes p eo duxerat
tempore quo per patriam iter faciunt
breves et strictas vestes sibi assune-
re et illis uti valeant prout eis vide-
bitur expeditare. Verum cū fronte libe-
ra ceteros redargueret nequeant ea
episcopi si seipso et domesticos pro-
prios non corrigan in hac parte.
Statuimus q; episcopi prouincie

Liber. ^{21.3.10.11} Tertius.

venustatem in tonsuris vestibus &
ceteris suppeditis obseruet et a sus-
cis clericis ordinis alibus faciant ob-
seruari.

^{21.3.10.11} **Oposi. prime.**

Clericalis ordinibz & infra
Clerici beneficiati aut in sac-
ris ordinibus constituti in hospitio
suis publice tenere concubinas non
audieant nec etiam alibi cum scandal-
io accessu publico habeant ad eas si-
plice eorum concubine monitione pu-
nitive premissa ad eis non recesserint
ab ecclesia dei quam sic infamare p-
sumunt expellantur nec admittantur
ad ecclesiastica sacramenta. Et si
nec sic duxerit abstinentiam excomu-
nicatis inuicione peccantur et tunc
demum contra eos suocetur brachium
seculare. Ipsi s autem clericos per-

De clericis cōjugatis

subtractionē officii et beneficij et canonica monicōe pmissa volumus cohercere.

Richardus

Si qui clerici et infra. Sub diaconatum constitui matrimonia cōtrarerint ab hysq; suis nisi de cōmuni gēnsu ad religionē transire voluerint et ibi in dei servis cō permanere nullatenus se p̄ceptur: sed cū hysq; viuētes ecclesiastica beneficia nullo modo p̄cipiant. qui aut i subdiaconatu vñ supra ad matrimonium quolauerint mulieres et iumentes et iuitas relinquant.

Henricus Chyckle.

Um ex eo quod clerici cōjugati bigamii nec non laicē iurisdictionem ecclesiasticā

exercere ac de criminibus excessib;
ad forū et cohercione ecclesie perti-
tiucentibus interdum suo interdum
sub alieni nois vīnbra seu velamis-
ne inuestigare et inquerere ea qu puni-
re et ro*rigere* ac ecumunicacionū
litteras et suspensionū decernere pro
sumūt ac negociorum correctionū hu-
mūsmodi scribe & registrari ac regis-
tro*r* e*ordem* custodes existūt non
modicū paciatur ecclesia scandalū.
Ac ecclesiastica vilscat auctoritas
parcer et censura nos igitur huic
modi scandalis occurtere volentes
et ecclesie honestati decoris pronde-
re volentes sacrorum inuitado*rum* Mestig-
gia canonū printis auctoritate colli-
li audibamus & statuimus qu nullum
clericus coniugatus bigamus: siue
laicus quouis exquisito colo*re* sub

De clericis coniugatis

sup. vel alieno nomine infra nostram
cantuarie p[ro]vinciam de cetero iur-
isdictione p[ro]p[ri]a exerceat qualis-
cunque. Nec in causis correctionum sci-
licet cum ad correctionem anime vel ex
officio iudicis proceditur scriba: aut
registrarius aut registri correctio[n]es
h[ab]itudi custos quomodo libet exis-
tat. Quod quicunque ordinarius episcopo
in scripto seu iurisdictione opti-
nes ecclesiasticā clericū coniugatū
laicū vel bigamum ad premissa vel
cum aliquod assumere vel recipere
vel post duorum mensium spaciū a tempo
re publicationis huiusmodi consti-
tucionis in officio iurisdictionis hu-
iusmodi tolerare scienter: seu recti-
nem p[re]sumpserit: vel admissum:
vel in posterum admittandum re-
aliter non mouerit penam suspen-

sionis ab exercitio iurisdictionis huiusmodi tollerate sticniter nec non ab ingressu ecclesie incurat ipso facto. **C**itaciones insuper processus sive actiones gestas quocumque per eosdem clericos conjugatos laicos sive bigamios habita sive facta in processu missis vel alio modo permissoꝝ per modum superius expressatū sint nulla cassa irrita et inanita ipso iure. **I**demque clericū coniugati bigami sive laici permitti ut eorum aliqui contra prohibitionē consilugetentes sentenciam in auctoritate excommunicationis incurant ipso facto.

Stephanus in consilio

ludorum.

Statuimus et infra. Episcopi in ecclesiis cathedralibus residere procurant in aliquibus mas-

De clericis nō recedētib;
soribus festis et saltem i aliqua pat-
te quadragesime prout aie sue salu-
ti biderint expedire.

Qum hostis antiquis & infra.
Soleter cauendū est ne ta-
libus cura gregis dñici cōmittatur
qui aut negligūt aut ignorantis
todie sibi cōmisso ut detet introdere
vigilanter. Statuimus itaq; vt
nullus episcopoz ad vicariā quēq;
admittat nisi velit in ecclesia i qua
ei vicaria cōceditur psonaliter mi-
nistrare ac talis exigit qui ifra b;e/
ut tempus valeat in presbiterum
ordinati. Quod si admissus fuerit
aliquis et noluerit in b;es biterum
ordinari et vicarie beneficiū spoliet
Et quia in honestum est vt ecclesie
propter minores redditus pastoris
Cbus invenient desolate p;

sentī decreto statutinūs vt ecclēsie
que in redditib⁹ vltra quīng⁹ me⁹
cas nō habent non nūl talib⁹ pson⁹
nis cōferantur que resideant i cīs-
dem et in pprīa psona ministrēnt.
Quod si forte tales admissi fuerint
qui recidere noluerint aut etiā ecclē-
sie ministrare cū nō nūl laboratib⁹
pantis dñic⁹ sit largiēdus ecclēs⁹
ipis pmissa ad monicōē debita p dī-
ocesanum ep̄m spolientur.

Pecham.

Reterea et infra Statutū
vt rectores qui ecclēs⁹ non
faciunt residēciam corporalem nec
habent vicarios p yconomios suos
hospititatis graciā exhibeant iux-
ta quod sufficiunt ecclēs⁹ facultates
adeo vt saltēm porochianorū pau-
perum necessitati subueniatur et

De p̄ebeñ. et dig.

tremē. Et qui ibidem veniunt tran-
scuntes q̄s p̄dīcant verbū dei ne-
cessaria recipiāt corporis altimē-
ta ne ecclesie ipsoꝝ inopie violēcia
a p̄dīdicantibꝫ merito deferantur.
dignus enim est operaꝫ ius cibo suo
nec quisquam tenetur p̄op̄ius sti-
pendiis militare.

Johannes Stradford.

In decimis et infra. Huius-
modi approbatione consiliū
statuimus quod religiosi i n̄a p̄o-
uincia beneficia ecclesiastica app̄ro-
priata optimētes sc̄d; beneficōꝝ hu-
iusmodi facultates annis singulis
pauperibꝫ parochiantis beneficōꝝ
eorumdem certam elemosine quā-
titatem ordinarioꝫ sporum lo-
coꝫ moderandam arbitrio per

ipsoſ epifcopoſ dſtribuere compel-
lantur per penam ſequelandionis
et ſubtractionis fructu et pueru-
liu beneficioꝝ huuſimodi donec in
finiſſis paruerint coimpetenter.

Stephanus in conſilio Oroſi.

Qui iurta ſcōs canōicas ſit
Statutumq; et ſacred approu-
bante conſilio diſtrictuſ inhibem⁹
ne deinceps ecclēſia aliqua plumb⁹
tectorib⁹ quoꝝ uterq; ſic pſona eō
mittatur regenda. In ecclēſia aut̄
vbi plures pſone exiſtunt Statuum⁹
ut ſingulis decedentib⁹ accreſcat vi-
uentib⁹ porcio decedentis donec ad
unū ſolum ſiltus ecclēſie personar⁹
perueniat. Nec de cetero plures vi-
carii in eadē ecclēſia conſtituantur.

De cōtes. pben.

¶ Illis ecclēsīs ab hoc statuto excep-
tis que ab antiquo diuīse fuerint. ¶

Constitutio Joha-
nis Pecham.

Aldissis et infra. Decernim⁹
iuxta formam generalis cō-
siliū omnia beneficia curā animaꝝ
habencia que de facto optinent.
Qui qui dispensacionem apostoli-
cam sup pluralitate beneficiorum
huiusmodi non habent per benefi-
ciū receptionem q̄ ultimo receperūt
ipso iure vacare. Et licet iuxta rigo-
rem cōstitucōis dñi Octoboni sic re-
cipiens plura beneficia ultimo ipso
iure sit priuatus cum secūdū eandē
decernatur institutio irrita ipso ius-
te. Precauere tamen volentes ne

tigorem videamus coateruare r*is*
go*rum* metem*que* constitucion*am* tam c*o*
sul*ti* generalis q*uod* etiam d*icit* octoboni
clar*ius* aduertentes qu*ia* *neutra* i
p*re*optenta v*ltim*ū tamen reservat
tis et v*ltimo* simul p*riu*at c*u* c*onsili*
um generale solum aufer*it* p*ob*.
Constitutio vero octoboni institu*ti*
t*onem* in v*ltimo* benefic*o* decernat
irritam ipso iure non p*riu*at. *No*
misericordiam cum rigore miscen*tes*
permittimus ut i*s* qui plura be*ne*
ficia curam a*sa* *hab*entia abs*pe*
dispensatione apostolica fuerit a*se*
c*utus* v*ltimo* benefic*o* sic optento*re*
iuxta generalis consul*ti* tenore*m* sit
contetus nisi forte extemerritate c*o*
tenderit etiam p*re*optentum i*m* p*re*
be*re*tinere. In quo casu ipsum
n*ec* primo nec v*ltimo* dign*u* p*ro*missio

De institutionibus.

nec medio nec aliquo indicamus. Sed potius ea ipso iure vacare quibus oībus quatinus de facto eadē detinet occupata censemus perpetuo spoliandum et infra. Decernimus etiam et perpetua stabilitate firmamus ut quicumq; in posterū plura beneficia curam animarum habencia seu altas incompatibilitia absq; sedis apostolice dispensatione receperit vel assecutus fuerit per modum institutionis vel commen de seu custodie vel unum titulo institutionis. Aliud titulo commen de vel custodie preter modum illū quem constitutio gregoriana edita in consilio lugduni pmittit eo ipso sic priuatus omnibus sic obtentis beneficiis ipso facto sentencia excommunicacōnis pī aneat in modatus

a qua nō nisi p' nos aut successores
n'cos vel sedē apostolicā absolutois
gratiam valeat promerere.

Stephanus.

Quia iuxta et ista Statutum⁹
ne prelatus aliquis cū ecclesi-
am aliquā cōtulit vñ p̄ebendā fruc-
tus eiusdē ecclesie vel p̄ebende non
dū collectos sibi p̄esumat aliquate
nus v̄surpare vel p̄o institucionē
vel in missionē in possessionē vel carta
sup hoc facienda aliquid audeat ex-
tozquerre vel ab officialib; suis vel
archidiaconis suis aliquid sustine-
at extozqueri.

Idem in eodem constitucionē.

Quia scđm apostolū et ista.
Statutus ut si quis ad ec-
clesiam aliquā nullo contradicente
p̄esentetur canonice Episcopus p̄-

De institutionsbus.

sentatū ipm dū tamen ydoneus sit
nequaquā admittere differat vltra
duos menses: Alioquin quicquid
ex eadem ecclesia post factā presen-
tationē fuerit forte perceptū illi cū i-
stitutus fuerit restituatur quaten⁹
fructus illi ad episcopū puerunt
Idem ab archioiacono obseruetur
Si p cum stetit quo minus cauo-
nice p̄sentatus infra p̄dictū temp⁹
fuerit admissus nisi causam ratio-
nabilem̄ corā suo superiore duxit a-
signandū cū sup hoc fuerit requisit⁹
tus ab eo. Quare videlicet cū non
admisserat infra tempus in hoc con-
silio diffinitū

Constitutio Joha-
nis Pecham.

Esoluto cursu causaꝝ & infra statutimus vt unusquisqꝝ episcopus clericō quem ad ecclesiā aliquam admittat litteras patentes sup sua admissione concedat in alia continentēs. In quo consistat ordine etiam quo titulo ad huiusmodi beneficiū admittatur.

Johannes Stradforde.

Tem quia archidiaconi et infra. Sacro approbante consilio statutimus vt huius qui ad missos ad beneficia ecclesiastica ad mandatum superioris tenentur inducere pro inductione huiusmodi facienda sumptibꝫ contententur moderatis videlicet si archidiaconus inducat xl denarioꝝ si suis officialis duoꝝ solidorꝫ pceptione pro singulis suis

De institutionsbus.

et suoꝝ expensis p diet a penitus sit
contens. Iplius tameu inducti vt
pmittitur optōne seruata an in hu
iustmodi quantitate pecunie siue ni
alii necessarii ipm inductorem et
suos voluerit pcurare. Si qd vero
vitra hoc ab inductoribus occasione
premissorū recipiatur vel recipient
quicquā amplius ppter inductionē
faciendā p ips vel inductionū certi
ficatoꝝ litteras facere & inductis
tradere exquisitis ve coloꝝibus dif
ferre illos contingat indebitc culpa
biles in hac parte suspensionē ab of
ficio et ingressi ecclesie tam diu in
currere volumus ipso facto donec
hec contra recepta soluentibus re
stituantur et lcls o sua culpa satisfaci
ant in premissis.

Dilecta et infra. Stephan⁹
in consilio oratione illud ab-
surdum reputamus omnino ut alti-
quo existente persona vni⁹ ecclesie a-
lii de consensu illius persona aliquid
confeatur in eadem ecclesiam noi-
ne personatus nisi persona prior ecclesi-
am totā prius simpliciter duxerit re-
signandā. Itcm statuimus q̄ non
liceat alicui aliquid in ecclesia assig-
nare cuiq; noīe beneficij quasi hoc
liceat obtinere cū alio beneficio cui
cura cōnera fuerit animaꝝ.

Constitutio Bonifacii.

A Nostris maioribus et infra.
Statuimus q̄ clericis pau-
peribus. Aque benedicto beneficia
coferantur. Et quia inter rectores
et vicarios ecclesiarum et suos pa-

De conces. p̄cben.

rochianos sup̄ collatione h̄m̄oī be-
neficioīz lites non nūquā audiūm̄
suscitari quas sicut cordi nobis am-
putare debemus decernendo statui-
mus vt idem rectores bīcarū quoꝝ
magis ē scire qui ad huiusmodi be-
neficia exiſtūt ydonci tales clericos
in p̄dictis beneficiis p̄ficerē studeāt.
Qui iuxta corda eorum ſciant & va-
leant in diuinis officiis ſibi congru-
e deſeruire et ſuis velint obtempe-
rare mandatis.

Quibus ſi parochiani malicioſe
ſubtrahere velin elemosinas cōſue-
tas ad ipsos largiendas ſibi ſolici-
te moucantur. Et ſi opus fuerit p̄
quascūq; censuras ecclesiasticas di-
ſtrictius compellantur.

Bonifacius.

Liber.

Tertius.

Constitutio Johannis
Statford.

Esuriens avaricie et infra
presentis consilii punctione
Statuimus quod quicumq; clerici
ad dignitates psonatus officia vel
prebendas aut alia beneficia eccl;
siastica quecumq; plena et occupata
de facto se presentari seu ea sibi con
ferri pquemcumq; decetere pertinans
tes si directe vel idirecte virtute b*re*
uium. Quare non admisit v*l*qua
re impedit ac. Cum similiu tacito
in dictis b*re*uiibus de beneficiorum
possessoribus et eis vocatis rite n*o*
amotis c*ontra* episcopos seu alios in
seculari curia psequantur nisi de
canis vocationum p*re*tensat*u* ad
ordinario*rum* mandata inquiri:
et possessor*es* per iudices ecclesiast*u*

De concess. p̄ben.

cos comp̄ctētes canonice p̄mitus
amoueri faciant maiores excomu-
nicacionis sententiā incurant ipso
facto & tamquam sic excommunicati
ad beneficia talia nullatenus ad-
mittantur sed inhabiles ad ea per-
petuo censeantur. Si vero contra
hoc quisquā inoccupato beneficio in-
stituitur seu admissio huiusmodi of-
ficiis effectu carcat.

Et quicumq; sic instituens vel ad-
mittens tunc p̄prio: vel delegato
taliter q̄presentatum vel collatum i
obtento per alium beneficio ipsius
possessoris sufficienti auctoritate in
fore ecclesie letetialiter nō amoto
ab officio et beneficio tamen dui noue-
rit se suspensum dicens beneficium
possessori rescribeat ut couenit oē

Liber. Tertius.

dāmpnū cū institutus taliter vel admissus si se in occupato p̄ aliū beneficio contra hoc paciatur inducēt scatur intrusus et penas intrusio-
nis constitucionis octoboni que in-
cipit Amoris proprii contentas nec
nō alias a canonibus et sanctis pa-
tribus inflictas ipso facto incurat.
Per p̄missa tamen non intendi-
mus ordinariorū potestati quin be-
neficia adeoꝝ collatōnē spectāncia
quouis modo de facto occupata nō
de iure conferre poterant d̄ctrogare
nec coꝝ collationes beneficioꝝ ad-
mittentes cōstitutōe h̄moi coartari

Oronicū primo.

Ecclsiarum indemnitatibꝫ
consulere cupientes presen-
tis colili auctoritate duximus ita

De rebz ecclie. nō alienādis.

tuendū ut nullus abbas vel p̄ioz.
Null⁹ omnino archidiaconus vel
decanus nec ali⁹ habentes persona-
tū seu dignitatē Sed nec clericus i-
ferioz possessiones vel redditus dig-
nitatis vel ecclie sibi cōmisse con-
sanguincis vel amicis suis vel qui-
buscūqz alius vendere in pignorare
infudare de nouo vel quolibet mō
alienare p̄sumant nisi forma cano-
nis obscruta Si quis autē contra
hoc venire p̄esūpserit. Et quod in
hac parte p̄sumptis fuerit viribz ca-
reat et p̄eiūptoz dignitate vel p̄so-
natu vel ecclie quā sic lesit p̄ sup̄i-
ozem spolietur nisi quod alienau-
tit infra tempus a suo superiore p̄-
firū sine dampno ecclie s̄uis sūpti-
bus duxerit reuocandū. Is
quoz qui eccliaſtica bona receperit

decetere et cōmonitus ea p̄sūpserit
detinere excommunicacionis senten-
tia parcellatur donec restitucrit ea
nullatenus absoluendus. Idem
etiam et p̄clati maiores obseruēt.

Q T secūdum canonicas sanc-
tiones et infra. Volumus vt
p̄elati domoꝝ religiosarū cotrodū
a vel stipendia clericis vel laicis nō
vendāt nec gratis cōcedant imppe-
tuū vel ad tempus nūsi vrgens ne-
cessitas exposcat et dioceſanu ecce-
dat assensuſ.

Q Opoñ Primo.

Q T vere videamur et infra.
Statuimus vt icclie certis p̄cio-
nis deputate nulli dētur ad firmā
nisi iusta causa subsuerit et a suo e-
piscopo approbata: vt tunc de eius
censuſ alicui p̄sona ordinatc den-

De p̄eben. locato et con.

tur ad firmam dc qua verisimilitate
p̄esum̄i debeat quod fructus ecclie-
siarum in bonos usus cōuertat

DEndentes et iuſtra. Eccleſie
ad firmā nullus dentur niſi
pſonis ecclesiasticis sanctis & hone-
ſtis quas locoꝝ episcopi libere vale-
ant cohercere. Prouiso etiā vt pau-
peribus parochianis de huiusmodi
pinguis porcio iuri consona ſcbꝝ aꝝ
bitriū episcopi assignetur sub teſti-
monio quatuorꝝ fide dignoꝝ paro-
chianoꝝ eisdem fidcliter eroganda
Et vt ab huiusmodi ſicniis oīs con-
tractus ymaginariis subducatur
quo in pſonis clericorum falſo ſup-
poſitis vel ſub nomine batulatus
eccleſie ad firmam laicis concedun-
tur ſacco approbante consilio oꝝdi-

narius ut si quis clericus in tali ver-
sicia repertus fuerit puniatur scđz
statutū sancte memorie dñi octobo-
ri et graui⁹ si plati viderit expedire

Stradford.

Iacet bone memorie & infra.
Hoc prouinciali consilio ap-
probante cōstituētibz prius editis
adiciendo statutinus quo cienscūqz
ecclesiasticū beneficiū nře prouincie
clerico et laico ad firmā ex nunc di-
missū fuerit vel instrumētis sup hu-
iusmodi firmarum dimissione con-
fectis nomen laici cum clerici nomi-
ne ammodo inseratur vel clericum
fingatur fore firmarum cum non
sit seu si laici fructus redditus & p-
uentus dimissorum beneficiorum
ad firmam suo noīc colligant & eos

De locato et cōducto.

directe in suos usus conuertant huiusmodi contractus non teneant nec ex eis aliquis obligari alter. Sed si ex nūc huiusmodi beneficiis tradentes et recipientes ad firmam partis tertie puentū beneficii sic dimisi: vel estimationis ipsius si ambo sint soluendo cōmuniter: aut tradente tantū si soluendo recipiens non ex iustat fabrice ecclesie cathedralis loci soluenda pena plecti voluimus ap positione nosclericī nonobstante. Et qā religiosi & ali beneficia ecclesiastica nostre puerice in proprios usus tenentes se cōstitutōnib; dictis asse tunt non ligari. Presentis approbatione consili statuimus quod si ipsi beneficia huiusmodi: vel suas quas virtute appropriaeationis

Cin cis decimarum aut

prouentuum percipiunt portiones
ad firam tradiderunt clericis non
obtenta diocesani licencia vel laicis
quouis modo seu alias qualiterum
quam contra presentem aut alias cons-
titutum tenorem excederint pena
predita decetero percellantur.

Constitucio Edmundi
De pignoribus.

In hisbemus ne pignus reti-
nere quispiam contendat post
quam de fructibus sorte pcepit de-
ductis expensis quoniam usata est.

Constitutio Johannis.
Stradforde.

Audis dolore concutimur et is-
tra. presentis consilii om-
nes et singulos in nostra provincia q-

De donacionibus.

mortis vicine conjecturā verisimile
obtinentes ex malitia: sive fraude
vniuersa bona seu quantitatē eoz
rā notabile vñ aliter inter viuos do-
nare seu aliter alienare p̄sūpserint
sic quod ecclesia rex sive alii credito-
tes quibus sic donates sive alienā-
tes efficaciter tenebantur suis tu-
ribus Urores vero et liberi eorūdē
suis p̄ordibz de cōsuetudine vñ de-
tine ipsi debitis irrecuperabiliter
deraudantur. Assistentes in super-
languentibus in extremis et alii
hīndi donationes alienaciones sie-
ri cōsulentes et temere p̄curantes
iposqz languētes & alios consilites:
aut suasionibz p̄uersis a volūtate
testādi neq̄ter auertētes ex q̄bus li-
berā testamenti factionā sp̄edire et
ecclesias et alios supz adetōs suo tu-

h

Liber Tertius.

te nō subigitur maliciose priuari dic-
teq; fraudis sive malicie consciens;
aut sic donata sive alienata recipē-
tes et ad hoc consiliū dantes auxili-
um vñ fauorē in auctoritatis excommunicā-
tionis sententiā incurtere volim⁹
ipso facto. Donates insuper bona sua
huiusmodi in ipa pūnica aut ea a-
lienantes taliter ppter sui gravita-
tē excusus nō obstante quacūq; ali-
enatione absolute ipensa a p̄dicta
sentencia ecclesiastica careat sepul-
tura. Ceterū ne p̄bationis fraudis/
et malicie i hac parte difficultas hāc
pūnione reddat lūtile. statum⁹ q̄
quocienscūq; aliqui dicte p̄ouincie
sua bona oīa sic vt p̄fertur donaue-
rint aut alias quouis titulo aliena-
uerint seu in quantitate tam nota-
bili quod appareat de residuo ecclie/

De donacionibus.

suis vel creditoribus alitis de suis debitis vroribus et liberis de suis pos-
cōibz supradictis nō posse satisfieri
sicut decet dōacō seu aliatio hīmo-
p maliciā siue fraudē eo ipso fieri cē-
seatur malicie siue fraudis proba-
tione vltorioz minime requisita

Stephanus de peculio clericorum
Q Uia clericorū et infra. Salu-
bret pūsione decernimus ne
clericī beneficiati fructus ecclesiasti-
cos in laico feudo reponant domos
ve aut possessiones laicas ad opus
concubinarū vel filiorū emere presu-
mant. Nec ad opus eoz domos cō-
struant in feudo laicali. Nec etiam
pecuniam subministrant ad hīmo-
cineunda ad opus eorum Ut sic illis
C subtrahatur occas

malignandi. Si quis autem sup
hoc habeatur iusta ratione suspec-
tus nisi ad arbitrium superioris se
purgauerit ipsius superioris arb-
trio puniatur.

Constitucio Stephan.

Clericalis et infra. Licet
legittima testamenta clericorum
beneficiatorum decedencium vel-
imus obseruari nolumus tñ quod
co-cubitis suis aliquid in testamen-
to suo relinqat qd si decetero fac-
tum fuerit totu illud arbitrio episco-
pi couertatur i usu ecclie quam rexit
defunctus.

Idem

Ulm viris religiosis nō lice-
at possidere pprum quise a su-
a pariter in ipso religionis ingressu-
dño dedieauerit sententialiter diffi-

De testam. et vlti. volū.

nūnus vt nulla psona in regulari
ordine cōstituta cōdere testamentū
psumat cū nichil suū temporale ha-
beat quod transferri valeat in do-
mum alienum.

Constituto Johannis Pecham.

BStatuto de Lambyth quo
est pnisū salubriter ne aliqui religi-
osi cuiuscūq; pfectiōnis existant sic
executores testamētoꝝ nisi de licen-
tia ordinatioꝝ et voluntate. Adici-
endo duximus statuendū qđ null⁹
religios⁹ pmittatur executoꝝ exis-
te alicuus testamenti nūli superioꝝ
suis caueat p suo religioso huius-
modi qđ sufficienter exequetur et si-
deliter reddat et integre rationē de
residuis si que fuerint de dampnus
que per ipsum emergetint loci ordi-

natio absq; difficultate qualibet ce-
spondebit Et quia nonnulli religio-
nis habitum deferētes licet non sit
executores tamen distributores es-
ticiuntur bonorum defuncti tem-
ritate propria: vel ipudencia alte-
na ex quo magnam prouenire vi-
dinus bonorum hīmoi lesionem.
Idē circa huiusmodi distribuēm
scipimus obseruari quod circa pro-
missionem executionē superius est p-
uisum ne aliter executioni vel distri-
butioni se imisceant sub pena ana-
thematis inhibentes vnde q suffici-
enter cauare nequeunt sciant se tāz
ab execucionē quam a distributio-
ne bonorum hīmoi p̄esentisdiffini-
tione consiliū ppetuo elōgatos.

Constitucio S̄tmonis M̄ephom.

De taffatī. et blti. volū.

Tem quia locorum ordinatū
circa insumacionē testa-
mentorum et cōmissionem admis-
sionis bonorum per cautelas
exquisitas contra hīmoi executores
testamentorum ut ab eis eo cūtius
pecuniam extorquent se ut dicitur
hactenus reddiderunt onerosos.
Statutum q̄ p̄o insumacione te-
stamenti pauperis cuius inuentari
un bonorum centū solidos sterlingo-
rum non excederit nichil penitus ex-
igatur.

Statutum Johannis
Stratford.

Statutum bone inemoxic.
Bonifacii quondam cantu-
ariensis archiepiscopi predecessoris
nostrī circa bona intestatorum:

et ascriptioꝝ et alioꝝ seruallis cō-
dicis hominū vltimas p̄olutates
quod incipit Ceterum cōtingit in-
dū ac. A multis in dubiū reuocatū
nowiter recensentes quibusdā ad id
aditis et aliis ab eo subtractis: sub
verbis infra scriptis. Decernimus
sic imposterum fruenter obseruans
dū q̄ ceterum cōtingit interdum
laicis aut clericis diuino iudicio de-
cedentibus intestatis dñi feodorū
nō p̄mittunt debita defunctoꝝ sol
ui de bonis mobilibus eorumdem nec
in v̄sus v̄roꝝ suarū liberorum suo
rum vel parentum; vel aliter q̄ di-
spositionem ordinarioꝝ bona p̄re-
dicta p̄ ea porzione que secundum
consuetudinem patrie defuctos cō-
tingit p̄mittunt distribui p̄ eisdē
Alii siquidem ascriptiorū et aliorū

De testam̄ et vlti volūts.

seruulis condicōnis hominū nec
non solutarum et coniugatarum
mulierum et suarum propriarum
vrxum vel etiam aliorum impen-
diunt: vel impediri procurant fac-
tionem liberam testam̄ti et ipsius
execucionem et dictorum testanciū
voluntatē vltimā tam contra iura
q̄cōsuetudicē ecclesie ac tenus ap̄p
batas in diuīnce maiestatis offen-
sas & lesionem turis ecclesiastici cui
dētem. Unde nos p̄sentis aucto-
ritate consilii oēs & singulos in hūis
vel in eoz aliquo decētē delinquē-
tes maioris excommunicacōis sentē-
cia fōe decernimus innotatos p̄culū
Testamentis insuper coam̄ ordi-
natis locorum ad quos pertinet p̄
batis et approbatis h̄īmodi testa-
mentorum probatio et approbatio

misericordie laicis fendi si id in testa-
mento aliquo legari contingat nul-
latenus a laicis requiratur. Nec im-
pediant clericis vel laici cuiusvis con-
dicōis hoīes seu impēdīre p̄cūtent
quo in ius testamēta et voluntā-
tes ultime defunctōꝝ p̄cedant a co-
sequantur effectum in hūis que li-
gari p̄fit de cōsuetudine vel de iure
Si vero sint qui contra hec de iure
p̄sumpserint in futurū sciant se p̄e-
sentis auctoritate cōsiliū malōis ex-
cōis sentēcia esse iuolutos. Ac con-
tra eos et altos in p̄missis nequiter
excedentes tanquā contra violato-
res et p̄turbatores ecclesiasticū li-
beratū gladium spiritualē decerni
mus exercendū. Inhibemus etiam
ne cuiꝝ executori testamenti cuius-
cumq; administratē p̄mittatur de-

De testam̄ et vlti volūts.

bonis alicuius testoris nisi p̄t̄s fit
at inuentariū fidele de dictis bonis
sumptibus funerarīs er circa con-
fectioonē inuentariū huiusmodi ap-
ponendis dūtaxat exceptis Inuen-
tariū vero h̄m̄oī locoꝝ ordinariis
tradi volumus infra tempus corū
arbitrio moderandū Et postq̄ co-
rā ordinariis iurta moxē p̄batum
fuerit testamentū non cōmittatur
aliquibus in bonis h̄m̄oī executio-
seu administratio nisi talibus qui
debitam administratiōs sue possit
et si oporteat sufficiēter caueant ac
fideliter p̄mittant reddere ratio-
nem cum sup hoc p̄ locoꝝ ordinari-
os congrue fuerint requisiiti. Item
statuimus p̄sētis auctoritate cōsi-
lii ne aliq̄ religiosi cuiuscūq̄ p̄fessio-
nis existūt sūt executores testamen-

tozum nisi hoc de ordinatioꝝ volū-
tate et licencia concedatur Et qđ de-
pozitione cōtingente defuntū etiam
parochiali s ecclesia ius p̄cipiat con-
suetum. H atumus p̄terea qđ uul-
lus executoꝝ aliquid sibi applicet vel
appropriet de bonis defuncti cuius
testamentū exequitur titulo empti-
onis vel aliter nisi fuerit sibi a testa-
tore donatū et inter viuos vel i suo
testamento sine ultima voluntate
relectū aut quod p̄ ipsius executo-
ris labore ordinati arbitrio fuerit
ordinatū vel si quid fuerit sibi debi-
tū a defuncto aut p̄ modcratis ex-
pensis sue ad ministracionis sub pe-
na suspensionis ab ingressu ecclesie
quā cō trafacientes incurtere volu-
mus ipso facto cuius absolutōnēm
nō obtineant donec applicata; vel

De testam̄ et vlti. volūta.

appropriata sicut in debite sibi restitu-
erint et ecclesie cathedralis fabrice
cuius defunctus erat subditus du-
plo appropriato: vel applicatorū
sibi ipsis soluerint competenter de
pp̄p̄ts suis bonis. Dia vero et sin-
gula supradicta mādamus p̄ eccles-
ias singulas nostre eantuariensis
principie bina vice annuatim solen-
niter publicari.

Idem.

Ita quotidam et infra Stu-
dium q̄ episcopi et alii infes-
ores ecclesiastici iudices nostre can-
tuarieſi principie de bonis clericorū
beneficiorū quos testari posse con-
stat de consuetudine regni Anglie
seu alioꝝ testanciū quoꝝ p̄ter-
quā in talibus exp̄esse p̄missis quo-
uis quesito coloꝝ nullatenus se in

comittant sed executores testame-
torum ipsoꝝ libere pmittant dispo-
nere de eisdem. Nec nō ab intestato
decedentiū solutis debit̄is eozundē
bona que supererūt pias causas et
psonaꝝ dececedentiū consanguineis
seruitoribꝫ et ppinqnis seu aliis p
defunctoꝝ animaꝝ salute distribu-
ant & conuertant nihil inde sibi re-
tento nisi forsitan aliquid pro sp̄orū
ordinarioꝝ labore fuerit retinendū
sub pena suspencionis ab ingressu
ecclie quā ecclasticos dices int̄co-
trariū facientes in currete volum⁹
ipso facto donec de pmissis satis fe-
cerint competenter.

Statutū Inuentario Idem.

Adeo quoꝝ idā et infra. Sta-
tuumus vt p:o probacione vñ
ap pbacōe seu iſinuacōe testamēto

De testam̄ et vlti. volūta.

cum quo;ūcūq; nihil p episcopos :
seu alios ordinarios capiatur p cle/
ros tamen scribentes insinuatiōes
hīmoi sex denarios dumtarat recipit
pmittimus p̄ labo;e. Quod si ali
quod iuentarium bono; cuiuscūq;
defuncti in cōpoto triginta solidorū
sūma reperiatur excedere qd tamē
ad centū solidos minime attendat
p cōpoto et agendis oīb; circa ipm
acquietanciarū q; litteris seu alīis
quibuscūq; episcopī: aut ordinarii
seu deputati ab eis et audiētes com
potum v̄l̄ ministri alti compoto, hu
iūsmodi attendentes vltra duode-
cim denarios recipere non presu-
mant. vī. 9emq. 15 Si vero centum soli-
dorum aut vltra minus viginti li-
bus dicta contineant iuentaria
compotis intendentes et alti

predicti pro ipso*rum* labore ac quiete/
claru*m* litteris et aliis supra dictis tri-
um solidorum perceptione penitus sint
contenti. Sed si viginti libras aut
ultra minus tamen quadragesita li-
bras ultra quinque solidos p*ro* labore
litteris et scripturis aliis no*n* admit-
tat Si vero quadragesita libras
aut amplius minus tri*m* centu*m* libras
summa attingat h*ab* modi inuentaria
dec*im* solidos p*ro* permis*s* recipiat et no*n*
ultra Si vero summa centu*m* libras
vel amplius dicta contineant inuen-
taria minus tamen centu*m* quinqua-
gesita libras summa in contineant
ultra viginti solidos p*ro* predictis reci-
pere non presumant.
Sicq*ue* ad ulteriora ascens*u*e proce-
dendo p*ro* singulis quinquaginta

De testarisi et vlti voluntate.

libris excedentibus præter et ultra
dictos viginti solidos: altos decem
solidos recipiant et non amplius.
Clericis tamen pro singulis acquire
tancia et litteris quas scribunt i hac
parte ultra summos sex denarios ac
cipere non permittimus pro labore. Si
vero quæquam in aliquo casu p
dictori ultra sumam prætaratam
quis cautela in pecunia numera
ta seu rebus altis contingat accipere
duplum eius quod recepit ultra fa
brice cathedralis ecclesie loci infra
mensem reddere teneatur. Alio
quin episcopi ex tunc duplum ipm
ultra predictum tempore resiliere dis
ferentes sciant ingressum ecclesie eis i
terdictum. Inscriptores vero ab inger
su ecclesie nouerint se suspicatos quo
usq de duplo huiusmodi dictis ca

thedralibus ecclesiis plenaria in sa-
tisfactionem impēdent. In ipa ve-
ro probatione: approbatione et in-
spectione testamentoꝝ quoꝝ:uōꝝ:
vel postea aut ante administracōis
cōpotoꝝ redditōes fidēit factas ac-
quietanciaꝝ littere testamentoꝝ ex-
ecutoribꝫ nullatenus concedantur
sub pena suspensionis ab ingressu
ecclesie p̄ sex menses quā contra fa-
cientes incurere voluimus ipso scō.

Constitucio Johans
nis Stratford de Se-
pulturis.

Quia sepe et infra statutū
in nostra prouincia quod per
actis a viris re ecclesiasticis mortu-
orum memoris nulli i p̄suatis do-
mibus in quibus mortuox cōpos-

De parochiis et aliis parohiis

ta usq; ad sepulturam frequenter
repauescunt decetero exceptetur ad
consuetas nocturnas vigilias: pe-
tagendas defunctorum amicis & p-
pinquis ac aliis forsitan qui psalteri-
a pro defunctis dicere volueriut du-
tarat exceptis sub pena maioris ex-
comunicacionis quam contra pre-
missa vigilias facientes huiusmodi
et receptatores taliter vigilantium
no[n] sacerito poterunt formidare.

Constitucio Roberti Wynchelsee.

Via inter rectores ecclesiastici
et parochianos suos lites cu-
pimus extinguiere que frequenter
ociduntur. Statuimus si decedens
rector ad minus. Vei plura cuiuscumque generis in

bonis animalia habuerit Optimo
cui de sive fuerit debitū reservato
ecclesie sive a qua recipit sacramenta
ta diuin vineret melius post optimū
reserueretur.

**Constitutio Stephanis
de parochiis.**

A instar patris familias cuā
gelici plures operarios in've-
niam suā mittentur vt quod vnuis
nō valet explete saltē sollicitudo
pficer; plurimoz scntentialiter dif-
finimus vt in singulis parochialis-
bus ecclesias quarum est parochia
diffusa duo sint vel tres p̄sibet
pensate pariter magnitudine paro-
chie et ecclesie facultate ne forte qd
absit egrotante uno p̄sibtero vel

De decimis.

debilitato parochianis infirmanti-
bns ac diuinis officiis volentibus
interesse officia diuina subtrahant
vñ negligent sacramenta ecclesiastica

Constitucio Johannis Petcham.

Altissimus de terra et infra.
Nullus communione prebeat
diocesano alterius sacerdotis: sine
ipsius licencia manifesta. Quia
ordinatione non intendimus ad pe-
regrinantes extendere nec necessita-
tatis casui derogare.

Constitucio Simo-
nis Mcpham de deci-
mis.

Quia quidam malditionis
filii inubentium solemnis
is purificationibus mulierum mo-
tuorum. Exquis et aliis in quibus

¶ spē dominus in ministeriorum suo-
rum personis solerat oblationum
libamine populariter honorati ad
vnius denarii. Vel alterius mode-
ri quantitatis oblationem populi
deuotionem restringere sunt molis-
ti residuum oblationis fidelium su-
is pro libito vel alienis vobis mul-
tociens applicantes. Alii vero non
attendentes quod dominus omni-
potens cuius est terra et plenitudo
eius et vniuersi qui habitant in ea
Decimas in signū vniuersalis do-
mini sibi reddi precepit et pro suo
cultu easdem clericis assignauit.

Aliquando maliciose imi-
pedunt impediri hec faciunt vel pro-
curant viros ecclesiasticos ad quos
spectat perceptio dicimarum corū
vescoviotes quo minus liberum

De decimis.

gressum: et egressum in predia et a
prediis. De quibus huiusmodi de-
cime proueniunt habere possunt, p
ipsis decimis colligendis cultodien-
dis vel quo voluerint abducendis
Alii etiam nisi prius cretothece. vel
calige. Seu quicquam aliud eis de-
tut seu prouinit aut decimas hu-
iusmodi asportant et consumunt a
spontari consumi ve faciunt seu ali-
quod dampnum inferunt inferri:
ve faciunt in eisdem.
Nos igitur puerorum dampnabit
ibus consilis salubre remedium ap-
ponere cupientes nihil novum fa-
tuentes sed antiquorum canonum
statuta in medium deducentes vni-
uersos et singulos huiusmodi multa
gatores impeditores

Liber. 1700 Tertius.

et altos supradictos per quorum ne-
phandas machinationes ecclesias:
vel earum rectorumbus vicariis: aut
ministris quithquam dampni infer-
tur aut subtrahitur honoris aut co-
modi consueti. Presentis declara-
tione constat declaramus et primum
cautus esse singulos in premissis
vel eorum aliquo in posterum delinquen-
tes vinculo maius excommunicaci-
onis involuti reseruata loci dioce-
sano eorum absolutione pterum in mo-
ris articulo quousque eorum ministerio
in contrarium laborancium ecclesi-
as fuerit popularis denocie efficacis-
ter restituta ac viris ecclesiasticis sic
leuis de humusmodi excessibus ple-
narie fuerit satisfactum.

Stradford.

Ecclesiis dāpnabilis deuio ex-
cecati suarum animarū ex-
dia nō deuitant dū frugū suarū de-
cimam garbam soluentes p̄o labo-
re metentib; ea minime cōputata
non absq; errore calculi p̄o decima-
vndecimam soluant garbam con-
tendentes se incertarū de frugi-
bus non decimatis posse ,p autūp-
nali labore potissime ante decima-
tione soluere mercedē noui testame-
ti et veteris imperiū contēpentes
Quocūdā etiā latrōnū supsticosa
malicia nouitē adiuvet qd gar-
bas aliquas detinantes non tamen
signatas p̄o decimis in suis terris
dimitunt in sequentes virorum ec-
clesiastitorū garbas aut alias res
decimis sic dūnissis nomine deci-

me abducentes et asportantes isce-
lcratos exclaimant eos os acribati:
seu attachiari faciunt sicut fures ac
ipos et iporum dominos propter aspor-
tacionem et abductionem decumant
hinc infestant et multipliciter inq-
etant. Ipoz etiam aliqui pro eo quod
garbant et feni: seu rerum altiarum
decime pro solum eorum ducuntur be-
ros ecclesiasticos, et eorum ministros
in foro seculari implacitant et gra-
uibus fatigant laboribus et expens-
sis. Alii preterea vias et itinera in-
predia et a predictis per que decimas
opozet seu ipse consuertunt abduci-
difficilia et per longos circuitus ex-
hibent remota et per ea tantum de-
cimas ducentes simili transire: seu
duci vehicula difficulter contra ec-
clesiasticam libertatem.

De testam̄ et vlt̄ volunt̄.

Quidam insuper garbas exposi-
tas et assignatas p̄o decima non p̄
mittunt a suis terris abduci q̄d
quiquam in illis de bladis rema-
net eozdem sed ipos scienter tolle-
rant a suis et alioz animalibus cō/
tici et consuini ac circa decunariū
p̄stationē collectionem et abductio/
nē earum impedimenta multimo-
da inferūt et infecti faciunt ac p̄cu-
rant in libertatū ac iuriū ecclesiastī
coꝝ violacionem et p̄ejudicū ma-
nifestū suaoꝝ que periculosū alatū
Ros igitur puerorꝝ h̄mōi conati-
bꝝ et ausibꝝ dāpnabilibꝝ salutati
remedio cupientes occurrere oēs et
singulos ex nunc in p̄missis: vel
aliqbus coꝝ in nēa p̄uincia excedē/
tes ac illicta supradicā v̄l coꝝ aliqđ

Liber. Tertius.

fieri mandantes seu etiā procuran-
tes nomine ve suo facta rata habē-
tes et accepta quoꝝ ne phandis ma-
chinacōibus iuri ſcu consuetudini
appbate ac libertati cocliaſtice qꝝ
ſubtrahitur ſeu aliquid iniurie dāp-
ni vel moleſtie inſertur contra cocliaſ-
tīcā libertatem p;efentis delibe-
ratione consiliū p;ronunciamus vni-
culo maioris exco municationis.
Inuolui eorum qꝝ abſolucionem
dioc. locorū p;reterqꝫ in moxis atti-
culo ſpecialiter reſeruamus.

Idem.

Quamqꝫ exſoluentibus beue-
decimas deus frugum omni-
um habundanciam et poffitionū
p;ramiscribvertatem tamen dolen-
ter reſerimus qꝫ non nulli uobis p/
uincie conica teſtamenti veteris at-

De decimis.

q[uo]d noua doctrinam de siluis suscep-
tis et lignis arborum ceduarum
excisis circa que minus q[uo]d circa fruc-
tus agrorum laboris impendunt
decimas deo et ecclesias quibus de-
bentur notorie propter hoc q[uo]d in pre-
teritum ipsas non dederunt solue-
re contradicunt quod estimant id
circo non licere: quia legem mortis
de longa inualuisse consuetudine ar-
bitrantur in dubium etiam reuoca-
tes quid silua cedua sit censenda.
Nos igitur aduententes quod si su-
a portio ecclesia sit defraudata diu-
tiae crimen propter ea non minuitur
sed auget ac famis et penuria om-
ninos rerum egestas opprimunt
bene decimas non soluentes hutus/
modi declaramus prouisione con-
siliu siluam ceduam forae: cuiuscumque

Liber.

Tertius.

generis arborum existens i^hoc ha^z
betur ut cedatur; aut est habilis ad
cedendum et que etiā succisa rurp³
ex stipitib³ aut radicib³ renascitur
acc³ ea decimam ut pote reglem et
predicalem baptisinalibus scu^m mas-
tricibus ecclesiis persoluandam nec
non siluarum possessores huiusmo-
bi ad p³estacionem decimariū ligno-
rum ipso^r extisor^r in eis sicut feni^r
blado^r omni censura ecclesiastica
sive canonice cōpellendos.

Idem.

IAmmoderate temeritatis et
infra. p³esentis deliberacio-
ne consiliu. Statuimus quosque
laicos oblationes in ecclesiis vel ca-
pellis aut cuiusvis eaz p³rticu: vel
cimiteriis seu quocu^r loco diuino

De decimis.

Intuitu in nostra factas seu facien-
das prouincia occupantes auferen-
tes seu disponetes quouismodo de
ipsis ptextu ctiam cuiusvis operis
consuetudinis alto be colo: e nisi de
consensu ecclesiasticarū psonarum
ad quas oblationū huiusmodi per-
ceptio pertinet et ex causa sufficien-
ti et legittima per episcopū loci pri-
mitus approbanda ipso facto ma-
ioris excommunicacionis sententie de-
cernimus subiacere.

Constitutio Roberti wynchelle.

Coniam propt̄ diuersas cō-
suetudines in petendo deci-
mas per diuersas ecclesias inter recte-
tores ecclesiasticū et parochianos su-
os rixę et contentiones scandala et
odia maxima mulcocieus orfunt.

Volumus et statuimus q̄ in cūctis
ecclesiis p̄ cantuac̄ p̄ouinciā consi-
tutis bñiformis sit peticio decimaz
et p̄ouentuū eccl̄esiaz. In primis
volumus q̄ decime de frugibz non
deductis exp̄ensis integrē et sine ali-
qua diuinicōe soluātur et de fruc-
tibus arbor̄ et de seminibz oībus a
de herbis ortor̄ nisi parochiant cō-
petētē fecerint redēptionem p̄
talibus decanis. Volumus et sta-
tuimus etiā q̄ decime de fēnis ubi
cūqz crescant. siue in magnis pra-
tis. siue in parvis: siue in chūminis
erigantur et prout expedit eccl̄esie p̄
soluantur. Ve nutrimentis autem
animalium scilicet de agnis. H̄ta/
tūmus q̄ p̄o sex agnis et infra sex
oboli dentur p̄o decima. Si septē
sunt agni in numerō. Septinius

De decimis.

agnus detur pro decima recto; ita
tamen q̄ recto; ecclesie qui septimū
agnū receperit tres obolos in recō-
pensacōe; soluat parochiano a quo
decimam illā recepit. Qui octauū
recepit det denariū. Qui vero no-
num det obolum parochiano b̄c ex-
pectet recto; usq; ad alium annum
donec plenarie decimam agnū pos-
sit recipere si maluerit et qui ita expec-
tat semp exigat secundū agnū me-
liorē vel tertiu ad minus de agnis
secundi anni et expectatione p̄imi
anni. Et ita intelligendū est de deci-
ma lani et porcelloꝝ. sed si oves ali-
bi in hycme et alibi in estate nutritā
tut dividenda est deciā. Similiter
si quis medio tempore emerit: vel
vendidetur oves et certum sit a qua
parochia ille oves venerint eacūdē

b

dividenda est decima sicut de re que
sequitur duo domicilia. Si autem
incertum fuerit habeat illa ecclesia
totam decimam istra cuius limites
tempore et consionis inveniuntur. De
lacte vero volumus quod decima
soluat dum durat. Videlicet de caseo
tempore suo Et de lacte in autumpno
et hyeme. Nisi parochiant velint p
talibus facere competentem redempti
onem et hoc ad valorem decime et
comodum ecclesie.

De prouentibus autem molendino
rum volumus quod decime integre sol
uantur et fideliter. De pasturis au
tem et pascuis tam de communibus
quod non de communibus statuimus
quod decime fideliter persoluantur et
hoc per uim et uolumen animalium et di
erum ut expedit ecclesie.

De decimis.

De punctionibus & apibus sicut de omnibus aliis bonis iuste acquisitis que renouantur p annum statuimus q̄ decime soluantur & erigantur debito modo. Statuimus etiā q̄ decime psonales soluantur de artificib; & mercāciis: scilicet de lucro negociations. Similiter de carpētariis et fabris textoriis pandoratořibus et omnibus aliis stipendiatis ac operariis: ut videlicet dent decimam de stipendiis suis nisi stipendiarii ipsi aliquid certum velint dare ad opus vel ad lumen ecclesie si rectori ipsius ecclesie placuerit. In petitione autem principalis legati volunus q̄ consuetudo prouincie cum possessione ecclesie obseruetur. Ita tamen q̄ rector ecclesie si fuerit C vel vicarius in

Liber.

Tertius.

petitione sua b*r* capellanus annus
de*ū* in petitione illa habeat p*ro* oculis
Sit quoniam inueniuntur multi deci-
mas sponte dare nolentes. **S**tatu-
mus q*uo*d parochiani inueantur p*ri*
mo & secundo *et* *tertio* ut decimas de*o* ec-
clesie fideliter soluant. **Q**uod si se
n*on* emendauerint p*ri*mo ab ingressu
su*e*cclesie suspendantur & sic dem*in*
ad solutione decima p*ro* censur*ā* ec-
clesiastic*ā* si necesse fuerit c*ō*pellant
Si aut*ē* dicte suspensionis relaxa-
tione *vel* absolutione petierint ad
ordinarii loci mittentur absolu*ē* di
et debito modo puniendi **R**ector*es*
autem ecclesiarum seu vicarii siue
capellani anni qui p*re*dictas deci-
mas p*re*dicto modo seu p*ro*p*ter* for-
midinem hominum; seu fauorem
timore dei postposito ut p*re*dictum

De decimis.

est cu*m* effectu n*on* peccant pen*m* sus*m*
pensionis inno*m* dantur ip*o* facto do*m*
n*ec* diu*m* dia*m* marcam argenti p*ro* sua
inobedientia archidiacono loc*m* per
soluant.

Constitutio Roberti wynchelse.

Quoniam vt audiuimus sup*m*
decimis et nutrimentis an*m*
malt*m* inter eccl*esi*iar*m* recto*m*es p*ro*op*m*
ter amociones peto*m* um ad diuersa*m*
rum parochiar*m* pasturas diuersis*m*
annis temp*or*ibus contenciones
multi*m*ode oriuntur. Nos viam
pacis p*re*parare volentes statu*m*
do diffinimus et diffinendo statu*m*
mus q*uod* ad eccl*esi*as i*m* quarum paro*m*
ch*ies* dues a temp*or*e tonsionis us*m*
q*uod* ad festum sancti martini in hys*m*
me continue pascuntur et cubant

decima lane lactis et casei eiusdem
temporis licet postea a mense fuerint
ab illa parochia et alibi condonantur
integre psoluantur. Et ne fraus fi-
at in casu p̄misso p̄cipimus q̄ an-
tequā oves a moneantur a pasturis
vel etiam detrahantur ecclesiasticum
rectoribus sufficieret de soluenda
decima caueatur. Quod si infra p̄
dictum tempus ad diuersarum pa-
rochiarū pasturam transferantur
quilibet ecclesia pro rata temporis
portione decimam percipiet eādē
minorū triginta dictum spacio i ra-
ta temporis minime computando
Si vero per totum tempus p̄dictū
cubant i una parochia & pascantur
continue in alia inter ipsas ecclesiastis
decima diuidatur. Quod si post fe-
num sancti martini ducatur ad pas-

De decimis.

qua aliena et usq; ad tempus tonsi-
onis in vna vel diuersis parochiis
sive in propriis pascuis dominorū
suoꝝ sive alterius cuiuscumꝝ pascū-
tus habita ratione ad numerū ouie-
um pascua estimentur a secundum
estimationem pascuorum ab eorū
dīm̄s exigantur decime. Decima
vero lactis et casei de vaccis: et cas-
pis proueniens ubi cubant et pas-
cuntur ibi soluantur Alioquin si cu-
bant in vna parochia et pascantur
in alia parochia decima inter rectio-
nes dividatur omnino. Agni vero
vituli pulli equini et alius fetus deci-
males habita ratione ad loca diue-
sa ubi gignuntur oriuntur et nutri-
untur et ad moxam quam traxerit
i eisdē particularit decimē qd vero
p decia debet ubi lac pp̄t vaccarꝝ

ouium ad caseum faciendum non sufficit et qd p^{ro} agnis vitulis pullis: eqs: velletibus auctis: aut altis huiusmodi de quibus propter coru modicitatē decima certa dari non potest consuetudinē locorum durius reclinuendū. Item p̄cipit mus q̄ si quis post festū sancti mat tini oves occiderit: vel si oves quo quis casu fortuito moriātur decimā legittimā parochiali ecclesie solue te non postponant Et si oves extra nec in alius parochia tonderent decima ibidē tradetur rectori ecclesie nisi sufficienter doceri possit q̄ p decima sit alibi satisfactū vt soluti onē ibidem facienda modo legitti mo valet impeditre. Idem.

Sancta ecclesia et infra Cum sacro eloquib o. uente de om

De decimis.

ibus que nouantur per annū nullo tempore excluso decime sunt cum of absq; integratē et diminuē soluēde. Liceatq; vnicuq; capellano pa; rochiali recto; siue bicaui pa; rochianos snos per censuram ecclesiasticam ad solutionem decimarū compellere. Minib; et singulis recto; obus viciariis & capellaniis pa; rochialibus & ecclesiasticis parochi; alium curatis per nostram prouinciam constitutis virtute obediencie mandamus firmiter intungentes quatinus diligenter inoncant & efficaciter inducant et quilibet ipso; in parochia sua inoueat et inducat q; pdicticti parochianū omnes et sanguini integre et sine diminuētione decimas inferius annotatas ecclesiis suis p̄solnāt scilicet decimam lacs;

tis a primo tempore sue nouatōis
Tam mense augusti q̄ in aliis mē
sibus de prouentibus etiam bosco-
rum pannagis silū arū et ceterorū
si vendantur viuaciōz pīscariōtū
fluminū stagnorū arborum pe-
sozum columbarum s̄semmuū fruc-
tum et bestiarum guatenarum ac-
cupicū oītoz curtilegiorum lane et
lini vīni et grani tozuoīum in locis
quibus fabricantur et fodiūtūr eīg-
notū et caponum aūcarū et ana-
tum ouorū thenecū agrorū apū:
mellis et cīre puentū molendino-
rum venationū artificiōz negotia-
tionū nec nō et agnōz vitulōz pul-
loz e quinoum secundū berū valo-
rē et oīn prouentuum terum alta-
rum decerero satisfacent compe-
tentē ecclesiis quibus de iure tenēt

De decimis.

nullis expensis ratione p̄estationis
decimaz deductis seu retentis nisi
tantum de p̄estatione decumarum
artificioz et negotiationū. Quod
si monitionibus suis patere contēp-
serint per suspētōnis excomunica-
tionis et interdicti sentēcias eos ad
p̄estationem p̄dictatū decimatū
compellant.

Via vero, non numq̄ et ifca
monachi infra xviii annum
non recipiantur nisi vrgens necessi-
tas vel euidens utilitas inducat.

Pecham.

Sancti moniales plurime et i-
fra. Quedam in tantum de-
cipiunt ut cū fuerint etatis legittie
dolū capaces postq̄ vltra vñ annū

Inter moniales manastice vixerint
putant se non esse professas ac sibi li-
cere credere ad seculum pro eo qd bene-
dictionem episcopalem cū solennitate
voti emissi intimeceperūt. Nos
vero huiusmodi errorem excluden-
tes presentis auctoritate consuli de-
claramus eas ipso facto professas
existere reputandas postq; ultra unū
annum vitam sp̄cie i collegio dur-
erint regularem adeo ut ad sc̄iēre
dice nullatenus p̄mittantur nihil
ominus ab episcopis cum solenni-
tate debita consecrandas suo tem-
pore vel velandas. Idem etiā quā
tuin ad professionis vinculū senti-
mus de monachis: et religiosis
alii sentimus quibusq; si nihil
obstat canonicū et eos si ultra an-
num religionis habitum in monas-

De decanis.

terio sponte detulerint et ipso reiec-
to ad seculū redierint eē sicut apos-
tatas ab ecclesiasticis b̄ficiis repel-
lendos et ad repetenda sua monas-
teria secundū turis exigenciam cō-
pellendos de quibus fiat diligens i-
quisitio per archidiaconos quoniam
multos huiusmodi sub ouiuo vel-
ero lupinū aīm nouimus palliare/

Stephanus.

Quia iuxta scripture testimo-
nium vota nostra tenemur
deo salubriter reddere q̄ bouemus
Decernimus annectendū vtcpi for-
mam p̄fessionis in sua cōsecracōe
prolatam bis in anno corā se legi fa-
ciant diligēt ut tanto melius spon-
sionis proprie recordentur quanto
septus fuerit eoꝝ autibus iculatū

Liber.

Tertius.

Constitutio Edmundi Archiep.

Decipimus ut sacerdotes se-
ope moneant populu Et max-
ime mulieres ne faciat vota sua ni-
si cu deliberatione et de concensu vi-
torum suorum et consilio sacerdotum

Constitutio Staphani de statu
Regularium.

Trectius gerantur omnia si
exterio; administratio clau-
strorum responde rit vite quieti sta-
tumus ut tam obedientiales recti
monasterii prelati maiores quat
vel bis ad minus in anno co; stra-
tribus a coventu ad hoc deputatis:
vel co; a superiorib; iuxta manaste-
rii consuetudinem reddant de recep-
tis et expensis omnibus rationem.

De voto et voti redēptōe.

Ad hoc tamen illos prelatos ex ista
constituzione nolumus obligare q̄
possessiones habent a monachis v̄l
canonicis regularibus separatas:

Idem.

Quia nō nūq̄ serpēs antiqu⁹
qui iugiter sedet ī isidū scis
viris quanto magis eos iuueniat so-
litarios ⁊ absq; consolatōne mutu-
a cōuersantes tanto facilius eos in-
terdū suis insultibus obvuit ⁊ cōfū-
dit. Prouida deliberatione statu⁹
vt tam monachi ⁊ canonici regula-
res et moniales in vno dormitorio
pariter dormiant et quiescant sin-
gulis personis lectis assignatis In
vno etiā refectorio simul edat neq;
p se cuilibet sed cōiunctim omnibus

virtualia præparentur nec singulis
eoz pro vestibus denarii tribuant
sed talia p certas psonas ad hoc de/
putatas puta camerarios suos et ca/
merarias suas diligenter expeditat
qui vñ que sicut bona facultates do/
in sustinuerint iduimeta ministrat
Cui noua tradit vteria ab eis reis
piantur indumenta que i vñus pau/
peru vel alias necessitates de consi/
lio abbatis vel abbatisse couertant
Camerario autem et camerarie nobis
teat alicui monacho vñ canonico ut
moniali dare denarios vel aliquid
aliud p vestimentis. Sed neq; mo/
nacho vel canonico vñ mantellis
teat aliquid recipere et si fecerint a ca/
merariis ab officio deponant et mo/
nach vñ canonice vñ monialis In/
no filio nouis careat indumentis.

De statu regularium.

Idem.

Ado hec qm̄ sexi mulierē cōtra
versuciam antiqui hostis ni-
mis fortem multiplici remedio ne-
cessē est occurrere et efficaciter com-
muniri. Decernimus vt moniales
et ceterē mulieres diuino cultu de-
dicatae velum/ vel peplum sericum/
non habeant nec in velo acus argē-
teas neq; aureas audeant deporta-
re. Nec ipse nec monachi nec cano-
ni regulares habeant zonas ceris-
cas vel auri vel argenti ornatum
habentes. nec burneto vel alio pan-
no irregulari de cetero vtantur.
Metiantur etiam iuxta dimensio-
nem corporum vestes suas.
Ita quod longitudinem corporum
non excedant sed pede sicut decet su-
perfice sufficiat eis cū Joseph vel:

te iduī talari. Et monialis cōsecreta deferat anulū sola & uno solo sit contēta. Si q̄ autē cōtra hāc phibitionē venire p̄sūpserit & cōmoniti se nō corrererit regutari subiaceat discipline. Idem.

Dicit scđm canonicas sāctiones abbatib; a quibus minores viuendi normā habēt assumere super honesta cōuersacione testū cōpositas suffragetur. Decernimus ut ipsi capellanos suos vel aliquę illoꝝ singulis mutent annis. Qui autem habet unum tantum illummittet similiter nisi necessaria causa subfuerit quatenus si de vita eorum quod absit scandalum oriatur tanto plures innocentie sue habeat testes quanto eorum vita pluribus innotescit.

De statu regularium.

Idem.

Tributemus ne montales infra cepta domorum suorum preter necessarias scruentes ad cohabitendum mulieres recipiat nisi episcopi dioecesani accedat assensus. Itetam a monachis quod canonitis greuitatibus quod monialibus silentium presertimus obseruari locis et temporibus constitutis nec viris aut mulieribus absq; licencia superioris egredi licet cepta monasterii sue domus nec sine certa causa et honesta egredendi eis licencia consedatur. Ita quod nulli claustralium causa recreacionis aut visitandi parentes pateat aditus excundi nisi talis forte fuerit de quo nichil sinistrum possit: aut debeat suspicari merito qui etiam seper collegam secum habeat.

Et quociens ex eundi eis licetia coce-
dit certus dies eidem in quo redire de-
beat presagatur. Hoc quoque volu-
mus obseruari ut ubi quoque propter ex-
cessus aliquius si viderit episcopus/
vel abbas vel prior cōventualis non
habens abbatem expedire ut quis ad
tempus alibi moretur ad domum aliam:
religionis eiusdem in eodem episcopate
transferatur: vel si necesse fuerit
ad alium etiam episcopatum dirigatur
et per diocesanum compellatur ad-
mitti qui ibi in oībus subiaceat re-
gulari discipline. Ita ut si ex moxa
ipsius ecclesia fuerit grauata: si qua
moxatur vice versa mittat aliquem:
de suis collegis qui interim mox
faciat in monasterio delinquentis
nec prius ille qui deliquid in domum
suam recipiatur: quam si plene de-

De statu regularium.

commisso penituerit et tunc per sus-
um superiorem reuocetur. Si autē
monasterium in quo moratur deli-
quēs neminē ver sa vice mittere vo-
luerit ad monasteriū delinquentis
monasterium a quo venit ciues
ministreret.

Idem.

Omnem autem singulatitas
tem interdicimus in refecto-
rio. Ut cibas aliter vniq; alteri p̄e-
paretur sed qui p̄eest p̄onudcat ut
sibi interdum talia p̄eparentur de
quibus aliorum debilitas vel infir-
mitas p̄out viderit expedite hale-
at recluari. Omnia autem victua/
lia religiosis apponenda sine sub-
tractione aliqua eis apponātur: tā
in cōuentu q; alibi vbi reficiuntur.
Et de omnibus appositis totum re-

siduum sine diminuione aliqua ce-
dat in elemosinam per elemosinari-
um e gentibus simul erogandum.
Ita q̄ nec abbas nec prior nec ele-
mosinarius possit contra hoc dispe-
sare. Et quicq; statutum istud vel
aliud de indumentis admittere vel
obseruare noluerit si sacerdos fue-
rit a celebracione diuinorum. Si
minoris ordinis vel monilis a com-
municacione corporis Christi usq; ad ple-
nam satisfactionem firmiter suspen-
datur Item prohibemus ne aliquae
moniales singulariter i refectionis
comedat carnes in quib; non solēt
communiter carnes comedere. Ad
hec per nullam societatem vel consi-
deracionē admittatur monachus
i alterius monasterio ad mořā faci-
endā nisi cū litteris ep̄i sui vel abba-

De statu regularium.

tis vel prioris cōuentualis nō habētis abbate. Idē int̄ canonicos regulares et moniales volumus observari. Prouideant eccl̄ā ep̄i quot moniales in oībus necessariis sufficiant possint de bonis monasteriis. Nec suffineat ultra numerū illū aliquā admitti. Nec eccl̄ā recipiātur aliqua postquā redacte fuerint ad numerū illū. Et hoc simiter statuimus auctoritate presentis cōsilii. Si autē decetero cōtra hāc formam aliquā cōtingat admittitam Abbotissa q̄ priorissa deponatur. Idem de magistris et prioribus moniales custodiētibus. Si contra hanc formam moniales admiserint duximus ita tuendū. Confiteantur etiam moniales sacerdotibus sibi ad episcopis deputatis.

Clerici autem vel laici frequentem
non habeant accessum ad claustrum
monialium sine rationabili causa.

Iocm.

Quoniam inter alia vicia im-
petus gulic solet non medio-
crucis viros presupue ecclesiasticos
infestare decernimus ut nec mona-
chi nec canonici regulares: nisi ho-
ris statutis potationi aut commis-
sationi vacare presumant.

Si vero suiuicint inpetrata licens-
cia regulariter refectorium introe-
ant et sic necessitati subueniant no-
n ut consulant voluptati. Ab hac au-
tem generalitate infirmos excipi-
mus et eos qui sunt in obsequiis p-
latorum. Ad hec statutinus ut cum
probabilitate vel alia iusta de cau-
sa monachi seorsum i misericordia

De statu regularium.

cominorantur semper habcant se-
cum duos ad minus seniores qui a
liorum levitates debita correptione
cōpescant. Et qui postmodū in capi-
tulo testificantur qualiter misericor-
diter fuerint conuersati.

Idem inter canonicos regulares &
moniales volumus obseruari.

Johannes pecham.

Sicut moniales plurime in
vagacionis vicio delectates
diue vagantis exemplo in consumi-
le corruptionis scandalum. ymmo
longe preniciosius assidue prolabū-
tur cui periculo prouidentes magis
optantes earum saluti consulere q̄
vanis earumdem desideriis com-
placere sub pena excommunicacio-
nis totaliter inhibemus ne qua illa
etū etiā cum socia nedum sola apud

parētes vel affines quātumcumq;
ppinquis nedum apud extraneos
quātumcūq; fame vel eminētia vel
religionis existant ultra tres dies
naturales causa recreationis perhē
dinare seu pro quacūq; necessitate
vel occasione ultra sex dies cessante
infirmitate cōmorari presumat ni
si locoꝝ episcopis altud aliquocīs
ex causa necessaria videat de quo e
orum cōsciencias in treinendo iudi
cio oneramus. Hāc autem ordinatō
ad illas non extendimus que
exterioris cogūtur mēdicare sibi ne
cessaria duni mendicant.

De religiosis domibus

Dlures inuenimus religiosas
domus ordinis sancti. Au
gustini que pro eo q; olim quibus
dam matticibus ecclesiis vita ina

De Religiosis domibus.

rinis adhescerat a quibus modo ym
mo iam diuturno tempore seperatae
noscunt occasione quartide ceteris
niarum a dictis matribus domibus re
ceptarum per quas discrepat a ceteris eius
de ordinis domibus in ceteris pueris consi
tutis non conueniuntur cum ceteris in capitulo
generali sigulis trienniis iuxta consili
um generale celebrandum. Et quod turpis
est pars quae non conuenit suo toto statui
mus ut decet etiam ordinis domus
salua ceremonia sua per obsecracionem
specialiter moueat per locum episcopos ut
conueniant cum aliis canonicis in ca
pitulo generali de regimine et refor
macione ordinis consideretur tractaturi.
Vel si inter eos quantum ad substan
tia religionis sue sit nobilis.
Aliud erit asibi ipsis seperatum co
stituant capitulo generale.

Altquin hoc facere: per sensuram ecclesiasticam compellantur.

Constitutio Ediundi

Archiepiscopi.

Quoniam religioni imminens diuersitas grauam in ecclesia dei confusionem inducit p̄ceptim⁹ q̄ qui nolunt domum hospitale, seu zenodochiū fundare de novo regulam et institutionem a loci ordinatio accipient secundum quam vivant regulariter et religiose.

Cad hec districtus inhibemus ne inclusi vel incluse constituantur alicubi sine licetia loci diocesani episcopi speciali pensatis loci moribus et personarum qualitate et unde debent sustentari. In domibus enim personae seculares nullatus hospitetur sine honesta causa.

De Jure patronatus.

Stephanus.

Quoniam secundum apostolum et
in scriptura. Hoc merito duximus
ad iungendum ut si duo ad unam et
eadem ecclesiasticae fuerint presentati neu
trum eorum pendente lite custodia comi
mittatur. Sed ad episcopum ius con
serendi talem ecclesiam auctoritatem
consilii deuoluatur cum contentio sit
inter duos patronos quorum uterque
clericum suum presentat: cum ex episcopi
collacione nulli patronorum qui postea
euicerit ius patronatus preiudicium
debet generari. Statuimus ut episcopus
neutrorum illorum qui presentati fuerint et
ecclesiastica illa conferat illa vice nisi de
tritusque patrōni consensu ne saltē ali
quale preiudicium alteri patronorum
videatur generari si forte postmo
dum ius euicerit patronatus.

Bonifacius.

Shaliquo eumcete ius patro
natus contra aliu i foro regio
scribat rex cpo vel alteri ad quem
institucio pertinet quod presentatu
b illo qui euicit admittari si benefi
ciu vacauerit ne patrono fiat iniur
ia et aliud nichil obsistat canonici
impedimentum admittatur libere
presentatus. Si vero no vacat hu
iusmodi beneficium domino regi
vel iusticiatio habet nunciare prez
latus excusando se quia tale benefi
cium no vacat non pt mandatum
regum adimplere. Liceat tamen
patrono iterum si voluerit presens
tare possidente ut sic ius euincen
tis patroni in posterum declaretur.

Et nostram prouinciam et
infra. Statuimus et imper

De Jure patronatus.

petuū ordinamus vt nullus decan⁹
seu quicunq; p̄elatus aliis exceptis
personis episcopoz quoq; hac ordi-
natione auctoritas nō attatur inq;
sitionē faciat de p̄sentacionis alicu-
tis ad beneficū ecclesiasticum ne-
gocio nisi in pleno loci capitulo eo
cui possessio ecclesie incūbit vacato
legittime sub tanti temporis spacio
quo possit sibi p̄udētū viroz cōsili-
o p̄ospicere de fēcōni status lūi & de
sufficiēti reīnedio p̄uidere. Quicq;
aut̄ de cetero cōtra hūc nostrā ordi-
nationē fuerit atteptatum decerni-
mus penitus nō tenere. Id facien-
dum nichilominus de dāpno oī mo-
do q̄d idē possessoz p̄pessus fuerit p̄
decanū v̄f̄ platū aliū talit clādestic
iqtētein p̄fis sāctōe cōsiliū cōdeimp-
nantes ambīcīosum ip̄m ab huius-

modi beneficio sibi nequiter ambi-
to excludentes perpetuo & nichilo :
minus eundem ab omni obteto al-
terius beneficij ecclesiastici per tri-
ennium suspendentes.

Quia in ecclesia dei rite procedat
statuumus ne archidiaconi: numiu-
graues ecclesiis sibi subiectis epis-
tant districtius inhabentes ne statu-
tum in concilio generali electionis
numerus excedat sed visitacionis no-
mine debitam sibi recipienti prou-
rationem. **N**ec ad ea proutacione
venientes extraneos ut secum veniat
inuitare presumant. **S**ita men p
hono re archidiaconi ecclesiarum rec-
tores velit aliquos inuitare hoc nul-
latenus prohibemus. **S**ed ipsi ac-
hidiaconi nullum inuitet: ne sorte

De Censibus et procu.

qui p suū aduentū ecclesias nō gra-
uarēt grauēt per inuitatos. vñ vt e-
is subtrahatur necessitas inuitādi-
phibemus ne archidiaconi die visi-
tationis apud ecclesiam quā visitat
caplū celebrent nisi forte in burgo
vel ciuitate ecclesia sit cōstituta. Ad
hec archidiaconis districtus inhibe-
mus ne aliquo mō procuracionē re-
cipiant sine cā rōnabili nisi illo die
quo personaliter visitant ecclesiam
procurantē nec redēptionē pro visi-
tatione extorqueri presumant.

Idem

Archidiaconis infra. Ar-
chidiaconis decanis et offici-
cialibus eoz districtus inhibe-
mus ne subditos suos exactiones vñ tal-
lia per se vel per alios exercere vel
extorquere presumant.

Bonifacius.

Tem cōtra grauamina & ex-
cessus que p apparitor̄cs ar-
chidiaconor̄cs et decanor̄um sub-
ditis inferri didicimus renedium
adhibere volentes statuimus vt cū
pro faciendis execucionib⁹ aut p
altis necessitatib⁹ ad hospicia recto-
rum vicarioꝝ seu capellanoꝝ vel
alioꝝ presbiteroꝝ seu clericouꝝ vel
religiosorum eos declinare cōtige-
tit nichil omnino ratione procura-
tionis vel alterius seruicii exigant
ab eisdem sed cum gratiaꝝ actio-
ne recipientes ea que eis ab hostib⁹
apponentur illis contenti existent.
Neqꝫ per nuncios et subbedellos sꝫ
per se ipsos execuciones faciant pre-
ceptoꝝ. Bedelli vero qui contra
hoc fecerint & honerosi subditis do-

De Censibus et procu.

minorum suorum/ seu iniuriosi in-
uenti fuerint grauiter puniantur &
grauatis duplum restituere teneantur
Stratford.

Secunda et mirabilis cupiditas
ad inuenit ut pro litteris insti-
tucionum clericorum ad beneficia et
ecclasiastica admissionem et litteris or-
dinum prescriptorum labore et si-
gillis sunt multociens exactiones
immense id reprobante canone dicen-
te quod sicut non decet episcopum ma-
nus impositionem vendere. Archi-
diaconorum quoque et suorum offi-
cialium nec non et aliorum clericorum
certifikatorias litteras inquisitionum
super beneficiis vacantibus factas
tradere rennunt presentatis: nisi
prius excessuam nimis summae
pecunie habeant pro scriptura.

Pos igitur hunc abusū abolere vo-
lentes pñtis ordinacōe concilii dux-
tinus ordinandum q̄ p̄o scriptura
littera y inquisitionū institucionū
vel collacōnu; et cōmissionum ad i-
ducendū vel certificatorū ipaz in
bencficiis vltra xii denarios p̄ littera-
ris vero cuiuslibet sacri ordinis vla-
tra sex deſi. dicti clericis se vel p̄ alti-
os nō recipiat quovismodo. In ce-
teris vero ordinarii suis teneantur
ministris stipendia constituere qui
bus debeant merito contentari.

P̄o ſigillacione vero litterarū hu-
iūſmodi aut mariballis p̄o introi-
tu ſeu ianitorib; hofiarib; v̄lba;
bitonſorib; epo;um a clericis mi-
norib; vel maiorib; ordinib; de-
coratis nichil omnino exigit volu-
mus vel p̄ſolue cuiusuis ſpem ve-

De Censibus procu.

Iaminit solucio pro sigillis litterarum
vel introitu superdictis inuestum
dampnabile conuertantur. Et ne
temeritas prouisa remedio violas
pretereat impunita si contra summa
quicunque recipiatur ab aliquo duplum
sic recepti reddi precipimus infra in
sem. Alioquin clerici beneficiati ce
ceptorum per ipsos inique duplum resili
tuere differentes ab officio et bene
ficio nouerint se suspensos. Clerici
vero non beneficiari et laici ingressu et
clesie sibi nouerit interdictum quo
usque de duplo satisfactionem im
penderint soluentibus competens
tem.

Idem

Quamvis lex nature et infra
presentis auctoritate consi
lit inhibemus ne quevis procuracis

onē ratione visitacionis soluenda; ab aliqua presumat recipere celestē. An si visitacionis officium, cibē dili-
gens impenderit scrutatis persona litteret et inspectis per ipsum cū effec-
tu que fuerit indaganda. Si quis
vero plures visitare voluerit eccle-
sias uno die procuracione unica in
viciu alibz vñ pecunia ad quam oēs
et singulos sic die vñico visitatos p-
portionabiliter faciat contribuere p-
ut tradunt canones sit contentus.
Et si nocte precedente suam visitac-
tionem in quavis ecclesia facienda
ad sumptus. Rectoris seu vicarii
visitāda seu die visitacionis in p̄a-
dio steterit cum eisdem veram esti-
macionem sumptuum huiusmodi
in procuracionē si eam in pecunia
visitans. Liceat duxerit exigendā

De Censibus procul.

computare seu allocare vel pro eo in
toto siudeat compensare. Ita quod non
ultra sumptus huiusmodi solidam
procuracionem in pecunia nec am-
plius quod deductis eisdem sumptibus
de procuracione in pecunia exsolue-
dam supererit presumat recipere vel
erigere quoniam modi. Si quis autem
aliter fecerit donec indebito percep-
ta restituit ab ingressu ecclesie noue-
tit se suspensum verum quia plus
res archidiaconi et alii ordinarii ho-
noris prerogativa vel nobilitate ge-
neris decorati in suis visitacionibus
incedentes familiarium et victus
cum statutum in canonibus numerum
excedunt sic quod procuratores eisdem
in victualibus excessiis indebito o-
nerat ultra estimacione procuracionis
quod in pecunia solet solvi. Nos huius

modo visitatis an in pecuniam quam
titatis solite vel in victualibus visitat-
tes eisdem voluerit procurare opere
nem reseruamus. et si capellas vi-
sitatis habuerit dependentes ab ea
statutum est pro ecclesie suarum ca-
pellarum homini vnicam visitacionem que
pro una ecclesia probatur solet in dioce-
cilio eius ecclesia visitantes. Archidi-
aconi et aliis ordinarii sint contenti
sub pena suspensionis ab officio et
beneficio quam ipsis facto incurrit do-
net duplum illius quam vltra procuratio-
ne humismodi vnicam receperit sue
ecclesie soluerit cathedrali. Item quod
visitantes archidiaconi et alios ordi-
narii tam in ecclesiis quam in ova-
mentis eorum et cemiteriorum clau-
turis mansorum dominibus reperi-
entes defectus ipsos sub pecuniariis

De Censibus procti.

is penitentia precipiunt reparari. Et a nobis parentibus censuris extorquent penas huiusmodi quibus dicti defectus debite poterant emendari nec inde suas bursas cum iactura paupere huius diebus oppressorium insolite nec queriter inpinguentes. Igitur ne propter tales exactiones penales aduersus Archidiaconos et altos ordinarios et eorum ministros detur legalis occasio inalignandi nec ecclesiasticos viros deceat quibus in honestis et penalsibus auclari vel ditari. Statutimus quod pene huiusmodi quocies ex acte fuerit in reparacionem couertarum huiusmodi defectuum reparandorum sub pena suspensionis ab officio quod contra promissa sibi ipsis applicantes docent sic precepta ad reparacionem dictorum defectum cum effectu assignantur.

Incurrere decreuimus ipso facto.

Idein.

Tem licet quis purgare a m
fra. Illorum archidiacono-
rū et suorum officialium aliosq; or-
dinarioꝝ detestantes abusum quo
a sacerdotibus in suis iurisdictioni-
bus celebratur diuina p̄missio id fa-
ciant certam et excessuā in quanti-
tate in pecunie exigunt liberalitati
qua sacerdotes huiusmodi clericos
sua nomina inserentes in matrici
lis de uno denario solebat recipere
in exactionem censualem vi. de. vi
circiter illicite conuertentes. Sta-
tuimus qd de cetero a dictis sacerdo-
tibus ultra denarium vnicū p que
ipsoꝝ nomina registrēt in p̄missis
admissionibus coquin ad celebran-
dum diuina dicti archidiaconi et

De Censibus procti.

ceteri ordinarii aut qui uis eorum in-
nisi recipere non audeat quousquo
modo sub pena suspensionis a celebra-
tione divinoꝝ et ingressu ecclesie quā
cōtra faciētes incurrit quousque du-
plū receptoꝝ huiusmodi fabrice ec-
clesie cathedralis locorum person-
uant.

Idem.

Cum apparitorum et infra.
Presentis approbacione con-
ciliu statuimus quod singuli nostri suf-
fragani unum apparitorem equi-
tem habent dūtarat pro diocesibꝫ
coūde locorum vero archidiaconū
noſtre prouincie pro suorum archidi-
aconatuum singulis decanatibus
unum apparitorem non cūitem
sed peditem habeat tantummodo
incidentem. Qui cum rectoribus

aut ecclesiarum vicariis ultra noctem et diem unice Singulis quartus in anno ipso sumptibus non moorentur nisi per eodem invitati fuerit ad moradum specialiter. Accincta pitulis generalibus collectas in pectus alias de lanis agnis vel rebus aliis faciant aliquales gratis tamquam eis data cum gratiarum actione recipere valeant. Quid si plures contra hoc fuerint deputati vel eorum aliqui premissa repti fuerit tenere violare deputantes eodem tam diu ipso facto ab officio et beneficio sint suspensi doncc huiusmodi amouerint deputatos quos etiam ab apparitorum officio perpetuo suspendimus ipso facto.

Ad excitandum affectus laborum

De celebracione missarū.

ciūm in vinea domini sabaoth: vt
vere retribucionis valeant denari-
ū recipere post labořē. Decerni-
mus ne opus dei fiat aliquibz negli-
genter preserti cū in generali consi-
lio sit statutum et pceptū vt diuinū
officium nocturnum pariter & diur-
num secundū q̄ dies deterit studio-
se celebretur et deuote: Uniuersa
quoq; sacramēta ecclastica et preci
pue baptismatis et altaris deuotis,
sine prout deus inspirauerit cele-
brentur & ministrentur. Verba quo-
q; canonis presertim in consecratio-
ne corporis et sanguinis xp̄i plene &
integre proferantur. Presbiter au-
tē postq; dominicū corpus et sanguinē
sumpserit in altari si in eodez
die missarum solempnia ipsum ce-
lebrare oporteat iterato vinum in

calice infusū sumere non presumat
Ad huc duximus statuēdum distric
inhabentes ne sacerdos quispiā mis
saꝝ solempnia celebret bis in die ex
tra diē natalis domini et resurrecti
onis dominice vel in exequiis mor
tuorum videlicet cum corpus alium
codem dic fuerit tumulandū et tunc
prima missa de die posteroꝝ vero p
defuncto celebratur..

Johannes pecham.

Sacerdotes caueant vniuersi
ne missarum peculiaꝝ seu
familiarium se celebracōni obligēt
quo minus valeant canonico offi
cio comissari sibi officiare ecclesias
ut tenentur.

Nec presumant aliqui annuali ce
lebranda suscipere nisi pro defunc
to celebrent cotidie vel procurēt spe

De celebracione missarū.

cialiter celebrari. Nullus insuper plura recipiat annualia celebrans da quam habet socios sacerdotes. Illo casu excepto quo procurās suffragia fieri pro defuncto consentit expresse memoriā defūcti in missa alii vel altis copulari. Nec credit sacerdos celebrans se dicendo missam unam posse satisfacere pro duob; pro quoq; utroq; specialiter et insolidum promiserit celebra te. Licet canon dicat q; nichil min⁹ accipitur cū missa pro defunctis una dicitur. Quā pro uno quolibet ipsorum dicceretur Loquitur enim de his missis que anxiate corde dicuntur Absit ne a quocūq; catholico credatur tantū intensiue proficere missā deuote celebrata in mille hominib; pro quibus forsitan dicitur quantū

pro eis malle deuocōne consimili ca-
nerentur. Licet enim sacrificiū q̄ e
cr̄stus infinitus sit virtutis nō tamē
in sacramento b̄l sacrificio sue imē
sitatis sūmam plenitudinē opera-
tur. Altoqui p̄o vno mortuum nū
quam oportet missam dicere n̄
si vnam. Operatur enim in huius
modi misteriū dīl tribucione n̄ tamē
sue plenitudinis quam ipse eis
dem lege ineffabili allegauit. Il-
los autem qui p̄ huiusmodi annas
libus b̄l anniversariis celebrandis
stipendia acceperunt ne ex certa ma-
litia vel accidia satis faciant ut tene-
tur mouemus ut omissa suppleant
et ad plenum satis faciant in futurū
Et quicūq; id non fecerint fructus
taliter receptos p̄o annalibus illo
zum qui eis talia contulerunt cro-

De celebracione missarum

gent pauperibus. Aut si vtrumq[ue] sacerdoti sp[iritu]e neglexerint sicut fraudeatores fidelium ab ordinatis suis asperre corrigentur.

Sicut et salubre et infra. statuimus ut pro singulis epis Cantuariensi prouincie decedentibus residut cōfrēs superstites solempne faciant officium defunctorum non soluz in capellis suis singulis sed eci az post decessum alicuius ve aliquo rū episcopū hīmodi recenter in consilio vel alias pro utilitate ecclesie pariter cōgregantur p̄cipientes insuper et in virtute obediencie firmiter intungentes ut singuli sacerdotes tā scularares q̄ religiosi dicant missas singulas de cū diocesani obitu eis fuerit veritas ita p̄ ipsius aia a peccati maculis extirpanda Rogamus

Insuper sacerdotes exceptos reclugios
soset si qui sint etiam seculares ut
ordinacem istam saluis in aliis crep-
tionis sue priuilegiis gratis suscipi-
ant vel ea saltim auctoritate proprii
a sibi constituant obseruandū. Scituri
q̄ grati erim⁹ gratie et dolebimus
si quos inuenemus de ingratis.

Idem.

Altissimus de terra et infra.
In eleuacione corporis christi
ab una parte ad minus capane pul-
sentur ut plures q̄ celebracioni mis-
sarum non valeut cotidie interesse
ubicumq; fuerint siue in agris siue
in domibus flent genua indulge-
tias concessas a pluribus episcopis
habituri.

Statuimus insuper ut quisvis sa-
cerdos quem canonica necessitas

De celebratione missarum

non excusat conficiat officium dominica
saltem semel. Parochiales insuper
sacerdotes caueant diligenter ne alii
qui dicit corpus domini nisi prius confici
ipsius confessum fuisse testimonio vel
iudicio fide dignoz. Et huiusmodi
certificationis onus ipsius inscepto
ris imponimus sacramento qui ha
bet ea que saluti sue sunt necessaria
procurare. Nullus etiam sacram
communionem prebeat parochias
no alterius sacerdotis sine ipsius li
tencia manifesta. Quam ordinaci
onem non intendimus ad peregrina
entes extendere vel periclitantes
nec necessitatis casu erogare.

Idem.

Quam sit in honestum et infra
de fratrum nostrorum et to
quis consiliu assensu et consilio deci

timus quicunque in orationis capellis aut domibus non consuetatis seu in loco minime dedicato seu de libato missarum solennitas dioecesani non obtenta licentia contra canonum prohibitionem de cetero celebrante suspensionem a divino cum celebrazione per mensum incurtere ipso facto. Licentia autem ab episcopis nostris provincie in locis huiusmodi non consuetatis concessam celebrandi etiam in posterum concedendam personis auctoribus magnatibus seu nobilibus morum facientibus in locis ab ecclesiis parochialibus notabiliter distantibus aut notorio debilibus aut in firmis terram decernimus et in anno. Per hoc tam episcopatis rectoribus et canonicis ecclesiarum cathedralium vel religiosis non intendimus derogare quo mi

De celebracione missarum

nus ipi in orationibus suis ab antiquo
constructis missas possint licite cele-
brare seu facere celebrari sicut fieri
consuuit. **H**acerdotes insuper quos
in orationibus seu capellis regum aut ce-
ginaum anglie liberos de suo et
tis vel erigendis missas celebrare
contigerit pena predicta volumus
coactari.

Constitucio Richardi archiepi.

Recipimus ne consecret eu-
karistia nisi in calice de auro
vel argento et ne stanneum calicem
aliquis episcopus a modo benedi-
cat interdicimus.

Constitutio Edmundi.

In celebracione missae pacem daturus
sacerdos hostiam sacratam sui suo non apre-
ponat quia a perceptione ipsa oxis suo
tangere non debet. **S**i vero de pas-

tena sicut quidam faciunt ea sumat
post celebrationem missae tam pate-
nam quam calicem faciat aqua per
fundit vel solum calicem si eam non
sumat de patena. Habeat quoque sa-
cerdos uixit altare pannum mun-
dissimum alto panno circumdatu-
rumque et honeste ac detenter coop-
tum in quo post susceptionem facia-
menti salutaris digitos cum labiis
ablutos emundet.

walteri archiep.

In theam in corporalia pal-
lie et alia indumenta altaris
integra sunt et mundissima et sepe ab-
luantur per personas ad hoc in cano-
ne deputatas ob reverentiam et proficiam
saluatoris nostri et locis celestis curie
et sacro altaris confitendo et confecto si
e dubius interesse abba canonis si huius

De celebracione missarum

presentum q̄ ad sc̄m sac̄m p̄tinet ple
ne integre et cū sūma d̄i deuocōe p̄/
ferant. Nō tñ sit ita moxius sacer
dos i p̄missis q̄ falsidū tñgerat au
ditiorib; et officiū suū p̄missit deuocō
nis p̄inquedime q̄ misse moxantes
p̄dunt suavitatē vnguēti id est p̄in
quedime deuocionis. Nullus insup
sacerdos parochialis p̄resumat mis
sa; celebrare ante p̄ matitunale sol
uerit officiū et p̄imā et terciā de die
Item nullus clericus permittatur
ministrare in officio altaris nisi in
dutus supplicio et tpc quo missa p̄
solēnia peraguntur; accendātur due
candele vel ad minus vna. Proh
bim⁹ quoq; ne vli⁹ sacerdos lapi⁹
in peccatū mortale ad altare p̄resu
mat acce de celebratur⁹ aī p̄ confitea
tur. Accipitro ut qdā errātes credūt

¶ mortalia deleantur per confessio
nem generalcm.

Constitutio rober-
ti wynchelsee.

Rebitteri stipendiarii nec no
alii sacerdotes pppuis sūptis
bus vel per altos sufficiati diuina
celebrantes in provincia nostra no
recipiant oblacōes porciones obuē
ciones denarios p requestis trigin
tala vel aliquā certā quotā p̄sestī
oblations pro corporibus mortuo
rum p̄scentibus non obtenta licen
cia a rectoribus vel vicariis ecclesiā
rum in quibus celebraverint nec ea
modo asportent in p̄eindicivz
rectorum vel vicariorum ecclesiastū
predicatarum vel eorum vicem ge
nucium ne sentenciam matoris ex
communicacionis in hoc perte la-

De celebracione missarum

tam incurvant. Deterutimus ecclias;
ut presbiteri huiusmodi infra nostrā
provinciae celebrantes intersint i
cancello in matutinis vespereis et a
utis diuinis officiis debitiss horis in
duti super pellicis q̄ sibi pp̄ius ex
pēsis prouidebūt et nō in nauic ecclie
sie cimiteris vel cāpis. Et si super
hūis p̄; p̄esidentes correpti fuerint
non se reddāt elatos nec erigant cer
uices contra eos nec p̄optet hoc ex
citent aliquos qui eos souciant et p
tegant et ad interessendū p̄dictis
horis debet eis iniungi in virtute o
bediēcie quod sunt p̄esidentes legen
tes canentes et psalmodizantes.

Dicti vero presbiteri diebus domi
niciis et festiis vel si corpus alicui
defūcti affuerit missas suas post lec
tum euangelium maiōdis misse in

ciptant et cōplicant sed nō prius nisi
de licentia rectoris dicatur vel p̄i-
dantis petita et obtenta.

Const̄o. St̄inonis. Illepe.

Effrancata et infra. De
stratum nostrorum cōsilio
et assensu. Statuimus
et ordinamus q̄ capellani quicunq;
q̄ non beneficiati p̄scentim p̄donei
curis animarum ecclesie seu capel-
lis parochialibus moderatis libet
utitis salaryis postpositis p̄ma-
tis seu peculiariis obsequitis quo-
rumcunq; ante omnia officiare et
intendere teneantur cum per loci di-
ocesanum seu ordinarii indicez
in hac parte competentem fuerint
requisiti. Sub pena suspensionis
ab officio quam si sic requisiti vt p̄e-
mittitur infra viginti dierum spa-

De celebracione missarum

cui cessare legittimo impedimento non
paruerit cum effectu eo ipso se noue-
tant incursumos.

Constitucio Symo- nis Sudburii.

Effrenata et infra. Quaquā
bonē memoriā dominus sy-
mon p̄slipe dudū Cantuarie. Ar-
chiepiscopus p̄decessor; noster du;
in hūmanis agebat defratrium suo
cum consilio et assensu statuerit; et
ordinauerit quā capellani annalia ce-
lebrantes et ceteri animarum cure
non intendentes quinque marcarū;
ecclias vero scū capellas parochi-
ales et curam eisdem imminentem
officiantes sex marcarum summa p-
suis stipendis annulis deberent cōte-
tari. In sacerdotes non parētes sta-
tuto huiusmodi pena suspensionis

ab officio ipso facto inponendo.
Nos tamen temporum qualitate
attenta de fratribus et suffraganeorum
nostrorum consilio et assensu. Hoc
tuimus ut quicunque in nostris ciuita-
te dioecesi seu provinci Cantuariensi.
per animabus defunctorum analia-
bratur vii marte. aut cibatus et in
bus marte. Illi autem qui cure an-
ninarum deseruerit vii marte aut
cibatus et quatuor inercis sint an-
nuatim contenti nullatus ultra
id receptaci nisi alit loci dioecesa-
rum huius qui cure anninarum des-
eruent primitus decesserit faciendu-
Si quis autem clericus contra hanc
nostram constitutionem dando seu
recipiendo venire presumpserit eis
communicacionis sentenciam in-
currat ipso facto a qua nisi per dies

De celebracione missarum.

desanum loci in quo deliquerit non poterit absoluiri. Sententiis vero i presenti statuto contentis post publicationem eiusdem iuxta canonum exigendam contrasicientes eisdem ligari volumus et inuolui.

De baptismo et eius effectu.

Raptisterium habeatur i qua libet ecclesia baptisimis lapi deum vel altud competens vas qd decenter cooperiatur et reverenter obseruitur et in alios usus non convertatur. Aqua vero i qua baptisatus fuerit puer ultra septem dies in baptisterio non seruatur.

Si vero puer a laico domi propter necessitatez fuerit baptisatus aqua illa propter reverenciam baptisimi vel fundatur in ignem vel ad eccl-

si am in baptisterio fundenda defes-
tatur et vas illud vel comburatur
vel ad usus ecclesie deputetur. In
interroget sacerdos laicum diligen-
ter cum in necessitate baptizauerit
puerū quid dixerit etiā quid fecerit
Et si diligentī precedente inquisicio-
ne facta sibi de fide plena inuenierit
laicū distincte in forma ecclesie bap-
tizasse siue in latino siue in galicō si-
ue in anglico approb⁹ facti⁹. Si autē
baptizet puerū prout scđm formaz
ecclesic fuerit faciendū. Ad leuādū
vero puerū te fōte tres ad plus rea-
piātutur vñ i baptimo māris duo ma-
res et vna femina. In baptismo si
mīne duc femine & vñns masculis
q̄ enī apliūs ē a malo ē. De babole
mate etiā ap̄imā p̄cipimus q̄ dian-
ni penitēcias dare vel baptizare nō

De celebracione missarū.

plumāt nisi in his casib; cū sacerdos nō p̄t vel absēs ē vel stulte v̄l in discrete nō vult et mōs īntinet puer vel egroto. Si vero baptizatus fuerit puer a laico precedēcia et subsequencia mērsione expleantur vel supleantur a sacerdote.

Chōdō Johannis pecham.

Quia sacramentū baptismit
quosdā cōpēximus deliquisse
Cū enim periclitantib; paruulis in
necessitatis ineuītabili articulo qui
buscūq; laicis vel inulterib; sit cōces
sū in casib; huiusmodi periclitant
es taliter baptizare et huiusmodi
baptismitū constet ad salutē sufficere
si forma debita teneatur; nec debere
taliter baptizatos iterū baptizari.
Quidam tamen stolidi sacerdotes
sic baptizatos paruulos non sine

Sacramenti iniuria rebaptizant/ Q
ne de cetero fiat firmiter inhibem⁹
Sed super sic baptizatos dicantur
exorcismi et tathetismi propter re-
uerenciam ecclesie taliter statuētis
Forma autem sacramenti in vulga-
ti lingua consistit non solum in sig-
nis verum etiam in ordine eorum:
dem verbo cum quibus ipsum e de-
uinitus sacramentum institutum
quo xpus dñs illis verbis et taliter
ordinatis ut sint in lingua latina re-
generatiuam contulit potestatem
Dicatur ergo a sic baptizantibus.
John I cristen the in the name of
the fadre and of the sonne ⁊ of the
holi goost. Vel alias in lingua ma-
terna scdm̄ consuetudinem patrie:
vel in galico sic. Ic te baptize ou
nom du pere et du filz et du saint es

De baptismo et eius effectu.

pirit. Quod si sacerdos rationabiliter dubitat an paruulus in forma debita baptizatus sit tenens modum decretalis cum exorsismis et cathecis modicat. Si baptizatus es ego non rebaptizo te. Si non dum baptizatus es ego baptizo te. In nomine patris et filii et spiritus sancti anima. Attendat etiam sacerdotes ne lasciva nosa quae se morum pro lata sonet in lasciviam imponi quietat peruulius baptizatis scrus peccipue feminis et si contrarium fiat per confirmantes epis corrigantur.

Idem.

Quod in constitucione octoboni cancellis de pueris baptizandis usque generale baptisma pache et per thecosles videlicet reseruatis per ipsius statuti recuencia hactenus videtur esse neglectum sic duximus declarans

dfi vt pueri p octo dies aſi paſcha et
dies totidē aū pētheē nati de mater
nus vteris ſi abſqꝫ pículo ſeruari ba
lcāt vſqꝫ ad tēpa illa reſeruēt bapti
zādi. ita tñ qđ in cōdio tpe iſ natiuita
tē pucroꝫ h̄moi et pfectū baptiſmū
recipiāt cathecaſ mū ſolaqꝫ diebꝫ bap
tiſmī ſupſit iſmī ſaciēda alii aūt q
aliiſ āni t̄pibꝫ nati extiterint cū ppter
mortis pículūqđ ſepe pucroꝫ iſmī
iſ puiſū tñ ppter ſi plicitatē parentū q
cirta formā baptiſmi ſūt defacili ac
raturi abſqꝫ vlla offeſiōis nota iur
ta betuſtā cōſuetudinē vſ i cōtinēti
tū nati fuerit vſ poſte a put placu
r: t iſlis parentibus baptiſentur.

Hontes baptiſmales ſub ſera
clauſi teneant ppter ſortilegia
tralma ſimilit ſe oleū ſacrū ſub clauſi
cū ſtodiāt. ſi vero iſ ad quē ſpectat
cū ſtodia iſ caute ea reliq̄it tribꝫ inē;

De baptismo et eius effectu.

sib; ab officio suo suspēdat. Et si p
eius incuria aliquod nepharium co
tigerit grauius; i subiaceat vlcione.

Dignissimū eukaristie sacram
p̄cipium⁹ decēto talit̄ custodiri
ut i qualib; eccl̄ia parochiali fiat ta
vernaculū cū clausura dec̄es ⁊ hone
stū sed; cure magnitudinē et eccl̄ie
facultates i quo ip̄m officiū corp⁹ nō
i bursa v̄ loculo p̄p̄t cōminucionis
periculū nullatenus collocetur sed i
piride pulcherrima ligno candidissi
mo adornata interius. Ita q̄ sine
oi dīminucionis periculo possit ex
trahi et imponi q̄ quidē venerabile
sacramentū omni die dominica p̄ci
pimus innouari. **S**acerdos
tes autem in custodia eukaristie ne
gligētes puniri p̄cipium⁹ sedī regu
lani consilii generalis et grauius si
in negligēcia p̄c̄lscuerent.

si tu negligencia perseverent.

Hec exemplum salomonis qui
oia basa domus dicit ex auro
purissimo fabricata: id uno cultui
mandipauit statuimus ut quilibet
ecclesia calicem habeat argenteum
cum basi aliis decentibus syndo-
nem mundam et candidam et am-
plitudinis congruentis. Ut etea
quoq; corporalia que fuerunt: non
ydonea in altariis quando conse-
crantur loco reliquiarum reponan-
tur vel in presencia archidiaconi co-
batur.

Decham.

Dignissimum et infra. Sta-
tutimus ut sacramentum eu-
charisticie circumferatur cum debita
reverentia ad egrotos sacerdote sal-
tem induito superplicio et gerente o-

De ecclesiis edificantibus.

tarium cum lumine p̄uenio in lucentia cum campana ut populus ad reverentiam debitam excitetur qui ad prosterendum se vel orandi saltē humilitate infoemetur sacerdotis aliud prudencia ubi cuncti regem glorie sub panis latibulo nocte depozitari et de hoc archidiaconi in suorum remissionem peccatum sunt solliciti. Et quos circa hoc negligentes inuenierit disciplina rigida corrigitur.

Edmundus.

Et recte alicuius ecclesie decedens domos ecclesie reliquit duratas vel ruinosas de bonis eius ecclesiasticis tanta portione beducatur q̄ sufficiat ad reparandum hec et ad altos defectus ecclesie supplēdos. Idē statim circa illos vicarios

qui soleo modicam pensionem oes
ecclesie habet prouentus. Nam cu
ad premissa teneatur talis porcio de
ducta satis poterit et debet inter de
bita computari. Semper tamen ca
tionabilis consideratio sit habenda
ad facultates ecclesie cum hec porci
o fuerit deducenda.

Tparochiani ecclesiarum si
gularum Cantuaricnsis p
uincie sunt de cetero ceteriores de de
fectibus ipsos contingentibus ne in
ter rectores et ipsos ambiguitas ge
neretur temporibus successiuis.
Volumus decetero et precipimus
quod teicantur inuenire omnia in fieri
us annotata videlicet legem dam an
tiphonare gradale psalterium trope
rium ordinale missale manuale cali
ce vestimentum principale cum casula dal

De ecclesiis edificantibus.

matica tunica & cū capa in chozo cū
obus suis appēdencis frontale ad
magnū altare cu; trib; tuellis tria
suppellitia vnu rochetū crucē pces-
sionale crucē p mortuis thuribulū
lucernā titinabulū ad deferendū co-
rā corpore crisi in visitatione insit-
mozū pīxidē p̄o corpore crisi hones-
tū velū quadragesimale verilla p
rogationib; cāpanas cū cordis fcre-
ttū p defūctis vas p aqua bñdic-
ta oculatořiū candelam p̄o cero
paschali fontē cū serura ymagines
in ecclesia imaginē p̄incipaliē in can-
cello clausuram cīmiterū reparaci-
onem nauis ecclie interius et exte-
rius tam in ymaginib; quam in
fenestris vitreis reparacionē libro-
rū & vestimētoꝝ qñcūq; contigerit
cā reparacōib; ind. gere. Cetera

autē omnia tā in reparacione cāceli
li quā in aliis hīc nō exp̄ssis scđm di
uersas cōsuetudines approbatas lo
coꝝ rectoribus et vicariis seu ad
quos pertinet habent in omnibus
reparati sumptibus eozūdēm.

¶ephām.

Tatūmus q̄ nulla inquisis
tio super defectib; domozū;
aut aliozū ad beneficiū ecclesie
alium spectancium de cetero faci
enda valeat in alterius pr̄iudiciū;
generari nūsi fiat per vitos fidēdig
nos in forma iuris iuratos ipso ad
hoc cuius interest integrā veram
cūlūacionēm defectiū in donib;
et aliis locis ad beneficia ecclesialit
ca spectantibus repectozū in sive p
inquisitionem sive per viam com
positionis facta extiterit loci dioecē

De ecclesiis edificandis.

Sanus in reparacionem ipso;um de-
fectuum conueniti faciat infra termini-
num competenter ipsius arbitrio
moderandum.

Icet parochiani et infra. pre-
sentis approbacione consilii dux-
imus statuendum quod tam religiosi/
quod alii quicunque possessiones aut predia
sue redditus que de gleba residen-
darum ecclesiarum seu dote non existunt
in quibuscumque parochiis nostre p-
uincie obtinentes seu in posterum
abituti in ipsis degentes vel alibi
ad quicunq; onera parochianos ip-
sos ipso;um ecclesiam ac ornamen-
ta eiusdem conseruancia et eis in his
de iure vel consuetudine incumbencia
consideratis possessionum et reddit-
tu; huiusmodi qualitatibus cum certe-
ris parochianis ecclesiarum predic-

tarum quoctens opus fuerit contri-
buere eneantur. Ad quod cum ne-
cessere fuerit censuris ecclesiasticis, et
aliiis iuris remedii per locorum o-
dinatorios compellantur.

Dixit et infra. Statuimus
ut qui ad uninunitatem ex-
ciele fugientibus alimenta impedi-
erent ministeri secundum arbitrii
ordinatorum per censuram ecclesiasti-
cami arteatur. Confugientes qui
huiusmodi ab ecclesia vel cimiterio
vel post abiuracionem terre a via pu-
blica extrahentes vel extractos occi-
dentes cum sub ecclesiastica protec-
tione consistunt omnibus penitentiis
clericorum percellantur una aliquam
minime consumente. In ecclesia
autem vel cimiterio non fiat custo-
dia confugientium ad eandem quod

De immunitate ecclesie.

si secus presūptum fuerit tamen custodes q̄ qui eos opposuerunt in formā iuris per excommunicacionis sentenciā arceantur. Illos quoq; tantum tucatur ecclesia quos canonice p̄cipiunt esse tuendos.

Dinuadentibus bona ecclesiastica et ecclesiasticas libertates in fringentibus et perturban-
tibus obviū p̄quidere duxim⁹ sta-
tuendum q̄ huiusmodi malefacto-
res sacrelegi et excommunicati per
locozum ordinarios nuncientur.
Et in sua pertinacia per unum mē-
sem perseuerauerint tunc terre sue
et loca in quibus commorātur sups-
ponantur ecclesiastico interdicto et
neutra relaxetur sententia: donec
de dampnus et iniuriis satisficerint
competenter. Et si qui diuino

non ferentes honori ecclesiam pos-
sessionibus aut libertatibus spolia
uerint penit subiaceant supradictis
et in ipsis usq; ad plenā restitucionē
et satisfactionem cōdignam in for-
ma iuris excommunicacionis senten-
cia solemniter proferātur. Et si
dem sacrūgi faciant iudices aut p-
latos propter hoc attachiari et di-
stringit tam ipsis q; distingentes pe-
nis in attachiatores & districtores
ditos feriantur.

Quoniam aliquando q; dñorū
gi ecclesiarum cathedralium
cujusdam optinente cum secundū
certam libertatum ab eodez domi-
no regē et suis predecessorib; exi-
sic concessarum tantum dñm rati-
nales exitus capere debeat ac rati-
nabilita seruicia & hoc sine districtū

De fini inunitate ecclie.

hominum et vastatione rerum.

Balliu*i* tamen eius per tallias im-
moderatas et bona tenenci*ū* vacā-
tis ecclie auferūt violeter parcōs
nemō: a et vīnaria destruūt doulos
consumi festinant & discipant bona
Pauperes male tractant et non so-
lum ad ea que ratione custodie opti-
nere cōsueuerāt manus extēdūt s*z*
ecīā ad bona superstītū vt blada/ et
instaurata & alia q*u*bus capitula/ et
cōuētus sustētari deberēt & alia que
racōne baronie ad ipm spectare nō
possunt videlicet decimas oblacio-
nes ad eccliam episcopatibus seu
monasteriis appropiatas spectan-
tes & p*u*tinētes & alia similia occupa-
re p*u*sumunt. Ut igitur huic mo**re**
occurratur ordinamus quod sta-
tū cu*z* exchaetō*es* et balliu*i* regis

huiusmodi custodes ingressi fuerit
prelati qui iurisdictioni presumunt pu-
blice et solempniter interdicantur sub
pena excommunicacionis dictis balli-
uis omnibus in genere ne talia attemp-
tare presumant. Quod si contrafe-
cti denuncient eos in sententiā ex
communicacionis latam in viola-
tores et perturbatores ecclesiastice
libertatis incidisse donec de dānis
futuriis satisfecerint competenter.
Quā sententiā post denunciacionē
huiusmodi si cōtempserit contra e-
os procedatur per interdicta et ali-
as penas contra iniuriantes huius
modi ordinatas. Et nisi dominus
rex sup hoc monitus cōpetēter resti-
tuerit seu restitui fecerit sic ablata
et dāpna resarcīetur vel resarcīscer-
etur per suos illata procedatur con-

De immunitate ecclie.

tra eum sicut in altis casibz regem
tangentibus est statutu. Et eadem
que de rege et eius ministris superi-
us ordinantur in altis dominis in-
ferioribus et eorum ministris si for-
san ad eos custodia huiusmodi per-
tineat volumus obseruari.

Acadit nouitate peruersa q
cum ecclesiaru prelati de mo-
rum disciplina peccatis et excessibz
subditoru nituntur inquirere mag-
nates & ptates et alii seculares offi-
cia impeditre molicutes eorum inhi-
bet laicis ipoz tenetibz aut nativis
ne ad ordinacionz citacdes pro suoꝝ
criminu bſ excessuſi correctibz ca-
nonice subeūdis quoꝝ correctio et
punitio ad ipsos ordinarios nosci-
tur pertinere de iure bſ consuetudine
aut protestamētoꝝ insinuacionibz

probacionibus aut calculis de bonis
defunctorum; administratis per eos
seu copotes & altis testamētatis in
ribz extra locū sui domicilii veniāt
vel comparcant coram eis/ et nem
locis sui dominii per prelatos exer
ceantur p̄missa impediunt et im
pedire procurant ne quiter sibi qz su
per hūs usurpant. Alii preterea bū
ros ecclesiasticos iurisdictionem eu
clesiasticam exercentes et suis sub
ditis pro eorum culpis et excessibus
piñas corporales seu pecuniarias i
ponentes/ ac ipsos facere cogentes
sicut ordinariis ipsis licet aut p̄ pe
nitentiis corporalibus iuxta modū
excessuum suorum impositis redēp
cionem pecuniariā p̄o vt iuste poti
runt adimittentes de et super exto
rionibus excessiūs in dictātū sicqz in

De baptismo et eius effectu.

dictatos atthaciant & incacerant ac
sup his in foro seculari eos sibi rnde
re cōpellūt quib; multas pecuniari
as ea occasione in dicto foro secula
ri imponi pcurāt & faciūt indebitē
p libito volūtatis. Si requēt etiā m
ti turmis & strepitu ad iudicia cōcur
rūt ac iudices litigātes seu hūtes ibi
alii expedire grauiter sic exterrēt q
eccliaſtica cōfunditur iurisdictio et
opprobriose officiū prelatorū suspē
ditur ac in culpā facile homines cur
rūt dū pena nō reprimit trāgresso
res īpunitatē sibi penalē nutriūtac
antiqiū hostis īsidūs leue aditū p
parāt et frequētem. Illi siquidē m
tos p eo q causas et negotia in foro
eccliaſtico de iure & gſuetndie p trac
tāda ibidē gtra aduersarios mouēt
nec non aduocatos pſulantes p

eis et procuratores olioꝝ minus-
tros ecclesiasticoꝝ iudices cognoscen-
tes super huiꝝ iudicari et attachia-
ti et etiā alias in foro seculari multi-
pliciter fatigari faciūt et procurant
suis qꝝ tenentibꝫ et aliis ad ecclesiastici
pc̄is seu negotiis in ipso de cō/
suetudine vel de iure tractandis re-
currētibus si nō desistat et i foro se-
culari super huiꝝ litigēt imponūt se-
pissime graues multas iposqꝝ affli-
gunt et verāt iniuste multimodis
laboribꝫ et expēsīs. Illi dō ep̄os iu-
risdictionē suā i ciuitatibꝫ seu locis
alitis eis subditis debite exercere bo-
lētes i de et sup huiꝝ qꝫ spectat notori-
e ad cōsde seu p̄ exercitio turisdcōis
ecclesiastice mādata sua licita & cano-
nica destinātes execuçõesqꝝ eoz de-
bile faciēdas ipedūt vel impediūt p̄

De immunitate ecclesie.

curāt iniuste ac nūcios mādata hūz
iūsmodi defrēntes et facere debite
iūstas exēcūtōes volētes capere vbe
tare et male ptractare in iūnūtōse
psumāt. qdā cū dū t̄pales et coꝝ
balliui bona decedētū ab m̄testato
in suis districtibꝫ ad iſhos dños p̄tē
dentes sōꝝ q̄uis erronee deuolutu
ne p ordinarios bona h̄mōi p debi
toꝝ solucōe sic decedētū ac in altos
p̄ios v̄sus p iſpoꝝ aīaꝝ salute cōue
tātūr v̄tilit p̄t cōsensu regioꝫ et ma
gnatū regū anglie tanq̄ p iūtē ec
cliaſtīcaꝝ libertate ab olim exte
tit ordinatū ipediūt in derogacionē
eccliaſtīce libertatis iurisq̄ et iuris
dēcōis eccliaſtīcoꝝ impedimētū et le
sionē enōmē. Nos igitur p̄fitis de
liberacōe consiliū oēs et singulis in
p̄emissis vel coꝝ aliquibꝫ deliquē

tes seu premissa vel eoz aliqua faci-
entes cōsensum ad ea dātes cōsiliū
aurilū vel fauozē aut ea vel eoz as-
liqua in suis facta negotiis nobis
eoꝝ rata bꝝ accepta h̄fites hoc sacro
approbante cōsilio p̄nunciam⁹ ma-
toris excoꝝis siha inuodari quoꝝ ab/
solutionē diocesanis locoꝝ sp̄aliter
reseruamus et delinquentes h̄moi
quater annis singulis in cunctis ec-
clesiis parochialibꝫ nostre cantuaſ.
p̄ouincie excoꝝatos in genere preci-
pimus publice nunciari.

Idem.

Sicuti principes potestates; re-
cipientes a deo q̄ ecclesie sa-
cerdotes supboꝝ cernicibꝫ impone-
re nequefir solent ab iþis fratre disci-
pline sue potestatis gladio extorq̄re
Unde venerāda tradit antiquitas

De excessis edificantibus.

¶ Si excommunicati humilitatis gra-
tiā et reconciliacionis affectum aio-
obdurato arroganter abiciat inuo-
cata regia potestas in auxiliu; tene-
tur ex debito rigore severitatis. Re-
belles huiusmodi compescere Cul-
todia carcerali. Sed contingit in-
dum quod p̄o excommunicatis et
manifestis offensis ad significacio-
nē platorum p̄out consuetudo regi-
ni aglie optinet captis et carcere ina-
cipatis per brevem regium demanda-
tur episcopis quod si sic capti de statu
do mandatis ecclesie et parendo in-
ti cautionem cibis et p̄ibz
detinuntur carceribus faciant libe-
tati. Ittoquin si episcopi hoc non
fecerint sicut ante debitam latifac-
tionem non possunt nec de iure tes-
tinentur vicecomitibus aliud brevem

dirigantur q̄ caucōe h̄m̄oi ab incar-
ceratis accepta eos liberet indilat.
Suggestio insuper regit curie licet
minus veraciter p̄ tali excomiuica-
to incarcerato q̄ ip̄e paratus ē mā-
datis ecclie obedit. Mandatur vi-
cerecomitibus vt incarceratum h̄m̄oi
excomunicatum vel parcium ad
quarum instanciam excomunicat̄
non habita mencione a carcere libe-
rant ac dimittent. Et q̄nq; vt prius
suggesto q̄ excomunicati incarcera-
ta p̄ tali causa que ad forū eccliasit̄
q̄ū non pertinent excomunicacione
innodantur datur vicecomitibus l̄
p̄ceptis q̄ si p̄o causa huiusmodi &
nō alia exēdicati & incarcerati fuerit
ip̄os curēt celeriter liberare nec p̄o
cess⁹ iudicū eccliasit̄oꝝ sup causa
excomiacionis h̄m̄oi fides aliqua ad

De immunitate ecclesie.

hibetur sed sic excommunicati in superiordic
tis casib; ad mandata p; excepta hinc
d; liberantur ppter que ccc. i. articulo;
iudicu; cōfūditur officiu; dū laici cia-
ue p; tatis et sciencie penitus desitu-
ti quos sit tenet oblique; necessitas
qd dc huius que ad intridicem in ecclesi-
ticā p; tinent ipis cognoscendi vñ
perandi prohibetur auctoritas faciez
in uestimentis nūluntur mutare alic-
nam excommunicato; nūq; sic liberato; in
debita cōdione nephāda tam viceco-
mites q; ballui liberantes eosdem
quain ceteri popularces variis fi-
deles cōlantes cū excommunicatis hincos
p; culifere maculatur; aīa; q; inde g; a
uia picula cumulatur Cōtra que p
uidere zelantes statuum q; excommuni-
catis sic capti in nra p; uincia iuc exente
a carcere ztra libertates & gloriudi-

nes ecclesie anglicane ad quoꝝ ma-
toꝝ cōfusionem & rubore solemp-
niter in locis insignibꝫ pulsatis cāz
panis cādelis accēsis excommunicati
publice denunciētur ac ipoꝝ cōmer-
ciuꝫ ad eoꝝ cōmoduꝫ & fideliū com-
munitio inhibet omnino Cōicāteiꝫ
cum eisdē illicite cēlura ecclesiastis
sive deletu acriter puniti ut.

Quia diuinus et seculi legibus
phibetur ne de rebus ecclias-
ticas disponendi laicis sūt facultas
vſurpacionis illius cōtumelia lons-
ge noscitur depellenda qua quidaꝫ
noſtre p̄iouincie eccliaꝫū parochis
alium ſue potestatis ignoꝫates tui-
mos limitatos ſeu erragāter pocius
nō ſequantes arboꝫes ac erbas in ec-
cliaꝫum ac capellaruin noſtre p̄i-
ouincie cūnictis creſcentes ſuc vo-

De immunitate ecclesie.

luntatis arbitrio prosteruentes ac
euclleotes seu mctentes p̄ter & con-
tra voluntate rectorum aut vicariorum ec-
clesiarum aut capelliarum huiusmodi seu
custodum deputatorum p̄ ipos eas suis
aut ecclesiarum vel aliorum v̄libus ausu
sacrilego applicant in discrete vñ &
aiarum pericula contencio et scan-
dala grauia inter ecclesiarum platos
et parochianos eorum quasi cotidi-
e suscitatur p̄ntis auctoritate consilii
declaramus temerarios h̄moi cōtē
ptores maioris excoicacionis s̄eten-
tis latis tā in cōstitucōne octoboni
apostole sedes legati in angua que
incipit ad tutelā p̄mulgata q̄ i cōsi-
lio oxonie cōtra violatores ecclastici
e libertatis christi inuolutos. quos
post usurpacōe in h̄is decetere fac-
tā illicite excoicatos fore p̄cipimus

rite et canonice publice nunciati per
rectores aut vicarios qui ecclesias su-
as offensas senserint ac usurpatos
res predictos in eorum confusionem &
tribuorum a communione fideliū decerni
mus repellendos donec p premissis
effectualiter einedam offrant et se-
cerint competenter.

Ex responsionibus regis.

Siatis q̄ cū dudū et infra.
Placet dñs regi ne districtio-
nes decrēto siant i feodo ecclie nec
in via regia nec in suudis quibus o-
lim ecclesie sunt dotate in possessio-
nibus tamen a personis ecclasiasti-
cis perquisitis possunt fieri districti-
ones predicti. Item clericus pro fe-
lonia fugiens ad ecclesiam pro tim-
munitate habenda afferens se esse
clericum non compellitur regnum

Peccl. bſ' mo. sc. negoē.

abuturare sed legi regni se reddens
gaudebit ecclesiastica libertate iux-
ta laudabilem cōsuetudinem regni
hactenus vſitatam. Item appella-
tori in forma debita tanq̄ clero p-
ordinariū petito libertatis ecclesiastī
et beneficium non denegetur.

Stephanus.

Quin viris religiosis et infra.
Decerum⁹ ut nec monach⁹
nec canonic⁹ regularis eccliam ma-
neriū p̄ediu⁹ vel quolibet aliquid ec-
clesie sue audeat ad firmam retine-
re Districtius etiam inhibemus ne
allicui monacho vel canonico regu-
lari qui non sit alias obedientialis
custodia manerii committatur ita
quod ex ipsius longa mora vel con-
uersatione scādalum oriatur quod
si contra p̄esumptum fuerit per

superiorem emendetur. Item viri
religiosi non capiant ecclesiam ad fir-
mā In qua sibi aliquid iuris vendi
cāt saltē post mortē persone q̄ si fer-
tint superioris arbitrio puniantur.

Ordo. p̄mo.

Decēti decreto statutumus hi
clericī bñfic. ati aut in sacris
ordinibus constituti villarum prom-
tatores admittantur: videlicet ut
sunt sinescalli aut ballivi talium ad
ministracionum occasione quartu-
laicis in reddendis tōciniis obliga-
tur nec iurisditiones exerceant se
culares p̄serrit illis quibus inde-
ciūm sanguinis est annexum.
Hīs quoq̄ durimus adiungendis
ne simuliter iudicium sanguinis in
locis sacris tractetur in ecclesia ut
delicet vel cimiterio.

De fini munitate ecclie.

Huius autem auctoritate quodq; co-
silio districtius inhibeinus ne quis
clericus beneficiatus vel in sacris o-
dinisbus constitutus litteras pro pe-
na sanguinis infligenda scribat vel
dictare presumat vel ubi iudicium sa-
guinis tractatur vel exercetur inter-
sit. Non erit enim huiusmodi se ec-
clesiastica protectione indignos cu-
per eos in ecclesia dei per talia pres-
umpta scandalum generetur.

Explicit liber tertius.

Matrimonium sicut alia sa-
cra menta cum honore et re-
uerencia de die et infacie et
desie non cum risu et ioco ac contemp-
tu celebretur.

In matrimonio quoq; contrahen-
do semper tribus diebus dominicis
vel festiuis a sedi sanctibus quasi

ribus edictis perquirant sacerdos-
tes a populo de immunitate sponsi
et sponse. Si quis autem sacerdos
huiusmodi edicta non seruauerit pe-
nam nuper in consilio super hoc fa-
tutam non evadat Prohibeant eti-
am presbiteri frequenter matrimon-
nium contrahere volentibus sub pe-
na excommunicationis ne dent se-
bi fidei in mutuo de matrimonio
trahendo nisi in loco celebri causa
publicis. Et pluribus personis ad
hoc conuocatis.

De disponsacre l-
pubetū constitued
Edmundi.

Tibi non est consensus viri
quod non est coniugium. Ing-
tur qui pueris dant puellas in cun-
bilis nichil faciunt. Ubi veteros pu-

De desponsacōe in pubez

erorum posicō venient ad tempus
discretionis consenciāt. Nutus er-
go decreti auctoritate inhibemus:
ne de cetero aliqui quorum vteros
vel alter ad etatem legibus consti-
tutam et canonibus determinataz
non peruererit coniungantur nisi
vrgente necessitate p̄o bono pacis
talis coniunctio tolleretur.

De clādestina desponsacioue.

Quia ex contractibus matris
monialibus absq; bannoꝝ
edictione prehabita initis non nulla
pericula cuencerit et manifestū ē in-
dīc p̄ouenire. Om̄ib; et singulis
suffraganeis n̄is p̄cipimus statu-
endo quod decretale cū inhibicio q̄
phibet, ne qui matrimoniuꝝ cōtra
hāt bānis nō p̄missis i ſigilis ecclis
parochialibus sue dioꝝ. plurib; di-

ebus solempnibus cum maior; po-
puli affuetit multitudo exponi faci-
ciant in vulgaris et cam firmiter ob-
seruari penam quibusuts sacerdos-
tibus etiam non parochialibus; qui ad
tractibus matrimonialibus ait so-
lemnē edicionē bānorū initus p̄e-
sumpserint interesse penam suspen-
sionis ab officio per tricennium inca-
gendo et huiusmodi contrahentes
etiam si nullum subsit impedimen-
tum pena debita percellendo. Quis
uis etiam sacerdos siue secularis siue
regularis extiterit q̄ solēnizaciones
matrimonii extra ecclesiam paro-
chiale; absq; episcopi diocesani spe-
rituali licencia celebrare p̄esumps-
tit aut eidem interesse per annum
integrum ab officio sit suspensus.

De clādestina despōsacōe.

Constitucio Johannis
stratford archiephi.

Natura cōcupiscēcia et in-
fra p̄sēntis auctoritāte cō-
siliū statuimus q̄ ex nūc mātrīmoniū
a cōtrahēntes et ea inter se solepniz-
ari facientes quēcūq; t̄mpeđūmēta
canonica in ea parte sc̄ientes aut p̄/
sumptionē verisimilem cōsūdē ha-
bentes. Sacerdotes quoq; in solep-
nizātōne mātrīmoniōū p̄ohibē-
toūm huiusmodi seu etiā licitoūm
inter alias quam suas parochiaōs
impoltcrum sc̄ienter fecerint dioce-
sanōm vel curatōrūm ipsoūm cō/
trahēncium sup hoc licētia nō optē-
ta. Clādestina etiā mātrīmonia in
ecclīs ōratōrūis vel capellis solēnizā-
ti vi v̄l̄ metu īpōster facientes. Ac
mātrīmoniōū p̄dictōrū huiusmodi

q

solempnizacōi interessentes consciū
missorū maioris exēdicacōis sētēciā
incurrāt ipso facto. Et q̄ quater an-
nis singulis in generc exēdicati pu-
blice nūcientur penisq̄ altis contra
celebrantes matrimonia bannis ū
editis vel altas clādesline statutis a
ture nichilominus arceātur. Sane
q̄ cōstitucio bone memořie Symo-
nis Mephā quondam cantuac̄ ar-
chiepi predecessoris nostri proximi
que incipit. Item quia ex cōtracti-
b̄ iuxta verboꝝ suoꝝ corticeꝝ opini-
onē multoruꝝ in fui sine videtur du-
bia seu obscura ipsam cōstitutioneꝝ
reddere pro futuro cupientes indu-
biā eam sic intelligendā forē hoc ap-
probaute cōcilio declaramus q̄ qui
uis sacerdos secularis vel regularis
qui solempnizacōni matrimonii ex

De accusacionibus.

tra parochialē eccliam vel capella; habentē iura parochialia sive cōpētēcia ab antiquo interesse p̄sūpserit penā in ea latam subeat ipso facto.

Explicit liber quartus.

Et incipit liber quintus
de accusacōib; inquisici
onib; et denūciacionib;.

Sint in quolibet decanatu.
duo vel tres viti deum ha
bentes p̄eculias qui excessū
pnblicos p̄elatorum et aliorum de
rīcorum ad mandatum Archiep̄is
copi vel eius officialis ipsiis denun
cien.

Stephanus.

Hemitte inhibemus ne cuiq
uo aliqua pecunia dñeget

sepultura vel baptismus vel aliquod sacramentum ecclesiasticum vel etiam matrimonium contrahendum impeditatur. Quoniam si quid pia deuotione fidelium consuetum fuerit erogari super hoc postmodum volumus per ordinarium loci ecclesiae iusticiam fieri sicut in generali consilio expressius est statutum. Absolum etiam indicamus quod de cetero pro crismate et oleo aliquid exigatur vel erogetur cum tociens hoc prohibatum reperiatur. Si quis vero contra hac presumpsit anathematis sit in modatus.

Idem in codem.

Dicitur. Reterea Statuimus consilio generali approbante ut nullus de cetero pro receptione aliquis in religionis domum pecunie

De Symonia.

am vel aliud quicquā extorquere p/
sumat adeo ut si p^{ro} paupertate do
mus ingrediens debeat vestire seip
sū per extu vestium nichil ultra ius
tum p^{ri}ū ab eo penitus recipiatur.

Edmundus

Et recte venalitatem missa
rum districte inhibentes p/
cipimus ne p^{ro} annalib^z v^{er}
tricenalibus missarum faciendis la
ti vel aliū quicq^u dare vel legare p^{re}
sumant in testamento. Et ne super
hoc aliqua pactio vel actio vera vel
sub aliqua specie palliata a sacerdo
tibus vel aliis mediatoribus fiat p/
hibemus. Et ne superflua multitu
dine talium annalium quandoq^z se
onerent sacerdotes ad que exple
da honeste sufficere nō possunt p^{re}
ter que oportet ipsos sub certo p^{re}cio

certo precio conductacionis habere
sacerdotes vel ea vendere alius faci-
enda ut se exoneret ita decetero fieri
sub pena suspensionis prohibemus.

Idem.

Nulli liceat ecclesiam nomine
dotalitatis ad aliquem trans-
ferre vel pro presentacione alicuius
persone pecuniam vel aliquod
aliud emolumendum passione in-
terueniente recipere. Et si quis fe-
cerit et in iure coniunctus fuerit vel
confessus ipsum tam regia quam nostra
freti auctoritate patronatu eius de
ecclesie in perpetuum pruari statui-
mus.

Stephanus:

Tonnis cupiditas et auari-
cie cultus expellatur ab eccle-
sie dei ministris statuimus ut archi-

De magistris.

diaconatus/ vel decanatus/ vel alii
quod officium q̄ in spiritualibus inc-
re cōsistit nulli detur ad firmā. Si
vero certus redditus huic officio sit
annexus ille de superioris licēia da-
te possit ad firmā sicut de aliis bñfī
ciis est statutū. Si quis vero cōtra
p̄fēs statutū nec venire p̄fēsump-
serit archidiaconus vel decanus hu-
tusmodi ve officiū h̄fis et si sup̄ hoc
canonice fuerit convictus per ep̄m
a tali beneficio suspendatur per an-
num. et aliis constituantur qui dis-
cretē gerat vices illius.

Thomas a condel.

Beucrendissime synodo et in/
fra. Suniliter quia id quod
capit noua testa inueterata lapit.
Statuimus et ordinamus quod
magistri siue quicunque docentes in

artibus aut grammatica pueros seu
alios quoscumq; in p;immitiis scienc-
is instruenter de fide catholica sa-
cramento altaris seu aliis sacramen-
tis ecclesie aut materia aliqua theo-
logica cōtra determinata p; ecciam
se nullatenus intromittant instruē-
do eosdē nec de expōsitione sacte scrip-
ture nisi in expōnēdo textū p;ut an-
tiquitus ficer consuevit. Nec p;mit-
tāt scolares suos sive discipulos de
fide catholica seu sacramentis ecclie
publice disputare ctiā vel occulte.
Contrariū autem faciens vt fauto;
erro; et scismatum per loci ordina-
tum gravior puniatur.

Idem.

Quia intruper noua via frēque
cūs seduct quā antiqua vo-
lunus et ordinamus quod nullus

De magistris.

libellus sive tractatus Per Johan
ne wyclif. aut altū quēcūq; tempo
re suo vel circa nouiter cōpositus si
ue in posterū cōponēdus āmodoq;
gatu; in scolis aulis hospitū sive a
lis locis quibuscūq; infra nrām p
uinciā antedictam sive scđiū ipsum
doceatur sive p vniuersitatē Ox/
onie aut Cantabrigie quin salte p
riū psonas episdē quas eedem vni/
uersitates aut altera eātūdem sub
nīa successorū in ve nostroy discē/
cōne laudabili duxerint elegendas
priūtūs examinetur et examina/
tus vnanūmiter p eosdē demu; per
nos seu successores nostros expresse
approbetur a vniuersitatis noīc et
auctoritace siacōnatūs tradatur ut
copietur et facta collacione fideli pe
tentibus vendatur iusto p̄recio sive

detur originali in cista aliqua vni-
uersitatis ex tunc perpetuo remanē-
ti. Quod si quis libellum aut trac-
tatum huiusmodi in scolis aut ali-
bi ut supra legerit siue secundum ip-
sum docuerit cōtra formam supra-
dictam ut seminatoꝝ scismatis aut
fautor heresis prout delicti qualis-
tas flagitabit puniatur.

Idem.

Deliculosa quoqꝝ res testante
Ieronimio ē textū sacre scrip-
ture de uno ydiomate in aliud trās-
ferto quod in ipsis translationi-
bus non defacit idem sensus in om-
nibus retinetur prout beatus Jero-
nimus si inspiratus fuisset sc i hoc
sepius fatetur errasse.

Statuimus igitur et ordinamus
ut nemo deinceps textum aliquem

De magistris.

sacre scripture auctoritate sua i lingua anglicana vel aliam transferat per viam libri vel libelli aut tractatus ne legatur aliquis huiusmodi liber libellus aut tractatus iam no uiter in tempore dicti Johannes Wyk lyff vel citra compositus aut in posterum componendus in pacte vel in toto publice vel occulte sub pena maioris excommunicationis quousque per loci diocesanu seu si res cregerit per consilium provinciale ipsa translacio fuerit approbata. Quicunque vero contra hoc fecerit ut falso heresis et erroris similiter puniatur.

Idem in codicin.

Reterea cuin terminis philosophicis aut aliis humanitatis adiumentis concludi non poterit oīum determinato; utius Augustin⁹

veras conclusiones q̄ religiosorum
aurib; erant offensive sepius reuocauit Statutus et sub obtestacōe
diuini officiū inhibēnus specialiter
ne quis vel qui cuiuscūq; grad⁹ fa-
t⁹ aut cōdicōis existat cōclusiōes aut
pposicōes de fide catholica aut bo-
nis morib; adue; se sonantes p̄xim⁹
necessariā doctrinā facultatis sui
scolis aut extra disputādo aut cōdicā
do p̄testacōe p̄missa vel nō p̄missa
asserat vel p̄ponat etiā si quada;
verboꝝ aut terminoꝝ curiositate
defēdi p̄fit. Nā testē bītō hugone de
sacramētis Sepius qđ bītō dicit nō
bū intelligit. Si qđ autē post publica
cōvez p̄fēctū hīmoi cōclusōes aut ppo-
sūcōes cōvict⁹ fuerit sciēter p̄posu-
isse seu asseruisse nisi monitus sero
reperit infra mensem auctoritatē

De magistris.

peccatis cōstōis maioris exēdicacōnis
sīna; icurrat ipso factō & p̄ exēdicato
publice nūcictur donec ī loco ubi sic
p̄ posuit aut assicuit publice suū de
lictū fateat̄ et verū catholicū intel-
lectum eiusdem couclusionis seu p̄
positionis ad arbitrium ordinarii
publice p̄edicauerit in vna ecclesia
aut diuersis p̄out ip̄i ordinario vi-
debitur expedire.

BUERENDISSIME synodo et in-
fra. Statuimus de cernim⁹
et ordinamus: quod nullus secula-
ris aut regularis ad p̄dicandum
verbū dei a ture scripto mīme auc-
to; i; zatus p̄ivilegio ve sp̄alt muni-
tis officium siue exercitium p̄dica-
tionis eiusdē vbi dei in se assuāt po-
pulo ve aut clero quovis mō p̄dicet
ī latino sermone seu vulgari ecclē-

Si a seu extra nisi prius dioecesano illius loci in quo predicare sic nititur se perficit et examinacem subeat. Sic ergo deinde tam in mortibus quam sciâ repetitus fuit ydoneus per ipsum dioecesanus ad predicandum mittatur ad aliquâ certâ parochiâ ut ad plures, per ordinatio scimus qualitatâ persone videatur expediens. Nec etiâ aliquis premissorum predicare possuât nisi de missione aut auctoritate sacra sua prius fides fiat in forma scripto auctorizatâ eâ veniat in forma litterata in eo et quod de privilegio spâli venire se assertat ipsi privilegiu rectori aut procuratori loci ubi predicat realiter exhibeat quod per locorum dioecesanos se missos fore predidit ipsi dioecesani lecas sub sigillo suo magno ad hoc sibi constitutas sicut ostendat. Cuiusmodi vero perpetuus

De hereticis.

Intelligim⁹ a ture ad locū & p̄p̄sm cu-
te suc cōmissū. Si tñ p̄missor⁹ quis-
⁹ propter errores aut heresēs quos
anī p̄dicasse asseruisse aut docuisse p̄-
tēdil⁹ p̄ loci diocesanū aliū ve superi-
orē a p̄dicacōc hīmoi suspēsus fuerit
siue phibitus ex tūc de p̄dicādo ali-
cubi in nrā cātuar. p̄uincia aſidcā
nullatenus se int̄romittat donec ad
tp̄ius suspēdentis siue phibētis ius-
tū arbitriū defectuū suor⁹ purgaue-
rit & ad p̄dicādū legittimē ite⁹ fuerit
reſtitutus sup quo lrās testiōniales
tp̄ius reſtruētis ad locū quēcūq; in
quo poſtea p̄dicabit ſeeū deferre/ et
mō ſuprādecō realit exhibere teneat
Sacerdotes vñ parochiales ſeu vi-
carii t̄palesq; nō p̄petui i foꝝa aſidcā
nō mīſſi i ecclīs illis in quib⁹ hīmodi
officia gerūt illa ſola ſimp̄t p̄edi-

cent vna cum precibus consuetis q̄
in consilie provinciali a bone memori
tie Johanne predecessor nostro bo
ne et sc̄e in supplicatione ignorancie
sacerdotum edita que incepit Igno
rancia sacerdotum et c. continetur
expressa q̄ in singulis nostre Cantu
arie. proutncie ecclesiis infra tres
menses post publicationem presen
tiuin haberi volumus & c. Ut ipsa
postulat annis singulis et temporis
bus per ipsos sacerdotes c̄st̄i alite
declinari. Et ne hoc salubre statu
tum ratione exactionis pecunie dis
fultas ve tendere teneatur ad nor
am volumus et ordinamus q̄ exal
mitatio personarum de qua super
rius fit inencio ac lke diocesane faci
ende eisdem sine aliquali exactione
pecunie per ipsos quorum interest

De hereticis.

et ad quos spectare et p̄tinere dīnos
cītūr, sc̄lēt̄t̄ exp̄diantur & gratis
diffīlūtātē quācūq; remota. Si q; s
aūt̄ hoc exēctiūnū nostrū turis anti
qui statutūm post publicacōe; eius
dē sc̄icnter violare p̄sūpserit contra
fōrmā in eodē dēscriptā sua temerit
tate prop̄p̄ta p̄dīcādo sīfām mātoz
ris exēdīcācōis sc̄uerat ip̄d fōd cūm
absolucōe; nob̄is & successōr̄b; nos
trīs tēnōrē p̄ficiū sp̄lūf reseruāmūs
Qd̄s p̄dīcāto; h̄m̄t̄ hoc salubrī sā
tuto cōtēp̄to ip̄m̄q; mātoz̄ exp̄dī
cācōis sīfām mātūm̄ p̄ndētās se
sc̄dō ingēsserit p̄dīcādo dīcēdo aſſe
rēdo p̄tinaciter de verbo aut fōd m̄c
nuēdo si posse p̄ ecclām p̄sonas p̄p̄
latoz̄ eiusdē sic statui sīfā exp̄dīcā
cōis p̄dīcta p̄ sup̄iores locoꝝ aggra
uetur cōtra eos debīt̄ & inhībeatur

et idem ois cōcio xp̄i fidelium; ac sup hoc
legittim cōuicti nisi recipiscāt & abiu-
rauerit i forā ecclie cōsulta p loci ou-
dinariū p hereticiis declarētūt ut ex-
tūc p scismaticis ab oib; reputētur
ad oēm iuris effectū heretisq; & scis-
matis penas in iure exp̄ressas incur-
rāt ipso sed et presertim ut bons eorū;
dē ipso iure cōscēatur cōfiscata & ab il-
lis quo p interest occupētur. Ipsiq;
q; fautores receptores/ et defēsores
q; per superiorēs suos in hac pat-
te legittimē moniti nō desitent in
fra mēsem super hoc cōuicti sumi-
pena in oib; percellantur p̄tēteras
nullus clericus aut populus cuius-
cūq; parochie aut loci nō Cantua.
p̄ouincie aliquē in ecclis cimiteriis
aut alīs locis q̄buscūq; ad p̄dicādū
admittat nisi prius de aucto;isatio

De hereticis.

ne sua pr̄sulegio aut missione eius;
dē iuxta formā predictā sc̄ā fuerit fi-
des altoquin ecclia cimiteriū aut lo-
cus quicūq; in quo sic p̄dicator̄ fuerit
ip̄o sc̄ō subiaceat ecclesiastico inter-
dictō. **Si**coz maneat interdictū quo-
usq; ip̄i admittētes sc̄u p̄dicare per a-
mittētes se cōgrue emēdauerint ea
p̄ diocesanū seu alii superiorē ip̄i
interdictū optineat i debita forma
iuris relaxari. **In**sup sicut bonus
paterfamilias triticū desp̄git in trā
ad hoc dispositā vt fructū plus affe-
rat bolum⁹ & ordinam⁹ vt p̄dicatoz
Wbi dei veniēs iuxta formā supiūs
ānotatā in p̄dicādo clero seu popu-
lo sc̄dm̄ materiā subiectā honeste se
hēat sp̄gendo sc̄m̄ sc̄dm̄ cōueniēci-
az auditōz clero p̄serti p̄dicās debi-
cīs pullulatib; inter eos & laicis de-

pertatis inter eos videtur usitatis et si
econtra illoquin sic primas secundum
qualitatem delitti per loci vindicari
cum canonice et acriter puniatur.

Tem quia turpis est pars q
non conuenit suo toto Dece
nimus ut nullus hismodi predicator
verbum dei aut alia quevis perso
na de sacramento altaris matruo
nio peccatum confessione alio ve
ctameto seu fidei articulo aliud do
ceat predicet aut obseruet q per sac
ram matrem ecclesia; reperitur dis
cissum. Nec veritatem i dubium quod
per ecclesiam detestinatum fuerit
aut decisum: nec verba scandalosa
etia eadem publice scienter vel oce
nante neq sectam aut spem heresis
quacumq poterit doceat vel obseruet
extra sanam doctrinam ecclie. Qui aut

De hereticis.

cōtrariū post publicacionē p̄ficij s̄i
enter & p̄tinaciter attēptare p̄esūp
serit exēdicacōis sententiā incurrit
tpō sc̄d a qua exēpto mortis articu
lo mīmīe absoluatur n̄i abūra
cione p̄missa de heresi generaliter
vel simpliciter in fo:ma ecclie cōsu
eta ad arbitriū ordinariū in cui⁹ tra
cōuincit̄ deliquisse le: co:reperit et
de hac pro cōmissis p̄iam reopez
rit salutarem Quod si secūdo sc̄ inz
gesserit s̄ic⁹ residinauerit et relapz
sus fuit̄ cōuict⁹ legittime p̄ heret
ico & lapso s̄ētēcialit̄ declarat̄. Et i: p̄z
us bona p̄ cōfiscatis hēat̄ et ab illis
quoy incurrēt̄ occupat̄. Penitēciam
vēro de qua fit mēcīo sup̄: ius volu
mus cē talē quod si quis ḡtrariū de
terminatis per ecclia: vīz in decre
tis de c̄ctalibz seu cōlōibus nostris

provincialibus siue quacumque heretis spem siue sectam publice vel occulte docuerit predicauerit seu assertuerit in ecclesia parochiali ipsius loci in quo sic predicauerit seu assertuerit uno die dominico vel solenni pluribus vel ad ipsius ordinarii loci arbitrii put magis aut minus concorditer deliquerit. Ipse papa predicata docta siue affirmata recocabit expresse infra missarum solenipnia cum maiorum assuerit populi multitudo et ipsa determinata per ecclesiam predicabit et recitat effectualiter sine fraude. Ulteriusque punietur iuxta sui demeriti qualitatem quatenus discretioni ordinarii videbitur expedire.

Dillus quoque de articulis determinatis per ecclesiam put in decretis decretalibus et constitutis

De hereticis.

cionib; prouincialib; siue loco; sy-
nodalib; continetur nisi ad habendū
verū intellectū eoz; publice aut
occulte disputare p̄suās aut aucto-
tate eoz fidē decretorū dec̄retalū aut
cōstōnū prouincialū p̄tātē ue cōdētis
eadē idubū reuocet siue cōtra detex-
minacionē eoz fidē doceat et p̄lettis
circa ad ōdonē crucis gliōse ymagis
nū sc̄p̄t̄ veneracōes leu peregrinas
cōes ad loca vel reliqas eoz fidē aut
cōtra iuramēta in vtroq; foro cccil/
astico vel i pali in casib; cōsuetis/ et
mōre solito p̄stāda sed ab oib; deu-
tēps doceat cōit atq; p̄dicet crucē et
ymaginē crucifixi ceterasq; ymagi-
nes sc̄p̄t̄ et ipo; memoriā & hono;ē
quos figurat & in ipo; loca & reliq-
as p̄cessionib; genuflectiōib; incli-
nacōib; thurificacōib; de osculacō

mb; oblacōib; lūminariū accēsionī
b; & perigrinacōib; nec nō aliis qui
buscūq; modis & formis quib; nōis
et p̄edēcessorū nōōp; tēpōub; ficerū
suevit venerati debere atq; iuramē
ta tactis sacroscis dei euāgeliis & su
per ipsis in casib; a iure permissis et
expressis in utroq; foro vilitatis ab
oib; quoq; intereat legittime foro p̄
stāda Cōtrariū aut assertēs docēs p̄
dicās aut p̄tinaciter innuens nūlē
supiscat sub mō et forma alias per
nos statuīs abiret ut ibi caueat p̄
mas heresis et relapsi in euētū incit
rat et p̄o tali ad oīnūm iuris esse
tum sententialiter declaretur.

Idem.

EFinaliteq; quia ea que de nos
uo et insolite emergunt nos
uo et maturo indigent auxilio.

De hereticis.

Et ubi maius periculum est ibi cauci-
us est prouidetur & fortius resistē-
dum. Nec iniuste minus nobile dis-
crete abstunditur ut quod nobilis
est pfectius nutriatur Consideran-
tes igitur et dolenter refertētes quo-
modo alina universitas Oronie q̄
sicut vitis habundans palmites fruc-
tuosos: ad honorem dci multiplic-
ceius pfectum/ et protectionem
ecclesie sue diffudere consuevit iam
parti versa in labruscas duas acer-
bas gignit quibz indiscretē cōueni-
tis a patribz in lege videlicet dci re-
putantibus sc̄ petitos dentes obliu-
pescunt filiorum nolitaqz p̄uincia-
batus & instructuolis doctrinis infi-
citur ac nouo et dampnabili tollat-
die nomine maculatur in ipsis u-
niuersitatis scandalum non mode-

cum ad partes exterias et remotas
existēciū et proficiēciū in eadem p
maximū tediū nec non ecclie an
glicane que per virtuosa; doctrinā
etiusdein tanquam muro inexpug
nabili defendi solebat iā cissis et di
uisis lapidibus nisi celerius occur
ratur secūdum verisimile dāpnum
irrecuperabile. Ad supplicationem
igitur procuratorū totus cleri nostri
cantuarieī pronincie consensuq; s
assensu oīm cōfratrū et suffragane
orū nostrorū et aliorū p̄relatorū i hac
clericōuocacōe p̄senciu et p̄ocura
torū ablencium ne purgatoriu
lo maneat fons infectus & aqua ab
eo currens non situt esse clara.
Volentes honori et utilitati sancte
matri ecclie & uniuersitatis p̄dicta
salubrit̄ p̄ouidere. Statuimus et

De hereticis.

ordinamus quod quislibet gardias
nus & p;epolitus seu custos collegis
aut p;incipalis aule vel itrouus cu/
tiscuq; vniuersitatis semel singu/
lis mcnisib; adiunus diligenter in
collegio aula v; introitu h;modi cui
pest an aliquis scolaris sive inhabi/
tans in collegio sive in aula sive in/
troitu h;modi aliqu; conclusione sive
propositionem aut opinionem in fide
catholica aut bonis moribus male
sonantem aut contra determinaci/
one ecclie p;reter necessariam doctri/
nam sive facultatis assertuit tenuerit
defensauerit seu aliquo modo p;ro
posuerit Et si sup hoc aliqu; suspectu
aut defamatu reperiatur ipm mo/
neat effectualiter vt desistat et pos/
tea cōtra ad monitionem h;modi ite/
rato cadē vel similia reassumat p;

ter penas alias p nos statutas maz
ios excoicacōis s̄mam incurat ip
so sed Et nichilominus si scolaris fu
erit qui sic reassūperit quicquid ex
tūc in eadē vniuersitate fecerit non
sicut sibi p forma Et si doctoꝝ magis
ter aut baculariꝝ fuerit eo ipso ab of
actu scolastico sit suspensus & in utro
qꝫ casu ius qd̄ habet in codē collegi
o aule vel introitu amittat ipso fctō
et p ipsoꝝ gardianos custodes sive p
positos p̄incipales sive alios ad
quos hōspectat r̄caliter expellatur
et statim vnuis legittime substituāt
catholicus loco sno. Et si ipi gardi
ani p̄positi sive custodes collcgio
rū aut p̄incipales aulaꝝ sive introi
tū i qbꝫ degūt h̄mōi p̄sonē suspec
te detecte aut diffamata negligētes
fuerit circa inq̄siciones & exēcūdes

De hereticis.

predictorū p x dies cōtinuos a notici
e tpe vere vel p̄essūte publicacōnis
p̄sēciū co ipso s̄fiam inatoris erē
cācōis incurrit. Et nichilominus
omni ture quod in t̄p̄is collgīis au
lis s̄iue introitibus se habere p̄eten
dunt ipso facto sunt p̄iuati et ipsa
collegia aule vel introitus effectua
litter vacent. Et facta sup hoc legitti
ma declaracōe p̄ ipsos quorū inter
est noui substituantur gardiani cus
todes p̄epositi seu p̄incipales p̄o
ut secundum antiquum moxem b
niuersitatis p̄edictē vacātibus col
legiis aulis s̄iue introitibus fieri cō
sucuit. quod si ipsi custodes p̄epo
siti s̄iue gardiam/ s̄iue p̄incipales
p̄edicti de et super hūusmodi con
clusionibus aut p̄opositionib; dif
famati suspecti vere fuerint aut de

rectis seu defensores protectores aut
fautores coquidē si p nos vel auctor-
itate nostra vel p loci ordinarii vel
auctoritate sua moniti nō desistat
extūc oī priuilegio ecclastico vniuer-
sitatis predicte et iure quod sibi co-
petebat in hīmodi collegio aula sive
int̄itu p̄petr̄ alias penas de quibz
supradictum est ipso iure priuentur
Et sententia insuper maioris excus-
municationis predictam incurvant
Quod si quis in aliquo eiusu p̄e-
sentis constitutionis vltime alio ve-
superius expressato quocumq; sta-
tuta nostra huiusmodi i aliqua sui
parte etiā si pena alia ibidē expresse
lmitetur temere & pertinaciter vio-
lare presumpserit eo ipso ad quod-
cūq; bñficiū ecclastici in n̄a Cā-
marieñ. prouincia optinēdum per

De hereticis.

tricenniū ex tunc absq; spe venie red
datur inhabilis et indignus oīo nī;
chilominus iuxta sua demerita / et
qualitatē excessus sedīn sui superio
ris diserecionem canonice puniāt.

Hec ne in mō procedēdīcīz
ea pmissa vagare videāt sub
incerto aduertētes qd licet inter cri
mē heresis et lese maiestatis in legi
bz diuersis quēdā paritas reputēt.
Et tñ dissimilis culpa penaq; erigit
grauiorē dominā q̄ humana offēde
te maiestatē. Cū enī crīmē lese ma
iestatis ppter pericula q̄ ex dilaciōe
poterūt iminere sufficit cōuincere p
tudicia pcediq; poterit cōtra eū ⁊ de
plano et citacōe pmissa p nūciū p
lrās per edictū ⁊ līte cōtestata ad re
ceptionē testiū ⁊ diffinitiua; sniam
volumus ordinām⁹ ⁊ declarāmūs

ad facilitatem punitione delinquendi
in pmissis et reformatione; scissure
ecclesie ex hoc lese quod diffamati de-
tecti siue denunciati siue behemer
suspecti i aliquo casu pdictor siue
aliquo articulo quocq; i fide catho-
lica aut bonis morib; male sonates
auctoritate loci ordinarii alteri⁹ ve-
supioris citetur psonaliter comprehens-
is si poterit per leas siue per numer-
um suratū. Ministrū p edictū ad loc-
eū habitacōis ipsius delinqūtis ubi
morari cōiter cōsueuit et in ecclia su-
a parochiali si certū habuerit domi-
ciliū publice propositū alioqui in ec-
clesia cathedrali loci originis siue et
ecclia parochiali sili⁹ loci in quo sit
pdictauerit et docuerit et recepto
certificatio legittio de citacōe hu-
iusmodi exectuta cōtra sic citatū etiā

De hereticis.

absentē sic cōparere negligētem in
penā cōtumacie sue hīnōdi summa
tis & de plano absq; strepitu & figu
ra iudicij ac lita nō cōtestata ad tes
tiū recepcōes et alias pbacōes cano
nicas pdaſ. Habiſta quoq; informa
cione legitima idē ordinari⁹ of dila
tione remota ſētēcie et declareret pu
metq; ſcdm qualitatē delicti modo
& forma ſupius expſſatis vt exiſtq;
faciet quod eſt iuſtum iuſtus abſen
tis contumacia non obſtante.

Pecham.

Nec tēra ſunt non nulli quoſ
apparet p facti euidentiā ſe
culū intēudere ppetuo relinqueret.
Et p certa iudicia inclauſtri extubis
tis velle toto ſuo tempo; e dñio miſi
tare. Qui tñ p̄ualente in eis car
nali deſiderio rediunt ad hominum

seculū repetentes inter sydera errā-
cia cōputendi. Quāuis igitur iura
manifeste dissimilant hīnodi nō pos-
se religionis habitū olo deserere qui
saltē in religione ppetuo maneat
laicore. Quidā tñ attriti stontis au-
dacia apostasie infamia nō verētes
postq absolute se velle seculū relin-
quere considerint relictā ierosolima
redeūt in cgyptū. Quo circa statui-
mus et ordinamus vt ordinariū lo-
coꝝ tales cū oī diligētia īuistigent
Et p subtractionē tam officiū q bñ/
fici eccliaſtici si qđ hēant ad statutū
priſinū: vel laicore cogant regulā
cos ptransire. Quod sīs int hīnōi a
postate laici vt ipi ad salutis sue stu-
dia redeāt p censurā eccliaſtitā com-
pellant. Hāc ordinacōe; ad illos nō
extendim⁹ cū qb; sedes apostolica

De apostatis.

alit ordinavit. **Edmūdus.**

FEmine cōmoueantur ve pue
ros caute alāt et iuxta se de
nocte in lecto nō collocet teneros ne
opp̄imantur solos i domib⁹/ vbi
ignis fuerit vel solos iuxta aquam
sine custode non relinquit et hoc oī
die dñico eius dicatur.

Idem.

SImulier mortua fuerit i pa⁹
tu ⁊ de hoc bñt cōsiderit scin-
datur si infans viuere credatur pro-
curato tñ qđ os mulieris apertum
teneatur.

Acta p̄uissione ḡsiliū statutū
ē q̄ si patroni: vel aduocati:
aut feudarii seu vicē gerens alicui⁹
domini rectorem ecclesie vicarium
vel clericum ipsius ecclesie

per se vel alios occidere ausu mephas-
tio presumpserint patroni patronatū
aduocati aduocaciā feudatarii feu-
dū viceffim viceffiatū prorsus amic-
tant et posteritas talis i collegium
clericorum usq; ad quartū genera-
tionem nullatenus assumatur nec
in regularibus doib; alicius p̄fes-
lacie assequantur honore et hoc bo-
luntus sepius i ecclesia densificari.

Bohemus sub intermina-
tione anathematis ne quis
latrones ad latrociniū faciendum i
seruicio suo retineat nec eos scient
in terra sua habitare p̄mittat

Bonifacius.

 Tatuius ut si quis clericus
de transgressione forisse aut
parci alicius dissimatus fuerit et
convictus legitime coram ordinario

De homicidio.

suu vel confessus eidē p suū dioceſas
nū ſi bona habeat p qualitate trāſ
gredionis grauuer rediātur: et illi
cui dāpnū vñ iniuria ē illata vñ nox
a hībdi redēpcio aſſignetur. ſi au
tē nō hēat bona ſuus c̄p̄us ip̄m put
culpa popoſēit grauit punitat iplo
na ne pp̄t ipunitatis fiduciā pate
at pſuptozibz illeſcia delinquendi.

Pecham.

Ulm ſcđm docto;es et theolo
gos milicia clericalis ſeptem
muniatur o;đibz ſinguloꝝ caracte
ribz in aia cōſignatis pct ſingulos
etia accip̄ies augmētū ḡc vbi o;đi
nati ſuſtine o;đic̄ recipiat ſeu eti
mīne irretiti expedit plurimū ip̄os
o;đic̄ ſuſtine recipere inculcatos
qm̄ inculacio reuerencīa minuit et
ḡam p cōſequēs q̄ pct irreuerencīa

repercutit ab ingratis Cōtra dignitatem igit̄ tā reuerēdissimi sacramēti fōre dīnos citur eē sacramētū vīz qū sumul quatuor minores ordines solēt nō sacros cū pno sacro alicui hōi exhiberi. Unū i nōnullū alius pūicū uti minores ordies nō facilēt sumul cōserūt. Unū a scēdētes clerici ad xpi mīsteria quasi cāticū gradū cōcīmētes cū pbatī extiterūt in minoūb̄ of ficiis deinde gradēti pspiciat ad maiozā. Q; igit̄ ex sigulis ecclis q̄ pia q̄ deuota q̄ religiosa queq; honestiozā sūt tenemur, eligere ea taq; fasciculū i agloz mētib̄ colligare p̄cipūt ut epi i hūs sequat̄ canonicas factio- nes minores eē ordies qn̄ id p̄t fieri bono mō p̄ sacramēti reuerēcia dē- tur saitem aliquociens cōbinati scū subūmali. Et si retipicentes eos si-

Depurgacione canonica.

mul seu sigillati in vulgaris lingua
publice instruātur de diuīctōe ordi-
nū officiōꝝ & caracteꝝ ac de pſectu
gē q̄ in singulis ordinibꝫ cōtinetur
et digne accedētibꝫ augmētatur.

Edmundus.

Monemus rectoꝫ ecclesiastū
ne capellanos annuos siue
causa racionabili studeant amone-
re maxime si honeste fuerint conuer-
sacionis et laudabile de sua conuer-
sacione hēant testimonium **S**ed si
de incontinenția parochialis sacer-
dotis scandalū optum fuerit cū cir-
ca hoc vigilans dꝫ esse rectoꝫ ecclesie
si p famā vel inquisitionē nobis de
hoc cōstiterit q̄ p rectoꝫ denūciaci-
onē tūc rectoꝫ tanq̄ cōscius puniāt
arbitrio superioris **E**t sumile de vica-
ris p̄petuis ē censemētū. **E**t tā rectoꝫ

tes & vicarios & pauperes sacerdotes
grauius puniendos esse decreta sunt
nisi super denunciacione expressum
principue incontinencie in quibus no-
tabiles clerici inueniuntur suerit in suis
parochiis sunt vigilantes.

Decham.

Sicut in eum pme et ista. Hoc
potest etiam nonnulli qui per extum quo-
rumdam pruilegio per generalem a sedis
pontificia obiectorum contra intencionem
pontificia sedis datus pruilegium spreta
auctoritate pontificali ipso per pontificis
irrequisito bisplacito et assentu ingerunt
se de subdito et communione confessionibus
audiendis. Quo per supplices volentes
reprimere ut tencimur. prohibemus
sub pena excommunicacis ne quis decrete
eo absque episcopi licencia et ipsa ut
probabiliter plumpita confessiones

De purgacione canonica

audiat subditoꝝ suoꝝ nisi in audi-
endis confessionibꝝ a iuris dictione oꝝ
dinaria & dioceſana & metropolita-
na tenoꝝ eſu pꝫiuleguſ ſit exēmptꝫ
Et ſi qui contrariū facere pſlapſerunt
pccdatur cōtra eōs ſicut cōtra pꝫi-
uilegioꝫ ſeinerarios abuſores.

Stephanus.

Queterū et inſra Districti⁹ duc-
tum inhibendū ne archi-
diaconi ucl coꝝ ſociales aut iudices
alii aliquē ad ſuggeſtione p̄eonū ſu-
oꝝ ad purgacionē cōpellant uſi a-
pud bondos & graues fuerit infama-
tus nec in ſuis caſis p̄eſumāt eē iudi-
ces et actoꝝ viz tu i dubiuſ venerit
utruꝫ quod ab eis exigitur debeat.

Bonifacius.

Tatuum⁹ & iſtra Ad hec ſi cle-
rici ſc canonice purgauerint

super sibi impositis et obiectis et la-
ica postestas nichilominus bona oc-
cupet et occupata detinet corūdē oc-
cupantes et detinentes bona hiñoi
ad restituendum per censuram ec-
clesiasticam compellantur.

Peccham.

Qlerici pro suis criminib; de-
tentis a publica p̄tate et tandem
pro coniunctis ecclesie restituti nō fa-
cilius liberantur nec perfunctorie p̄
eis purgacio admittatur sed cū om-
ni iuris solempnitate et tam prou-
da maturitate vt oculos merito of-
fendere nō debeat regie maiestatis
seu coꝝiunlibet aliorum quos exagi-
tat studium equitatis.

Stradfort

Tem̄ licet et infra. Statui-
mus quod decetero diffama-

De penit.

ti de criminib; seu excessib; et de eis
se purgare volentes de uno decana
tu ad aliū scu ad loca tu; alia ubi nō
inueniūt victualia venalia & vite ne
cessaria nullatenus p̄trahāt In in
dicendā nō purgacione diffinatis
h̄moi epi archidiaconi et ceteri ōdi
nacii aut eoz officiales ultra sexta
manus cōpurgatoꝝ p fornicacione
seu simili crimine. Pro gradu q;
dē vt p adulterio vel maiori ultra
xii manus cōpurgatoꝝ numerū nō
imponant sub pena suspensiōis ab
officio qua contra facientes incurre
re volumus ipso facto. Bonifaci⁹

Eterne sanctio voluntatis et i-
sta. Cum sepe contingat ar-
chiepiscopos episcopos et aliso pla-
tos inferiores per litteras dñi regis
ad seculare iudiciū euocari vt ibitc

Sponteant sup h̄is q̄ mere ad eoz; officia et forz eccliaſticum ptinere noscunt ut si forz clericos ad ecclias v̄l capellas vacates seu nō vacates admiscent rectores instituerint vel nō instituerit in eisdē suos subditos excoicauent excoicatos deſtūciaueant interdixerint ecclias de dicauent ordines celeb̄tauerint de causis mere ſpūalib; cognouerint v̄tputa de decimis ſ ablacōlib; limittib; parochiaſ ſ ſumilib; q̄ nō pfit ad ſeculare forz aliquatinus ptinet ſiue etiā cognouerit de peccis subditōz et eoz excessib; ſicut de puerio ſidei trāſgressione ſacilegio violatōe aut pturbacōe eccliaſice libertatib; pſcertum tū ipſi⁹ violatores nec ſ libertatū perturbatores per cartas dñi regis auglie cōcessas in ſimaz et

De penis.

cōdicationis incidit ipso facto. Et si
inter clericos suos cognoscant vel i-
ter laicos confratentes et clericos de-
pendentes in psonalib; acerbib; sup-
cōtractib; vel h̄i etiā delictis v̄l qua-
si etiā si psonas ecclasticas ad mā-
datū dñi regis de foro secula v̄l ame-
tiatos nō cōpulerint ad merciamē-
ta dñi solueda seu ipsa nō solue-
rint p eisdē si iurisdictionē suā in
ecclesiis vel capellis cōpatib; seu mo-
nasteriis ānēxis p morte prelatorū:
aut cessionē vacantib; exeruerint
canonicam et consuetam.

Et si qua h̄i not fecerint v̄l nō fecerit
pertinencia ad officia coiundem.

Statuimus auctoritate p̄fitis rōsi
lii quod archiepi et ceteri p̄lati non
veniant p̄o h̄i nō dñi spūalib; cuoca-
ti cum indicādos xp̄s dñi nulla sit

aicis attributa p̄tās apud quos ne-
cessitas manet obsequendi. Ut tamē
honor regio deferatur; maiores pre-
lati dñm regē adeāt v̄l sibi l̄tribant
qd̄ h̄modi mādatis regiis parere nō
possūt absq; periculo sui ordinis. et
si forte dñs rex i suis attaciacōib;
phibieōib; siue inonicōib; nō de de-
cimis sed de iure patronat⁹ nō defi-
de mētita sed de p̄iurio seu de catal-
lis nō de sacrilegio vel p̄turbacōe ei-
clesiastice libertatis sed de trāsgres-
sione subditōꝝ suoꝝ & balliuorum
quoꝝ correctōes ad se asserit p̄tine-
re fecerit mensionē tūc itumēt ei p̄la-
ti p̄dcti qd̄ nō de patronatu catalis-
seualis ad forꝝ ipi⁹ p̄tinentib; cog-
noscat v̄l cognoscere itendūt sed de
decimis p̄ctis & aliis mere spualib;
ad officiūꝝ iurisdictōes eorū p̄tinet

De penis.

bz & ad aliaꝝ salutē mouēdo & rogā
do qđ ip̄os nō ip̄ediat i p̄missis. Et
nihilomin⁹ ep̄us dñm regē adeat &
iterato moncat vt sue ale saluticō-
sulat ab h̄mīoi mādatis oīo desistat
Et si nō desiterit tūc ad densicōem
ep̄i archiep̄is quocatis duobz ep̄is
vel tribz vñ pluribz quos duxerit e-
uocandos si in p̄uincia extiterint.
Alioquin londoni ep̄s tāꝝ ep̄oꝝ de-
can⁹ duobz ep̄is vel pluribz sibi ad-
iunctis dñi regē adeat et ip̄m mone-
neat diligēcius req̄rētes qđ manda-
tis sup̄cedeat sup̄ adctis. Et si dñs
rex sp̄retis h̄mīodi exhortacionibz &
monicōibz & atthaciacōes h̄mīodi
vel districtōes p se vel p alios pcc-
serit tūc vicec & alii quicūq; balliui
ep̄os althaciātes & distingentes p
locoꝝ ordinarios i forma iuris p ex

cōmunicationis et suspensionis senti-
tencias arceantur. Idem fiat si vi-
cecomites aut balliui ad attachaci-
ones et districtiones pcesserint pen-
dentib; supradictis monitionibus
dño regi faciendis. Et si vicecomi-
tes vel balliui in sua duricia pseue-
raverint loca in quib; cōmorantur
et terre quas habent in putna cā-
tuariensi per locos diocesanos ad de-
uiciacionē diosani in cuius episcop-
atu tales fiunt districtiones inter-
dicto ecclesiastico psentis auctorita-
te cōsili supponātur. Et si talit atta-
chiantes clerie fuerint a beneficiati
ab officio suspēdanū Et si in eorum
malicia pseuerauerint ad desistē-
dū et satisfaciendū per subtractionē
pronētuum beneficiorum suorum
arceantur Non beneficiati vero

De penit.

per quinquenium si ad beneficium et
clericasticum in provincia cantuarisi.
presentati extiterint minime admit-
tantur. Clerici vero qui brenia hu-
iustiniani attachionum seu districti-
onum dictauerint scripterint: sig-
nauerint consilium aut auxilium de-
derit seu adhibuerint canonice pu-
niantur nec aliqui premissorum certa
ratione suspecti ad aliquid benefi-
cium ecclesiasticum obtinendu donec
super huius canonice se purgauerint
admittantur. Et si dominus rex compe-
tenter inonitus vel alia secularis po-
testas homini attachiationes non re-
vocauerit epus qui districtus fuerit
terras: vicos villas et castra quod dominus
rex vel alia secularis potestas in suo
epatu optinet ecclesiastico interdicto
supponat. Et si rex vel alia secu-
t;

Iaris ptās in sua dū vicia pseueret
ceteri coepiscopi districtio nē hīmodi
quasi cōem omnium et cōem iniu-
tiam ecclesic reputantes ciuitates
terras dīna burgos castra & villas
ipsius regis vel ulterius potestates
in suis cōatibz ex̄ntes pñtis aucto-
ritate cōsilii ecclesiastico supponat
inter dcō. Et si nec sic infra xx dies
postmodū atthaciaciones et distric-
tiones hīdi rex reuocauerit aut ob
hoc manū contra ecclesiā agḡt au-
uerit archiepiscopus et episcopi suz
as dioceles supponant interdicto.
Idem siat de terris castris burgis
regalia habentibus in p̄uincia me-
morata. Et si aliquis ep̄oz in hac
parte inuētus fuerit negligens aut
remissus p̄ suū metropolitanū gra-
uit arguāt et si pseuerauerit in sua

De penis.

negligēcia canonice puniatur p eum
dein. Et nihilominus sua diocesis
omnium prelatori et sua auctoritate
et consensu in p̄sēti ḡsilio adhibitis
ecclesiastico subiaceat iēdicto. Et si
forte ab aliquo ep̄o vel iudice ecclesi-
astico vel in feriori prelato cōpulso
p distinctiones vel spontanee cōpa-
rente corā rege vel iusticiariis suis
vt alleget p̄uilegiū fori nisi l̄cā a iu-
re p̄missa vt eos moneat vt a p̄dic-
tis desistant iuris exigant̄ acta p̄i-
cessus sui vt p ea appareat vtrū cō-
tra p̄hibicōe regiā i aliquo p̄dictō p̄
sū casuū v̄b̄ ḡsiliū p̄cesserit v̄l̄ petat̄
sup h̄is iuram̄ta excusacōes v̄l̄ p̄u-
gacōes nullo mō exhibeat acta: vel
iuret cū iſtruimēta h̄īmoi p̄fit a par-
tib; vel aliqua parciū si necesse fue-
rit exhiberi. Et si clericus fuerit et
p̄opter hoc fuerit arrestatus dio-

diocesanus taliter arrestati vel impe-
diti clerci. Vel archiepiscopus: vel
episcopus londoni tamquam episcoporum
decanus vel aliquibus epis sibi asso-
ciatis scut si fuerit episcopus arresta-
tus requirat eum et puiat detento-
res. Et si si necesse fuerit procedatur
ad penas superius annotatas.

Idem.

Ater accidit quod nonnulli clerci per
laicam patrem ecclesias occupant pa-
rochiales et prebendales etiam curam
aiaque habentes et in eisdem absq; au-
toritate ecclesiastica intruduntur.
Statuimus quod clericus sic per se vel
per laicam patrem intrusus in ecclesia
vel prebenda non seruata iuris forma
excommunicatur et excommunicatus per loci ordi-
narii non dicitur et illo beneficio in ppe

De penis.

tuū careat ipso facto. **E**s post latā
ſimā; in ſe intruſione hīmoi animo
ptinaci p̄ duos menses pſteterit per
locoꝝ dioceſanos vbi illa beneficia
eccleſiaſtica habet ad denūciacionē
illius c̄pi in cuius dioceſi ſe intruſit
ſeu p̄curauit ſe iſtrudi cuiusq; mo
nūcōnē et ex cōicationē p̄ dcm̄ tēpus
contēplerit puentus illoꝝ beneficii/
orū quoq; congrue ſatisficerit ei
ſubtrahantur oio. **E**t ſi p̄ annū idē
intruſus i hīmoi ex cōicationis ſimā
pſcuerauerit ex tūc et aliqd bñficiū
eccleſiaſticū in p̄uincia cantuarienſi
minimic admittatur. **S**i vero p̄ p̄
curatoꝝ clericū fuerit intruſus con
tra eūdem p̄curatoꝝ mō ſimili p̄ce
datur et penis ſubtaceat ſupradic
tis **S**i vero talis p̄curatoꝝ laicus
fuerit in forma iuris ex cōicetur: et

excōicatus publice denūcietur Dñis
aut̄ absens citetur quod si cōparēs
ratificaue; it factū procuratoris sui in
hac parte penis subiaceat supradic-
tis Si vero per contumaciā se absē-
tet post spaciū triū mensium expec-
tatus si sit in regno maioris eccōis-
caciōis sūna innodatur et penas nu-
chilominus p̄taxatas incurrit mat-
ime cū sacrilegii inobedientiā adic-
cerit & cōtēptū si dō fuerit extra reg-
nū cōtra ip̄m vocatū post dilaciōes
trāsmarinās mō simili p̄cedat Et
ecclia seu p̄bēda in qua sc̄a fuit talis
intrusio supponatur ecclīastico int-
dō. Sautores aut̄ et cooperatores
hīmoi intrusionis si clētici fue; it p̄fa-
tas penas cōtra clēticos editas icur-
rāt. Et si laici fuerit penis plectētur
cōtra laicos alias anotatis loca dō

De penis.

et terre h̄moi itrudēciū si infra vnu
mēsē nō satisfecerit supponātur ec-
clesiastico interdīcō si dō h̄moi itru-
siones sc̄e fuerit ex regia ptāte p loci
diocesanū inoneatur dñs rex quod
eas faciet infra tēpus cōpetēs reuo-
cari alioquin et terre & loca que dñs
rex h̄z in illa diocesi in qua fuit itru-
sio ecclasiastico supponātur interdic-
to scdm̄ formā superius anotatam
Si dō p aliū magnatē seu ptāte fu-
it talis intrusio facta p interdīcī & ex
cōicatōis sīnas vt superius arceāt.
Et sup duas mēses sustinuerit prop-
ter hoc in se latas extūc terre et loca
que optinet in illa diocesi p loci dio-
cesanū ecclasiastico interdīcō supponā-
tur nec laxentur sīme p̄fate donec
de iniuria et mobediencia ac cōtēp-
tu satisfecerint cōpetenter.

Sed aliqui clericī p laicale ptā-
tem capti fuerint tonsurā et
clericatū habētes si tempore medio
ab rasū in maliciose fuerint et suspensi
aut alio mō puniti abzadētes et sus-
pendentes: aut alio inō punitentes
eosdē auxiliū impēdētes penis sub-
faceant supzadictis Fous vero bā-
nientes hīmoi clericos similibz pe-
nis per cellantur.

Idem.

Evenit et infra. Statuimus
qđ laici ad exsoluendas quā
libet penas tā corporales qđ pecunia-
rias canonicas p platos suos eis
iſlutas pccise p exēdicacōis simas
cōpellantur Impediētes dō nc pe-
ne hīmoi exsoluantur p interdicti &
exēdicacōis simas arceantur Et si
ppī hoc ad distractōes platoz pro-

De penis.

cessū fuerit cōtra deſtrigētes per pe-
na in ea parte dictatas procedatur.

Idem.

Item statuimus quod quilibet ep̄us habeat in suo ep̄atu-
vnū vñ duos carceres ad clezicos fla-
gic平os deprehensos in crūnūne vñ
cōuictos iuxta censurā canonicā de-
tinendos. Et si clericus aliquis ad-
eo malicioſus et incorrigibilis fue-
rit et cōſuetus ad flagicia cōmitten-
da p̄ro q̄bꝝ etiā si laicus eſſet ſcōzle-
ges ſeculi vltimū deberet pati ſup-
pliciū talis clericus perpetuo carce-
ri ad iudicetur. In illis autē qui
non ex volūtate vñ p̄oposito ſed ca-
ſu forſuito vel iracūdia aut forſte in-
famia cōmiserūt antiqua iura de-
cernimus obſeruari.

Gantū inuialuit libricitatis e:
noxmitas vt qdā nec legibz
deferētes ad castitatē scē monialiu:
cōcitādū editis Cū eis sacrilegiū & i
cessū cōmittere nō formidāt cui hor
rēdo flagicio remedū apponere cu:
piētes oēstā clēricos & laicos hīmo:
turpitudinis ppetratores maloū
excōdicacōis sīna īnodamus Solis
epoꝝ hīmoi psonis absoluētē sīme
reseruātes excepto mortis articulo
quo sic absolui valcāt a quolibet sa:
cerdote sic vt sicdualuerit pccm̄ suū
hīmoi teneāt sub pena anathema:
tis ifra spaciū triū mēsiū ppis epis
cōfiteri aut sede cōpali vacāte custo:
di s pualitatis aut decāo ecclie cathe:
dralis. **S**tradford.

Qīn reus & ifra statuim⁹ qd p
delicto notorio & cesediuo cō:

De penit.

tinuato diuiciis sedā vice nō recipit
atē pecunia vlo mō sub pena dupli-
ci pccunie restitucōis cōtra hoc recep-
te ista mēsē post recepcōē eiusdē fa-
brice cathedralis ecclie applicāde ac
suspcōis ab officio q̄ talit recipien-
tes pecunia nū si ei⁹ duplū ista mēsē
restituerit incurere volumus ipso
scō In cōmutacōib⁹ ctiā pīnas co-
poraliū p pecunia quas absq⁹ mag-
na ē vrgēte cā fieri phibemus loco
rū ordinarii taliter moderet qđ de-
linquētib⁹ pīnas coporales graues
et publicas nō imponat a dco exces-
sivas vel causatiue vel p obliquū co-
gātur redimere suas pīnas pecun-
aria graui sūma Sed cōmutacōes
hīnoi cū faciēde i postez videantur
suffiant modeste q̄ rapax non iudi-
cetur accipiens et dans munus nō

grauetur sub penis supradictis su-
percius annotatis.

Stephanus:

Quoniam nō nūquā obdesce-
tum confessorum vñquia de-
cani rurales vel personae erubescunt
forte confiteri suo p̄xelato certum ē
minet periculum animar̄. Volen-
tes huic moxbo mederi. statuimus
ut certi confessores prudentes. Et
discreti p̄ singulos archidiaconat̄
ab episcopo loci statuantur qui con-
fessiones audiāt decantor̄ ruraliū
p̄sonar̄ et p̄c̄sbiteror̄ In cathedra-
libus autē in ecclesis vbi sūt secula-
res canonici cōfiteantur t̄p̄i canonici
episcopo: vel decano: vel certis
personis ad hoc p̄ episcopum: vel
decanum vel capitulum constitutis

De penitētis et remissiōibꝫ

Bonifacius.

Cum sacramentum confessi
onis & penitencie sit scda p⁹
naufragiū tabula vltimus huma-
ne nauigacionis partus & finale re-
fugiū et sic vnicui peccatori p mar-
itime necessariū ad salutē; sub pena
exodicacōis districte p̄cipimus ne
quis presumat impediri quin huius
moodi sacramētū p̄fē vnicuīoꝫ pe-
tenti libere impendatur et spactum
liberum cōfitendi q̄ potissie propt̄
incarceratos sua detur quibꝫ hīmoꝫ
sacramentū sepius in humaniter i-
cedens infideliter denegatur. Et si
iterdū cōfitendi spatum eis dāt hoc
eis ita b̄zeue et ipotune cōcedit qd̄
cedit potius miseris in desolatōis
ac desperationis periculum q̄ in cō-
solationis gaudiū spiritualis.

Constitucio Edmundi.

Tacconfessione audienda ha:
beat sacerdos vultu humile
Et oculos ad terram dimisso. Nec
facie respiciat confitentis et maxime
mulierum & pacienter audeat quicquid
dixerit et in spu levitatis supponit
eam et pro posse suadeat pluribus inno-
dis & integra confitatur aliter non est
vera confessio. Peccata inquit vni-
tata singulatum inusitata autem non
nisi a longe et per circuistancias ut ex-
pertis detur modus confitendi et in-
exptis non detur occasio noua delin-
quendi personarum nola cum quibus
peccauit confitens non inquit sacer-
dos sed post confessionem per inquire-
re. Ultrum clericus vel laicus manet
vel sacerdos vel diaconus existat et
semp maiora crimina et preccipue

De penitentiis et remissiōibꝫ

notoria in maioribꝫ reseruēt. Sunt
aut̄ illa maiora sacrilegia pccātra
naturā homicidia incestus stupra vir-
ginū et monialū et infectiones ma-
nuū in parentes nec nō et i clēritos
vota fracta et huiusmodi Sū autē
casus i quibus null⁹ nisi solus papa
habet potestatē absoluendi v̄l eius
legatus. Absolutio autē talium in
mortis articulo nulli ē deneganda
saltē erit cōdīcionalis videlicet si cō-
ualescant apostolico cōspectui se p-
sentant nihilominus tamen remit-
tedi sūt ad episcopū v̄l ei⁹ penitēcia/
riū Scmp tamē qui mittunt defe-
rant sc̄cū litteras continentēs gen⁹
peccati et circūstancias sufficiētes
vel ipse sacerdos veniat psonaliter
cum eis. Alioquin nō recipiantur.

Liber. Quintus.

Edmundus.

DEpentenciis precipimus qđ
diaconi penitencias dare nō
psumant nisi in casu quo sacerdos
non potest vel absens sit, vel stulte
vel indiscrete non vult et mox im-
mineat egroto.

Richardus.

QUoniam anima vero longe preci-
osior sit corpore sub intermis-
natione anathematis prohibemus ne
quis medicozum pro salute corpora-
li aliquid suadeat egroto: quod in
periculum anime vertatur. Uerū
cū ipm ad egrū vocari contigerit e-
grū ante omnia moncat efficaciter
et inducat ut medicos inuocet aiaꝝ
Et postꝝ fuerit infirmo de spuali p-
utsum medicamine ad corporalis
medicina remediū salubriter proce-

¶ penitentiis & remissiōibꝫ.

datur Transgressores autē homines
constatis penam in consilio statutā
non euant. *wychelse.*

Reb̄isteri stipendarii et līca.

¶ statuimus vt p̄esb̄iteri p̄-
dicti nō laudiant cōfessiones paro-
chianoꝝ vel capellanoꝝ in ecclesiis
in quibꝫ diuina ministrauerint nisi
in casibꝫ a iure p̄missis. Quod si eō
trariū fecerint crimen sacrilegii in-
currant nisi de licencia p̄sidentis
hoc fecerint petita et obtenta.

walterus.

Sacerdotes in p̄fia inīigen-
da diligenter attēdant circūs
stancias criminis qualitatem p̄so-
ne et genus delicti tempus et locū
cām et morā in p̄ctō factā deuocēz
animi penitentis. Et his cōsidera-
tis et diligenter pensatis ac discre-
b

item maiorē vel minorē penitentiā sum
gat pñiam Item sacerdos ad audi
endū cōfessionēs cōm locū eligat i
ecclesia vt cōsider ab oībus videri po
terit in ecclesia et in locis absconditis
nō recipiat cōfessionē alicui⁹ & in a
sime mulieris nisi sit in magna ne
cessitate aut iſermitate penitentis.
Item nullus sacerdos alterius pa
rochianū admittat ad pñiam: nisi
de licentia sui p̄fessoris vñ episcopi
Item sacerdos talē pñiam iungat
viro in occulto criminē vt viro suo
nō reddatur suspecta: et de marito
idē obseruetur. Item in furto rapi
na vñsura: symonia: et fraude deci
maz detractione seu subtractione ali
cuius iuris ecclesiastici diligentē sibi
caueat sacerdotes ne aliquib⁹ iniuri
gant pñiam nisi cū restituōe et sa

De penitentiis & remissiōib⁹

tis factōe facienda iniuriā vel damp
nū passis cū non dimitatur pecca-
tū nisi restituatur ablatū. Item in
matōib⁹ criminib⁹ et atrociorib⁹
dubius sacerdos cōsulat ep̄m vel a/
liū qui vicē gerit ep̄scopi aut prouī
dos et discretos quoꝝ consilio certi
ficatus sciat quos et qualiter ligaz
possit et absoluere ne qđ absit pe
nitens in desperacionē cadat mone
at ipsū diligenter iterim vt quicqđ
boni facere possit faciat vt deus co
sui illustret ad p̄ficiam. Et hoc idem
faciat de eo qui p̄tīm cōsūtetur & fa
men ab eo monitus nō vult absu
nere quo casu munus absolucionis
eide nō peterit impendi cū venia nō
legatur cōcessa nisi se cōtingenti.
Item caueant sacerdotes ne pecca
ta a penitentibus recipiat aut noīa

psonaꝝ cū quibus peccauerunt sed
circuſtancias tñ et qualitatē pecca-
ti cū ſcriptū ſit deus vitā meā annū-
ciaui tibi et non alterius et propria
debet eſſe confeſſio et noua aliena.

Idem.

Robihemus q̄ nullus ſacer-
dos lapsus in mortale peccatum
ad altare pſumat accedere celebra-
turus ante q̄ cōfiteatur. Nec putet
ut quidā errant credentes qđ mo-
talia delentur p confessionē genera-
lē. Item nullus ſacerdos ita odio
metu etiā mortis audaciter detegere
quouis mō alicuius cōfessionē lig-
no nutu vel verbo generaliter: vel
ſpaliter. Et ſi ſup hoc cōdictus fu-
erit ſine ſpe reconsiliacionis non in
merito debet degradari.

De penitentiis & remissiōibz

Idem.

Ubi sepe contingat q̄ recto-
res ecclesiarum ac etiā non-
nulli sacerdotes in sacris ordinibz
cristētes eo q̄ null⁹ vt eis videat quo
ad forū p̄uale sūt subiecti vel omni-
no nō cōfidentur vel ad quosdā ac-
cedunt qui nullam h̄sit in ipsos po-
testatem ligandi vel absoluendi.

Statuimus vt p̄ singulos archidi-
aconatus vnus vel duo p̄sbiteri p̄-
ficiant lētature sufficientis & p̄bate
opinioñis ad confessiones talium
audiendas quibz et pñias eis dē in-
tūgendas p̄ loci diocesanū: del vice
eius gerentem auctoritatem sparti
ti p̄hibētes firmū ne religiosi mo-
nachi vel canonici anachorite hetero-
miti ve subditum alicuius audeat
ad pñiam admittere

Pecham.

Quoniam salubriter sit prius utrum
lati in indulgentiis conferendas
et dicunt numerum non excedant ne claus
ues ecclesie contumantur quibus
cum thesaurus mysticus committitur
dispensandus. Caueat alii quicunque
ne per inultiplicatas indulgentias
prelatorum sibi perquisitas dedicus
faciant prelatis ecclesie supra ipsos
in suis predicationibus indulgentias
effundendo ne qui clausibus habent subli
cas faciant vulpendi.

Idem.

Sacramentum puse naufrag
antum remedium singulare per
quodcumdam insipientum sacerdotum
debito fructu caret. Et qui excedunt
a fluctibus euadere perniciosus in
dampnacionis pelagus demergunt

De penitentiis et remissiōib;

du de factō absoluūt plurimos quos
de iure absoluere nequūt viuificā-
tes ait ppheta ppter pusiliū; o;det
aut fragmē panis aīas q̄ nō viuūt
btpote absoluētes de factō exēdīcātōs
a iure et p̄cipue ab Ōxonie. q̄silio
pter icsionā aut p̄turbacōem ecclī
autē libertatis et ppter cōsilia sc̄e-
lera i eodē cōsilio cōsimili pena dāp-
nata sc̄u absoluētes de factō c̄;cōt-
cātōs decimas vel alta iura ecclēsī
aſīca detinētes. Quibus absoluē-
tes vt seductōib; amīmarum & pñl
uilios consuētes sub cubittis rep̄zo-
boꝝ. Omib; Cantuarieñ. prouinc-
cie confessōib; sub nobis et nostris
coēp̄is cōstitutis districtus inhibe-
m̄ ne de cetero manus audac̄t extē-
dere ad se ducentos hoīes per abso-
lucionis signaculū quod nouimus

sine debita satisfacione et spali commis-
sione archiepsi: vel cpi non tenere dum
sunt in suis sceleribus; pertinaces et summa-
tes nichilomin' hinc non tam confessio-
nes quam foueaz diaboli confessores pec-
care etiam gravissime cum comunitant
saint tacite eisdem sceleribus; consentire et
scelerosos in sua perfidia confortare.
Qui caueat ipsis ne in eodem cum eisdem ex-
communicatis laqueo involuantur. Cum
insup nos dum pluralitatem benefi-
ciorum sacrilege usurpatam cohie-
bete volentes inhibuerimus sub pe-
na excommunicationis ne de facto
ad tales quis in suis furtis et sacrile-
giosis contumaces manus extende-
ret absoluendos. Quidem tamen
sacerdotes haui: potius quam domini
saluatoris contrarium facere pre-
sumperunt occidentes animas cris-

Depenitentiis et remissiōibz
tisanguinc redemptas cuertantes
ecclesiasticam disciplinam. Illos
igitur quasi vulpes demolientes vi-
neas domini veraciter reputantes
sub pristina districtōe p̄cipimus ite-
rato quatenus a talibz absoluēdis
decetero abstinēt et eos ad renū-
candum beneficis obtentis illicite
vel retentis sollicite induant.

Idem.

Rectrea cum iuxta sacros ca-
nones peccata graviora ut i-
cessus et similia que quasi vulgatis
sima suo scandalō totam cōmouēt
ciuitatem sunt solempni penitēcia
castigandi. Quozundam tamen
negligencia: id agente huiusmodi
penitēcia videtur quasi in obliu-
ionem tradita et creuisse et per cōsc-
quēs audacia huiusmodi facinorā

hortenda et flagitia perpetranda.
 Quo circa p̄ceptimus ut h̄moi pe-
 nitencia solempnis de cetero impo-
 matur sedm canonicas s̄act̄es Ab-
 solucionē etiā ab homicidio volunta-
 tio tā publico & occulto solis epis re-
 seruamus extra necessitatis articu-
 lum peç quod minoūs intendimus
 restringere audienciam et non mato-
 ris in aliquo derogare.

Idem.

Iacet a sanctis patribus tam
 p̄: idem fuerit ordinatum qb̄
 in quolibet decanatu sit unus recto-
 tor, vel vicarius litterature sufficien-
 ter instructus et illustratus gracia/
 famq; laudabilis assignatus ad co-
 fessiones rectorum, vicariorum et a-
 liorum sacerdotum ac ministorum
 audiendas inuengendasq; peniten-

De penitētis & remissiōib⁹

cias vt sit mare fusile in templi iro-
itu iuxta templi typici sacramēta. Hoc
tū nō fuit hactenus dicti inozib⁹ vlt
tatū nō sine multis dci iniuriis & sa-
cramētoꝝ ministracōib⁹ et missatū
celebracionib⁹ q̄ execraciones poci⁹
dicerentur. Ordinacionē autem p̄e-
dictā a dissuetudine rruocantes p̄ci-
piūus vt ipsa inuiolabilitet de cete-
to obseretur. Et hoc tū minime in-
hibeꝝ intendūmus quin possunt p̄e-
tati si voluerint ad alios cōdes p̄nia-
rios dū tamen id constat p̄o sacra-
mento penitēcie conuolare.

Sudbury.

Confessiones mulicū extra
velum templi audiantur et
in p̄patulo quantū ad visū
nō quantū ad auditū. Non cantur

etiam laici statim in principio quadriga
gesime cōfiteri: et cito post lapsū ne
peccati sui pōdere ad aliud trahant
Itēz nullus sacerdos nomine p̄fite
totalis v̄l partialis missas p̄sumat
iungere consulete tamēn potest.

In confessionibus et p̄dica-
tionibus sepius laicis incul-
ctur & p̄cipue in maioribus, solep-
nitatibus quod omnis coniunctio
matris et feminine nisi per matrimon-
ium excusetur est mortale peccatum
Et si in huiusmodi salubris doctri-
ne sacerdos inuentus fuerit neglig-
gens tanquam in fornicatoꝝ consen-
tiens fornicacionibꝝ canonice puni-
atur. **I**dem.

Qonfessiones tēt in anno au-
diantur tēt in anno commu-
nicari moueātur videlicꝝ in pasch.

De penitentiis et remissiōibꝫ

in petecoste & natali dñi. Pr̄ius tñ
pparent se p aliquā abstinençā de
consilio sacerdotis facienda. Quicū
qz vero semel in anno ad m̄n⁹ ppri
o cōfessus non fuerit sacerdoti et ad
pascha sacramentū eukaristie non
percipit nisi de consilio sacerdotis:
duperit abstinentiam et vivens ab
ingressu ecclesie arreatur et moriēs
christiana caret sepultura et hoc s̄e
quenter in ecclesiis publicetur.

Auctoritate dei patris omni-
potentis et beate marie vir-
ginis et omnium sanctorum et p̄e-
sentis consilii excommunicamus
omnes illos qui ecclesias suo iure
maliciose p̄uare p̄esumunt aut p
maliciam contra iusticiā libertatuz
eariundem infringere vel pertur-
bare contendūt. Item oēs illos ex

Liber. Quintus.

cōdicacōnis innodamus s̄ sita qui pā
cem et trāquillitatē dñi regis & regi
ni iniuriose perturbare p̄csumūt et q̄
iura dñi regis iūste detinere cotēt̄
dunt. Adicimus oēs etiā illos sumi
li s̄ his innodatos q̄ scienter falsum
testimoniū p̄hibēt et p̄hibere cons
tendūt sive p̄curant: s̄ vel qui tales
testes scient p̄ducūt vel subornant
in causa matrimoniali vbi sc̄ agit
contra in matrimonio. Illi vbi agit
ad alicuius ex heredacionē. Item
excōdicamus oēs illos qui ḡa luci
odū vel fauoris vel alta quaēq; de
causa alicui maliciose crūmē impo
nūt vbi infamatus sit apud bonos
et graues vt sic salte ci purgacō id
eatur q̄bcl alio inō grauet. Aduoca
tos quoq; excōdicam⁹ oēs qui i cau
sis matrimonialibus maliciose ex

De sententia exhortacionis.

cepentes opponunt vel opponi procul
tant ne in matrimonio vera debitum
sociant effectu vel ut contra iusticiam
processus et diuinus suspendant Pre-
teca oes illos sancta exhortacionis inoda-
mus quod vacante ecclesia maliciose op-
ponunt vel opponi percurant peronat
questionem ut sic vero patronum filius
ecclesie a collacore saltet illa vice de-
fraudet Exhortam⁹ etiam oes illos quod
genia lucri odii vel favoris aut aliter
stepnunt exequi mandatum domini regis
extra exhortatos editum claves ec-
clesie contempnentes.

Stephanius

Tat archidiaconi et infra. Ad hoc
ecclesiastici ordinis utilitate per-
sata parit et honore determinimus ne
archidiaconi: vel officiales eorum
sanctas exhortacionis suspensionis vel

. Liber. Quintus.

interdicti in aliquem audieat promul-
gare ubi expressus non est manifestus
nisi monitione canonica precedentie
Si quis ait contra summa similitudine
comunicacionis tulerit in quocumque
pene subiaceat per latitanescem consilium
in tales puniigate pro suspensio-
ne vero vel interdicti superioris ar-
bitrio puniatur quod etiam superci-
oies abservent.

Bonifacius.

Dicitur a contingit interdictum quod
excommunicati de mandato pre-
latorum secundum regni consuetudinem capti
et carceri incipati aliqui per regem alii
quando per vicem item aliosque bal-
liuos sine consensu prelatorum ad quo-
rum mandatum sic capti debet libera-
tio fieri nulla satisfactione presuma-
liberantur. Et plerumque huiusmodi

De sententia excommunicatis.

Si excommunicati non capiuntur neque
de huiusmodi capiendas iste regis co-
ceduntur. Nonquā etiam dicti rex
vicecomites et balliū et hūmodi ex-
communicatis et publice denunciatis cōcāt
claves ecclesie contēpentes in sub-
versionem ecclesiastice libertatis et
suarū periculum aīartū. Huic ergo
mōndo congruā volentes adhibere
medclam statutūnus quod excommunicati
sic capti et taliter exēentes de
carcerē ad maiōrē detestacionē li-
beratorū et liberanciū publice et
sotēpniter pulsatis campanis can-
delis accēsib⁹ exēduntur et denunci-
antur exēdicati in locis in quib⁹ ope-
dinartis locoꝝ eozdē videbif expe-
dire. Vicecomites et alii balliū qui
eos liberauerint nō presuma satisfac-
tione ecclesie bſ emenda exēdicētūt

seruato iuris ordine et exordiati publice nuncient. Si autem contingat quod ita consueta de exordiato capiendo de negetur cum ipsa requiri contingat. In quo casu dari de scdisi regni consuetudinē approbatā. Moueat idē dñis p̄ platū p̄fitantē capiendū q̄ super hoc scribit quod eā cōcedat et faciat p̄ transire. Qd̄ si non fecerit ciuitates castra burgi et ville quas h̄z in dicti eius qui sic scribit p̄ eph̄m ipsum scribentē supponantur ecclesiastico iuramento donec negate līfe tales concedātur et executionē legittimā lozciātur. Cōtra cōscientes vero cum exordiatis procedatur secundū censuram ecclesiastice discipline.

Idem.

Item cōtra grauamina et in
fra statim ut apparito

De penitentiis & remissiōib;^z

tes seu bedelli archidiaconorū: vel
decanorū s̄fias ex cōdicacōis suspen-
sionis vel iterdicti p̄ se nō ferant ne-
q̄ p̄ alios latas denūciēt sine spāli-
b;^z lēis dñi oꝝ suorꝝ Et si secus p̄sūp-
tū suerit s̄fie sic late ipso iure nō te-
neant nec seruentur cū in iuritate
nō ligent Et bedelli qui cōtra hoc fe-
cerint statutū et honesti seu iurio
si subditis dñi oꝝ suorꝝ fuerint
grauiter puniantur et grauatis du-
plū restituere teneantur.

Idem.

Cum sepius domino regi et
iusticiariis eius falso sugge-
ratur quod p̄lati et iudices ecclesi-
astici de iure patronatus catalitis et
aliis ad forū regiū spectantib;^z cog-
noscant i dñi regis p̄iudicū cū idē

prelati et iudices sup decimis pena-
tis et excessib; suor; subitor; sue ius-
tis dictis prout ad eos pertinet exer-
cent. Nonneantur huiusmodi dela-
tores et suggestores iniqui ut a tali
suggestione et delacione desistant.
Quod si prelati et iudices ecclesiasti-
cos sic delatos dampnificari seu ver-
ari pp̄t hoc q̄ seculare potestate con-
tigerit h̄modi suggestores et delato-
res excommunicati publice nūcidentur tāz
quā in pugnatores ecclesiastice libe-
tates donec de expensis dampnis et
iniuriis tam iudicib; q̄ partib; rōe
huiusmodi suggestionis illate satil-
ficerint competenter.

Pecham.

Quoniam malū et infra. Precepti
m̄ cantū. p̄uincie sacerdo-
tib; universis ut of die dñico sc̄quēs

De sententia exco^{nic}acionis.

te inmediate post celeb^{rac}ationem tu
calis capituli exponant aparte po-
pulo sibi cōnusso exco^{nic}acionū sen-
tencias q̄ sequuntur Primo quidecum
exco^{nic}antur auctoritate oratione consti-
luti a sancte memoria Stephano archi-
epo cantuarieñ celeb^{rac}ati oēs q̄ ma-
liciose ecclesiastas suo iure p^{ro}mulgare p^{re}
sumunt aut p maliciā aut ptra iuris
lii libertates cas^u infringere: aut p
turbare contendunt Ex quo intellis-
gimus exco^{nic}acionis vinculo sub ia-
cere oēs illos q̄ lēgas mittant a qua
cūq^z curia laicali ad ipediendū pro-
cessū ecclesiasticoꝝ iudicū in causis
que p sacros canones ad for^uꝝ ecclesi-
asticū p̄tinere noscuntur. Itē sedo
oēs illi qui pacē: et tranquilitatem
domini regis et regni iniuriose per-
turbant seu p̄turbare p̄sumunt &

qui iura domini regis iniuste detinere contendunt ex quo intelligimus ex contatos non solu gnebraz suscitantes errore veru etiam latrones publicos oes pariter et predones ac quos cuo regni iusticia temere ipugnantur Item tertio excadicantur uniusz si qui scienter falsu phibent testimoniu vel phibere percurant vel qui tales testes scienter pdixerint ad ipsi diendu iustu matrimoniu vel ad ex heredacione altius hois percurandu. Item quarto excadicantur omnes aduocati qui maliciose per quas cuo exceptiones ueru matrimonium ipediunt ne affectu debitu sati atnt vel in quibuscuo causis et contra iusticiu quod processus ecclesie suspendantur Item quinto excadicantur omnes illi qui gratia luci:

De penitentiis et remissiōibz

odii vel fauoris maliciose alicui crimen imponunt vbi infamatus sit a: pudibondis et graues vt sic ei purgatio indicatur vel nlio modo grauetur Item sexto excoicantur omnes illi qui vacante ecclesia maliciose opponunt vel opponi pcurant questio nem de inre patronatus vt verū a collacione illius ecclesie patronum saltem ipediūt illa vice. Item septimo excoicantur oēs illi qui maliciose cōtempnūt exequi mādatum dñi regis de excoicatis capiēdis vel q̄ eoꝝ ipediūt capcōe; vel pcurant eā dē iūstā liberaciem &tra decretū eccliasitice discipline. Item octauo excoicant in cōsilio bone memorie Octoboni oēs illi qui p impedunēto pacis scu p̄o compositione liti-

ganciū quicq̄ recipiūt donec ipm sic
receptū restituerint donatōi. Itēz
excidātūz per cūdē qui de domibus
manciūs grangis aut locis archi-
epoq̄ aut aliacū ecclasticaq̄ psona-
rū contra ipoq̄ voluntatē seu custo-
dum rerū earundē aliquid auferūt
aut cōsumūt aut iniuriose contrac-
tant qua sentēcia ligātūr nec absol-
utū possunt donec de iniuriis satisfe-
cerint competenter. Item excomi-
nicātūr ab eodem quicq̄ abstraz-
hūt violenter res ad ecclesiam vel
cimiteriū aut claustrū fugientes vñ
qui eis victimū necessarium phibēt
exhiberi vel qui res alienas in locis
cūdē depositas violenter asportatāt
vel asportari faciūt vel qui asporta-
tionē talium facta nomine suo vel
a familiaribz ratam habuerint vel

De pents.

qui ad hāc publice vel occulte cōsiliū
p̄buerunt vel cōsenserit. Item ex cōt
tati sunt ab oībus archēpis et ep̄is
anglie omnes illi qui v̄enient: aut
faciunt contra magnā cartā dñi re
gis que per sedem apostolicam plu
ties cōfirmata et approbata.

Superno dei munere in forma
tus illustris rex anglie edwaz
dus pacem ecclesie anglicane atq
regni cupiens firmare obsecuari:
nos et ceteros coepiscopos dicti reg
ni oīm litteris suis rogauit ut om̄
nes malefactores pacis ecclesie atq
sui perturbatores et violatores fe
lones nec nō felonū manutentores
gspiratores falsos iuratores i assilis
et iuratis corā iustificatis dñi regis
scienter deuiantes falsarū quere
latum assumptōes et manutento,

res et faultores eay. Per quos tur-
bacionem pacis et violacionem liber-
tatis ac iuris ecclesiæ atq; regni i; ipi-
so regno nō ambigitur procurari in
singulis dioecesibus ecclesiastica cō-
pescientur censura ipsos desiderans
p suis grauib; in huius excessib; ma-
tioris excommunicacionis sententia i
nudari seu denunciatos excommunicar
i publice. Unde eos pte mentis dñe
ti regis iimitacione laudabiliter exita-
ti audaciam huiusmodi pfidorum
cōpascere cupentes. Dñs inalefaci-
tores p̄dictos taliter in posterū in
nostra Cantuariensi p̄uincia delin-
quentes scienter auctoritate consi-
lii matioris excommunicationis sen-
tenciam volumus et pronunciam⁹
incurrere ipso facto quoq;um absolu-
tionem locorum ordinariis: seu

De penitentiis & remissiōib⁹

sedibus ecclesiasticis cathedralium
vacantibus h̄is qnī iurisdictionē e/
piscopalem exercebūt ibidē p̄petet⁹
in mortis articulo reseruamus Ce-
terum vt h̄īoi delinquēciū facino-
ra eo amplius evitētur qno īp̄i deli-
quētes exēdicati solēpnius fūeūt n̄i-
ciati hoc p̄uinciali cōsilio ap̄ p̄bāte
p̄cipiūs q̄ d̄es & singuli malefac-
tores p̄dicti in singulis cathedrali-
bus collegiatis & parochianis ecclīs-
iāe p̄uicie aſidicte p̄ima dñica qua-
dragēstinc & infesto corporis xpi a-
līs q̄ dieb⁹ festiūs & solēnib⁹ anua-
tū exēdicati publice nūcidentur in
genere cū intimacōe reſeruacionis
absolucionis p̄dicte.

Peccham

Rcipient⁹ qđ sentencie maio-
ris exēdicationis p̄mulgētut

in ecclesiis quater in anno: vñ die
dñica p̄ima post festū sācti M̄ichaelis
et die dñica in medio xl. Et in
festo sancte trinitatis et in die dñica
proxima post festū sc̄i petri qđ dicit
ad viuula candelis accensis et pul-
fatis cāpanis cū crucē et aliis solēp-
nitatibus p̄out decet.

QUAMq̄ exsoluentibus & istra
huiusmodi declaramus p̄-
uissione consuli siluā ceduaā illā forē
que cuiuscūq̄ generis arborū exīs
in hoc habeatur vt cedatur et succi-
sa rursus exsūp̄itibus: aut radicib;
renascatur ac ex ea decimam vt po-
tere alem & p̄ediale baptismatil us
seu matricibus ecclesiis p̄soluendā
nec non siluarum possesso;cs huius
modi ad p̄estacionem decimatum

De sententia excommunicatis
extis: unq in eis sicut feni blado: si
omnium censura ecclesiastica fore
canonice compellendos

CExplicit opus magistri wilhelmi
Lyndwode super constituciones p
uinciales: laus deo.

Incipit liber Primus.

De summa	Ignorācia sacerdotū	Pecham
tri. et fl. ca.	Uitissimus	Idem
	Qui in cōtinencie	Pecham
De cōstōibz	Exterior habitus	Stradforz
	Huius sūt cōsiliū	Idem
De cōfessō	Stratiū ex infra	Philip
audiūcē	Nullus rector	Edmūd ⁹ .
	Eos quāt	Edmūd ⁹ .
De cōfibus et	In paucis	Idem
vinādōibz	Quia quidem	Ricardus
	Cū quanta	Walterus
De scrutacō in ordine faci.	Cū quāta	Idem
De sacra	Pauci crismales	Edmūdus
unctione	Sacerdotes	Walterus
	Cum magna.	Idem
De sacramē	Cū sacri crismatis	Pecham
tis iterādōis.	Confirmaciones	Idem
	Sacerdotes	Walterus
	Sacramēti extreme	Idem
	Quod in cōstōe	Pecham
	Ignorācia sacerdotū	Idem
	Cū a iure	Pecham
	Cū quanta	Pecham
De fl. p̄fbi.	Reuerēditate synodo	Bridel.
De cle ges	Est archidiaconi	Stephan ⁹
grinis	Elīdem cōponibz	Pecham.
De offi.	Sine deciesiarū	Oxon. I.
archibz		

	Archidiaconi	Idem
De offi. archi p:esbiterorū	Ignorācia sacerdotū	Wēcham
	Item commoneat	Edmūd⁹.
	Piesbiterorum	Oxon. i.
De officio vicarii	Uerū hostis	Oxon. i.
	Qui autem	Idem leode
	Statuimus	Oxon. i.
De officio ord.	Statuimus	Oxon. i.
	Item statuimus	Bonifaci⁹
De treuga et pace	Magna nobis	Edmūdus
De transac.	Lacerū districtus	Oxon. i.
De postalādo	Qui p: adlocatos	Oxon. i.
De procura toubus	Veloces ad audiēdū	Oxon. i.
	Exhortēs	Wēcham.

Incipit liber Secundus.

	In canis	Oxon. i.
De iudicis	Quidā ruralis	Wēcham.
	Item oīs fili	Wēcham.
	Excusis et infra	Stratford
	Contingit aliqui	Bonifaci⁹
	Circūspecte agatis	Idem
	Wīcīs inuisitēs	Stratford
	Excusis et infra.	Stratford
	Māris salutē	Wēcham
	Id hec.	Idem
De feris	Exscripturis	Illepe

De sequestrac.	Incessabilis et infra	Chicheley
	Anglicane ecclie	Idem
De sequestrac.	Frequens quersoriū	Stradfor
De p̄spd.	Me lepro et infra	Orn. i.
	W̄nti statuō	Orn. i.
De iure ius- rando	Euenit et infra	Bonifac ⁹ .
De appella- tionibus	W̄esb̄ti stip̄diarii	Winchilsea
	Frequēs diuersoriū	Stradfor
	In cōsilio oron.	Stradfor

Incipit liber tertius.

De vi. et honeste clericis cido	Oron. i.	
estate clericorū.	Quādis religionis	W̄ecgām.
	Extēnsi habemus	Stradfor
De clericis	Si qui clēriti.	Ricardus
cōingatis	Cum ex eo	Chicheley.
De cl. non	Statimūs	Orn. i.
resid.	Cum hostis	Idēl eodē
	W̄escreta et infra	W̄echam.
De p̄bēlio et	Ja decimio.	Stradfor
dignitatibus	Maia iuxta	Oron. i.
	Wudistis fratres	W̄echam.
De iusti- cionebus	Maia iuxta	Stephāu ⁹
	Cū Pūl aplū	Idēl eodē
	Ex solito cursu.	W̄echam.
	Item q̄ archib.	Stradfor
De concef. p̄ieben.	Me lepro et infra.	Oron. i.
	Esurictis auaricie	Stradfor

De re eccl.	Enostis	Bonifacij
non ali.	Eccliarum	Oxon. i.
De locato	Et secundum	Ioel codex
et cōducto	Et rere	Oxon. i.
	Tendentes	Wecham.
	Licet	Stratford
De pignoribz	Jubemus	Edmudus
De donacōibz	Lordis doleit	Stratford
De peculio	Quia pleriqz	Stratford
	Et clericalis et Ifra	Oxon. i.
	Li viris	Ioel codex
	Religiosa sinceritas	Wecham.
De testa	Item oēs et infra.	Wecham
mentis	Statutis boue mēorie	Stratford
	Item quorūdā	Idem
	Edeo quorūdam	Idem
De sepul	Quis sepe	Wecham
turis	Et inter rectiores	Winchilse
De poch. et	Id instar	Oxon. i.
al. poch.	Ultissimus	Wecham.
	Quis quidam	Wecham
	Erratis dāpnsibilis	Stratford
	Quāquā ex solvētibz	Wecham
De deci	Immoderate	Idem
mis	Qui ppter diuersas	Winchilse
	Qui ut audiuitas	Idem
	Causa ecclasiastica	Idem
De regularibz	Quis nōusqz	Oxon. i.
De voto et	Sanctimoniales	Wecham.
voti redemp	Quis ex scripture	Oxon. i.

W

Honestas	Precipitius	Comitatus
	Et rectus	Oxon. i.
	Qui non nisi	
	Ad hec quin	
De statu re	Et sum canonicas	Idem
gularium.	Jubemus	
	Omnem a lere	
	Qui inter alia	
	Sanctimoniales	
De religiosis	Plures inuenimus	Oxon. i.
domibus.	Qui religionis	Comitatus
	Ad hec districtius	Idem
	Qui sum apostoli	Oxon. i.
De fure pa	Si aliqui euincere	Bonifacij
tronatus	Per nostram	Decham.
	Et singula	Oxon. i.
	Et archidiaconi.	Idem
De censibus	Pie contra Guamina	Bonifacij
et procul.	Sens et misabilis	Stratford
	Quavis lex nature	Idem
	Item licet quis	Idem
	Qui apparitorum	Idem
	Ad excitandum	Oxon. i.
	Sacerdotes	Decham
	Sancti et salubrie	Idem
	Ingritudinis viciss	Idem
	Blessimus et infra	Stratford
	Qui sit in honestu	Ricardus
De celebraci	Precipitius	Comitatus
one missarum	In celebracione	

	Linchamina	Walterus
	Wielbli stipendarii	Winchilse
	Effrenata et infra	Sudbury.
	Effrenata et infra	Decham.
	Lirca sacramentum	Islipe
	Quod in cōstōe	Idem
	Baptisterium	Edmūdus
	Fonter	Idem
De baptis.	Ad exemplū.	Oxon. l.
et ei⁹ affū	Dignissimum	Decham.
	Si rectore ecclesie	Edmūdus
De rel. et ref.	Et parochiani	Winchilse.
sancitorū	Statutus	Wepham
	Licet parochiani	Bonifaci⁹
	Porro et infra	Idem
	Et inuidentibus	Idem
	Contingit aliqui	Stratford
	Accidit nouitate	Idelode
	Seculi p̄ncipes	Idem
	Quis diuinis	Idem
	Sciatis quod cū dudū	Idem
	Cū viris religiosis	Idem
	Idem decreto	Oxon. l.
De de-		
velmo.		

Incipit liber quartus.

De sponsalib⁹	Matrimoniu⁹	Oxon. l.
De spō. ipu.	Ebi nō ē cōsensus	Edmūdus
De clādesting	Et ex cōtractib⁹	Wepham.
despōlaciōe.	Wāens cōcupisēcia	Stratford

Incipit liber quintus.

De accusa.	Sunt in quolibet	Edmudus
	firmiter inhibemus	Oron. i.
De symo nis	Præterea statum?	Idem i. eodē
	Præterea venalitie	Edmudus
	Mali literat	Idem
De pla.ri. su.	Et ois cupiditas	Oron. i.
	Reuerendissimo synodo	Brudel
De ma gistris	Quia insup	Idem
	Periculosa res	Idem
	Præterea cum	Idem
	Reuerendissimo synodo	Brudel.
	Item q̄ turpis	
De heretik.	Malius quoq	Idem.
	Finaliter quis	
	Si hec ne in mō.	
De apostatis	Præterea s̄t̄ nōnulli	Pecham
De chil. q. s. p. c.	Sele cōmoneant	Edmud⁹.
De homi cidio.	Si mulier mortua	Edmud⁹.
	Sacri putatione.	Idem
De furtis	Prohibemus	Oron. i.
De de. tenet of	Sistimus	Bonifaci⁹
De eo qui fur	Secundum	Pecham.
tine ordines recipit.		
De excel. pla.	Monemus	Edmud⁹.
De p̄missiōn.	Sacramētū p̄fic	Pecham.
	Leterū et iusta	Oron. i.
	Statimq̄ et infra	Bonifaci⁹.
De purgacōe	Clerici p̄ suis crīmib⁹	Pecham.

canonica	Item licet et infra Diffamari Ecclia sanctio Ad hec et infra Si aliqui Eueniuntur.	Stratford Idem Bonifaci⁹
Deponit⁹	Item statuimus. Item inuuluit Quoniam reus et infra Quoniam non uox Li sacramentū Habent sacerdos De penitencie Cum anima Presbiteri stipendiarii Sacerdotes Prohibemus Cum sepe Li salubriter Sacramētū phisie Priores Lices a sanctis, Confessiones In cōfessionib⁹ Confessiones tet Ex cōstōnibus Auctoritate dei p̄fis Stephan⁹ Et Archidiaconi Oron. i. Priores cōtingit Bonifaci⁹	Decham I slipe Bacphay⁹ Idem Decham Eomud⁹. Ricardus Wunchilse Walterus Idem Idem Decham. Idem.
De penitent⁹ cōs et remis sionibus	Sacramētū phisie Priores Lices a sanctis, Confessiones In cōfessionib⁹ Confessiones tet Ex cōstōnibus Auctoritate dei p̄fis Stephan⁹ Et Archidiaconi Oron. i. Priores cōtingit Bonifaci⁹	Sudbury Sudbury Idem
Despōs exl.	Item cōtra ḡuamina	Decham.

Cum sepias Bonifac^o
Li mali et infra Peckham.
Sugno dei munere Stratford.
Principias ad finem Idem
De Arbori sig. manu exsolventibz Stratford

**Explicit tabula constitutionum
provincialium.**
Imprented by Richard Pynson.

fel Aney pag. 128

